

5, § 1. De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op de volgende onderworpen entiteiten, handelend in het kader van hun gereguleerde beroepsactiviteiten:

1° de Nationale Bank van België;

2° [...];

3° de NV van publiek recht bpost, hierna “bpost”, voor haar financiële postdiensten of voor de uitgifte van elektronisch geld;

4° a) de kredietinstellingen bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, die ressorteren onder het Belgische recht;

b) de in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen als bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land;

c) de kredietinstellingen bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten in de zin van artikel 2, 1° van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, alsmede nevendiensten in de zin van artikel 2, 2°, van dezelfde wet, te verrichten;

d) de kredietinstellingen bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde agent om er diensten te leveren die bestaan in het in ontvangst nemen van deposito's of andere terugbetaalbare gelden, in de zin van artikel 4, 1), van de voornoemde wet;

5° a) de verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht bedoeld in boek II van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gemachtigd zijn de levensverzekeringsactiviteiten uit te oefenen bedoeld in bijlage II van dezelfde wet;

b) de in België gevestigde bijkantoren van verzekeringsondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land, als respectievelijk bedoeld in de artikelen 550 en 584 van dezelfde wet en die gemachtigd zijn in België de levensverzekeringsactiviteiten uit te oefenen bedoeld in bijlage II van dezelfde wet;

6° a) de betalingsinstellingen naar Belgisch recht bedoeld in boek II, titel II, hoofdstuk 1 van de wet van 11 maart 2018;

b) de in België gevestigde bijkantoren van betalingsinstellingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land, als respectievelijk bedoeld in de artikelen 120 en 144 van dezelfde wet;

c) de geregistreerde betalingsinstellingen bedoeld in boek II, titel II, hoofdstuk 2 van dezelfde wet;

d) de betalingsinstellingen bedoeld in artikel 4, punt 4, van richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die in België betalingsdiensten aanbieden via één of meerdere personen die er gevestigd zijn en die de instelling hiervoor vertegenwoordigen

7° a) de uitgevers van elektronisch geld als bedoeld in artikel 163, 4° en 5°, van de voornoemde wet van 11 maart 2018;

b) de instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht als bedoeld in Boek IV, Titel II, hoofdstuk 1, van dezelfde wet;

c) de in België gevestigde bijkantoren van instellingen voor elektronisch geld die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land, als respectievelijk bedoeld in de artikelen 218 en 228 van dezelfde wet;

d) de beperkte instellingen voor elektronisch geld als bedoeld in artikel 201, van dezelfde wet;

e) de instellingen voor elektronisch geld bedoeld in artikel 2, punt 1 van richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 2000/46/EG, die ressorteren onder het recht van een lidstaat en die in België elektronisch geld overmaken via één of meerdere personen die er gevestigd zijn en die de instelling hiervoor vertegenwoordigen;

8° de vereffeningsinstellingen bedoeld in artikel 36/26, § 1, 3° en 4°, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België;

8° [...]

8°/1 de centrale effectenbewaarinstanties als gedefinieerd in artikel 36/26/1 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België;

9° de maatschappijen voor onderlinge borgstelling bedoeld in het koninklijk besluit van 30 april 1999 betreffende het statuut en de controle der maatschappijen voor onderlinge borgstelling;

10° a) de beursvennootschappen bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, die ressorteren onder het Belgische recht;

b) de in België gevestigde bijkantoren van beursvennootschappen bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid, dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land;

c) de beursvennootschappen bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep

doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten in de zin van artikel 2, 1° van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, alsmede nevendiensten in de zin van artikel 2, 2° van dezelfde wet, te verrichten;

11° a) de beleggingsondernemingen naar Belgisch recht met een vergunning in de hoedanigheid van vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies in de zin van artikel 6, § 1, 2°, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies;

b) de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die onder het recht van een andere lidstaat ressorteren bedoeld in artikel 70 van dezelfde wet en de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die onder het recht van een derde land ressorteren bedoeld in titel III, hoofdstuk II, afdeling III, van dezelfde wet;

c) de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, en, in voorkomend geval, nevendiensten in de zin van artikel 2, 2°, van dezelfde wet, te verrichten;

12° a) de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht bedoeld in deel 3, boek 2, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen;

b) de beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht bedoeld in artikel 3, 12°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders;

c) de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging bedoeld in artikel 258 van voormelde wet van 3 augustus 2012;

d) de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging bedoeld in de artikelen 114, 117 en 163 van voormelde wet van 19 april 2014;

13° a) de beleggingsvennootschappen naar Belgisch recht bedoeld in artikel 3, 11°, van de voormelde wet van 3 augustus 2012, voor zover en in de mate waarin

deze instellingen instaan voor de verhandeling van hun effecten in de zin van artikel 3, 22°, c), en 30°, van dezelfde wet;

b) [...]

c) de beleggingsvennootschappen in schuldvorderingen naar Belgisch recht bedoeld in artikel 271/1 van de voormelde wet van 3 augustus 2012, voor zover en in de mate waarin deze instellingen instaan voor de verhandeling van hun effecten;

d) de beleggingsvennootschappen naar Belgisch recht bedoeld in artikel 3, 11°, van de voormelde wet van 19 april 2014, voor zover en in de mate waarin deze instellingen instaan voor de verhandeling van hun effecten in de zin van artikel 3, 26°, van dezelfde wet;

14° de alternatieve financieringsplatformen bedoeld in de wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van crowdfunding en houdende diverse bepalingen inzake financiën;

14°/1 aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta gevestigd op het Belgisch grondgebied, en bedoeld in het koninklijk besluit genomen krachtens het tweede lid van deze paragraaf;

14°/2 aanbieders van bewaarportemonnees gevestigd op het Belgisch grondgebied, en bedoeld in het koninklijk besluit genomen krachtens het tweede lid van deze paragraaf;

15° De marktoperatoren bedoeld in artikel 3, 3°, van de wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU, die de Belgische gereguleerde markten organiseren, behalve wat hun opdrachten van publiekrechtelijke aard betreft;

16° de in België gevestigde personen die beroepshalve verrichtingen voor de contante aankoop of verkoop van deviezen in contanten of met cheques in deviezen dan wel met gebruik van een krediet- of betaalkaart uitvoeren bedoeld in artikel 102, derde lid, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies;

17° de makelaars in bank- en beleggingsdiensten bedoeld in artikel 4, 4°, van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;

18° de onafhankelijk financiële planners bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financiële planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen, evenals de bijkantoren in België van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;

19° de verzekeringsbemiddelaars bedoeld in deel 6 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen die hun beroepsactiviteiten buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst uitoefenen in één of meerdere levensverzekeringstakken bedoeld in bijlage II van de voormelde wet van 13 maart 2016, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;

20° de kredietgevers in de zin van artikel I.9, 34°, van het Wetboek van economisch recht die in België gevestigd zijn en die activiteiten van consumentenkrediet of hypothecaire krediet uitoefenen, als bedoeld in boek VII, titel 4, hoofdstukken 1 en 2, van hetzelfde Wetboek, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;

21° de personen bedoeld in artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit nr. 55 van 10 november 1967 tot regeling van het juridisch statuut der ondernemingen gespecialiseerd in financieringshuur, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;

22° de in België gevestigde natuurlijke of rechtspersonen, die ten minste één van de activiteiten uitoefenen bedoeld in artikel 4, eerste lid, 2) tot en met 12), 14) en 15), van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, zonder in die hoedanigheid al onderworpen te zijn in het kader van één van de bepalingen onder 4° tot en met 21°, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, die zijn aangeduid door de Koning;

23° de natuurlijke personen of rechtspersonen die in België activiteiten uitoefenen en die geregistreerd of ingeschreven zijn in het openbaar register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren overeenkomstig artikel 10 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, de natuurlijke personen stagiairs bedrijfsrevisoren van externe ondernemingen bedoeld in artikel 11, § 3, van voormelde wet, alsook de auditkantoren en éénieder die het beroep van wettelijk auditor uitoefent;

24° de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register als gecertificeerde accountants bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur of als gecertificeerde belastingadviseurs bedoeld in de artikel 2, 2°, van voormelde wet, alsook de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register met overeenkomstig artikel 29, § 1, derde lid, van voormelde wet de vermelding van stagiair bij een van voornoemde hoedanigheden, voor zover deze personen beroepsbeoefenaars zijn bedoeld in de artikel 2, 3°, van voormelde wet;

25° de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register als accountants bedoeld in artikel 2, 4°, van de wet van 17 maart 2019

betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur of als fiscale accountants bedoeld in artikel 2, 5°, van de voornoemde wet van 17 maart 2019, alsook de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register met overeenkomstig artikel 29, § 1, derde lid, van voornoemde wet de vermelding van stagiair bij een van voornoemde hoedanigheden, voor zover deze personen beroepsbeoefenaars zijn bedoeld in de artikel 2, 3°, voormelde wet van 17 maart 2019;

25°/1 de natuurlijke of rechtspersonen ingeschreven op de aparte lijst in het openbaar register bedoeld in artikel 29, § 2, van de voornoemde wet van 17 maart 2019, die zich ertoe verbinden als voornaamste bedrijfs- of beroepsactiviteit, rechtstreeks of via andere met hem gelieerde personen materiële hulp, bijstand of advies op fiscaal gebied te verlenen;

26° de notarissen;

27° de gerechtsdeurwaarders;

28° de advocaten:

a) wanneer zij hun cliënt bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van verrichtingen in verband met:

i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedrijven;

ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;

iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;

iv) het organiseren van de inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;

v) de oprichting, de exploitatie of het beheer van fiducieën of trusts, vennootschappen, stichtingen of soortgelijke structuren;

b) of wanneer zij optreden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële verrichtingen of verrichtingen in onroerend goed;

29° de dienstenverleners aan vennootschappen bedoeld in artikel 3, 1°, van de wet van 29 maart 2018 tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen;

30° de vastgoedmakelaars bedoeld in artikel 2, 5° en 7°, van de wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar, die zijn ingeschreven op het tableau of op de lijst bedoeld in artikel 3 van dezelfde wet of het tableau of op de lijst bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 mei 2003 tot oprichting van de federale raden van landmeters-experten;

31° de handelaren in diamant bedoeld in artikel 169, § 3, van de programma-wet van 2 augustus 2002;

31°/1 de natuurlijke personen of rechtspersonen die kopen, verkopen of optreden als tussenpersoon in de handel van kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud, wanneer de verkoopprijs van een of een geheel van deze werken of goederen gelijk is aan of hoger is dan 10 000 euro en die overeenkomstig het zevende lid van deze paragraaf ingeschreven zijn bij de Federale Overheidsdienst Economie, kmo, Middenstand en Energie;

De tussenpersonen omvatten kunstgalerieën, veilinghuizen en organisatoren van beurzen en salons;

Wanneer de tussenpersoon een veilinghuis is, is de in het eerste lid bedoelde verkoopprijs de maximumschatting door het veilinghuis;

31°/2 de natuurlijke personen of rechtspersonen die eigenaar of beheerder zijn van entrepots, met inbegrip van douane-entrepots of in vrijhavens gelegen entrepots, die specifiek een opslagdienst aanbieden voor kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud en alleen voor dergelijke goederen en werken en die overeenkomstig het zevende lid van deze paragraaf ingeschreven zijn bij de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie;

31°/3 de professionele topvoetbalclubs;

31°/4 de sportmakelaars in de voetbalsector;

31°/5 de VZW Koninklijke Belgische Voetbalbond;

32° de bewakingsondernemingen bedoeld in artikel 4 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, die bewakingsactiviteiten uitoefenen bedoeld in artikel 3, 3°, a), b) of c), van dezelfde wet;

33° de natuurlijke personen of rechtspersonen die één of meer kansspelen exploiteren, bedoeld in artikel 2 van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, met uitsluiting van de natuurlijke of rechtspersonen bedoeld in de artikelen 3 en 3bis van dezelfde wet;

De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, genomen op advies van de FSMA, welke de regels en voorwaarden zijn voor de inschrijving, bij de FSMA, van aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta, en van aanbieders van bewaarportemonnees, alsook welke voorwaarden voor de uitoefening van die activiteiten en welk toezicht op hen van toepassing zijn.

Die voorwaarden moeten met name van de in het vorige lid bedoelde aanbieders eisen dat zij over de noodzakelijke professionele betrouwbaarheid en de passende deskundigheid beschikken voor de uitoefening van hun activiteiten. Zij mogen zich niet in één van de gevallen bevinden als beschreven in artikel 20 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen. Wanneer het een vennootschap betreft, gelden voornoemde voorwaarden voor de personen belast met de effectieve leiding.

De Koning bepaalt ook in welke vorm en onder welke voorwaarden de inschrijvingsaanvragen bij de FSMA moeten worden ingediend, alsook welke informatie en documenten de aanvrager ter staving van zijn aanvraag moet voorleggen om aan te tonen dat aan de inschrijvingsvoorwaarden is voldaan.

De inschrijving van de vennootschap wordt geweigerd als de personen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, een al dan niet stemrechtverlenende deelneming van ten minste vijf procent in het kapitaal van de vennootschap bezitten, niet

geschikt zijn gelet op de noodzaak van een gezond en voorzichtig beheer van de vennootschap.

De Koning kan bepalen dat de inschrijving wordt geweigerd, herroepen of geschorst wanneer de in het tweede lid bedoelde personen niet voldoen aan voor-noemde voorwaarden of aan de andere voorwaarden die Hij bepaalt.

De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, welke de regels en voorwaarden zijn voor de inschrijving bij de Federale Overheidsdienst Econo-mie, KMO, Middenstand en Energie voor:

1° de natuurlijke personen of rechtspersonen die kopen, verkopen of optreden als tussenpersoon in de handel van kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud, wanneer de verkoopprijs van een of een geheel van deze werken of goederen gelijk is aan of hoger is dan 10 000 euro; en

2° de natuurlijke personen of rechtspersonen die eigenaar of beheerder zijn van entrepots, met inbegrip van douane-entrepots of in vrijhavens gelegen entrepots, die specifiek een opslagdienst aanbieden voor kunstwerken of roerende goe-deren van meer dan vijftig jaar oud en alleen voor dergelijke goederen en werken.

Die regels moeten met name van de in het vorige lid bedoelde natuurlijke per-sonen of rechtspersonen eisen dat zij over de noodzakelijke professionele be-trouwbaarheid beschikken voor de uitoefening van hun activiteiten. Ze moeten beantwoorden aan de volgende betrouwbaarheidsvoorwaarden:

1° niet uit hun burgerlijke en politieke rechten zijn ontzet;

2° niet failliet zijn verklaard zonder eerherstel te hebben gekregen;

3° in België of in een andere lidstaat van de Europese Unie geen van de volgen-de straffen hebben opgelopen:

a) een criminele straf;

b) een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van ten minste zes maanden voor een van de strafbare feiten vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeel-den en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oe-fenen;

c) een strafrechtelijke geldboete van minstens 2 500 euro, vóór toepassing van de opdecimen, wegens overtreding van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

5, § 1er. *Les dispositions de la présente loi sont applicables aux entités assujetties suivantes, agissant dans l'exercice de leur activité professionnelle réglementée:*

1° la Banque nationale de Belgique;

2° [...]

3° la SA de droit public bpost, dénommée ci-après "bpost", pour ses services financiers postaux ou l'émission de monnaie électronique;

4° a) les établissements de crédit, tels que définis à l'article 1er, § 3, alinéa 1er, de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et des sociétés de bourse, qui relèvent du droit belge;

b) les succursales en Belgique des établissements de crédit tels que définis à l'article 1er, § 3, alinéa 1er, de la même loi, qui relèvent du droit d'un autre Etat membre ou d'un pays tiers;

c) les établissements de crédit, tels que définis à l'article 1er, § 3, alinéa 1er de la même loi, qui relèvent du droit d'un autre Etat membre et qui recourent à un agent lié établi en Belgique pour y fournir des services d'investissement et/ou exercer des activités d'investissement au sens de l'article 2, 1°, de la loi du 25 octobre 2016 relative à l'accès à l'activité de prestation de services d'investissement et au statut et au contrôle des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement, et fournir des services auxiliaires au sens de l'article 2, 2°, de la même loi;

d) les établissements de crédit, tels que définis à l'article 1er, § 3, alinéa 1er, de la même loi, qui relèvent du droit d'un autre Etat membre et qui recourent à un agent établi en Belgique pour y fournir des services de réception de dépôts ou d'autres fonds remboursables au sens de l'article 4, 1), de ladite loi;

5° a) les entreprises d'assurance de droit belge visées au livre II de la loi du 13 mars 2016 relative au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance et habilitées à exercer les activités d'assurance-vie visées à l'annexe II de la même loi;

b) les succursales en Belgique des entreprises d'assurance relevant du droit d'un autre Etat membre ou d'un pays tiers visées, respectivement, aux articles 550 et 584 de la même loi, et qui sont habilitées à exercer en Belgique les activités d'assurance-vie visées à l'annexe II à la même loi;

6° a) les établissements de paiement de droit belge visés au livre II, titre II, chapitre 1er de la loi du 11 mars 2018;

b) les succursales en Belgique des établissements de paiement relevant du droit d'un autre Etat membre ou d'un pays tiers visées, respectivement, aux articles 120 et 144 de la même loi;

c) les établissements de paiement enregistrés visés au livre II, titre II, chapitre 2 de la même loi;

d) les établissements de paiement visés à l'article 4, 4), de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le Règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE, qui relèvent du droit d'un autre Etat membre et qui offrent en Belgique des services de paiement par le biais d'une ou plusieurs personnes qui y sont établies et qui représentent l'établissement à cette fin;]4

7° a) les émetteurs de monnaie électronique visés à l'article 163, 4° et 5°, de la loi précitée du 11 mars 2018;

b) les établissements de monnaie électronique de droit belge visés au Livre IV, Titre II, chapitre 1er, de la même loi;

c) les succursales en Belgique d'établissements de monnaie électronique relevant du droit d'un autre Etat membre ou d'un pays tiers visées, respectivement, aux articles 218 et 228 de la même loi;

d) les établissements de monnaie électronique limités visés à l'article 201 de la même loi;

e) les établissements de monnaie électronique visés à l'article 2, 1) de la directive 2009/110/CE du Parlement européen et du Conseil du 16 septembre 2009 concernant l'accès à l'activité des établissements de monnaie électronique et son exercice ainsi que la surveillance prudentielle de ces établissements, modifiant les directives 2005/60/CE et 2006/48/CE et abrogeant la directive 2000/46/CE, qui relèvent du droit d'un Etat membre et qui distribuent en Belgique de la monnaie électronique par le biais d'une ou plusieurs personnes qui y sont établies et qui représentent l'établissement à cette fin;

8° [...]

8°/1 les dépositaires centraux de titres tels que définis à l'article 36/26/1 de la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique;

9° les sociétés de cautionnement mutuel visées par l'arrêté royal du 30 avril 1999 réglementant le statut et le contrôle des sociétés de cautionnement mutuel;

10° a) les sociétés de bourse, visées à l'article 1er, § 3, alinéa 2, de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et des sociétés de bourse, qui relèvent du droit belge;

b) les succursales en Belgique des sociétés de bourse, visées à l'article 1er, § 3, alinéa 2, de la même loi, qui relèvent du droit d'un autre Etat membre ou d'un pays tiers;

c) les sociétés de bourse, visées à l'article 1er, § 3, alinéa 2 de la même loi, qui relèvent du droit d'un autre Etat membre et qui recourent à un agent lié établi en Belgique pour y fournir des services d'investissement et/ou exercer des activités d'investissement au sens de l'article 2, 1°, de la loi du 25 octobre 2016 relative à l'accès à l'activité de prestation de services d'investissement et au statut et au contrôle des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement, et fournir des services auxiliaires au sens de l'article 2, 2°, de la même loi;

11° a) les entreprises d'investissement de droit belge agréées en qualité de sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement au sens de l'article 6, § 1er, 2°, de la loi du 25 octobre 2016 relative à l'accès à l'activité de prestation de services d'investissement et au statut et au contrôle des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement;

b) les succursales en Belgique des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement étrangères relevant du droit d'un autre Etat membre visées à l'article 70 de la même loi et les succursales en Belgique des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement étrangères relevant du droit d'un pays tiers visées au titre III, chapitre II, section III, de la même loi;

c) les sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement qui relèvent du droit d'un autre Etat membre et qui recourent à un agent lié établi en Belgique pour y fournir des services d'investissement et/ou exercer des activités d'investissement au sens de l'article 2, 1°, de la loi du 25 octobre 2016 relative à l'accès à l'activité de prestation de services d'investissement et au statut et au contrôle des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement, et, le cas échéant, des services auxiliaires au sens de l'article 2, 2°, de la même loi;

12° a) les sociétés de gestion d'organismes de placement collectif de droit belge visées à la partie 3, livre 2, de la loi du 3 août 2012 relative aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la Directive 2009/65/CE et aux organismes de placement en créances;

b) les sociétés de gestion d'organismes de placement collectif alternatifs de droit belge visées à l'article 3, 12°, de la loi du 19 avril 2014 relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires;

c) les succursales en Belgique de sociétés de gestion d'organismes de placement collectif étrangères visées à l'article 258 de la loi du 3 août 2012 précitée;

d) les succursales en Belgique de sociétés de gestion d'organismes de placement collectif alternatifs étrangères visées aux articles 114, 117 et 163 de la loi du 19 avril 2014 précitée;

13° a) les sociétés d'investissement de droit belge visées à l'article 3, 11°, de la loi du 3 août 2012 précitée, pour autant que, et dans la mesure où, ces organismes assurent la commercialisation de leurs titres, au sens de l'article 3, 22°, c), et 30°, de la même loi;

b).

c) les sociétés d'investissement en créances de droit belge visées à l'article 271/1 de la loi du 3 août 2012 précitée, pour autant que, et dans la mesure où, ces organismes assurent la commercialisation de leurs titres;

d) les sociétés d'investissement de droit belge visées à l'article 3, 11°, de la loi du 19 avril 2014 précitée, pour autant que, et dans la mesure où, ces organismes assurent la commercialisation de leurs titres, au sens de l'article 3, 26°, de la même loi;

14° les plateformes de financement alternatif visées par la loi du 18 décembre 2016 organisant la reconnaissance et l'encadrement du crowdfunding et portant des dispositions diverses en matière de finances;

14°/1 les prestataires de services d'échange entre monnaies virtuelles et monnaies légales établis sur le territoire belge et visés dans l'arrêté pris en exécution de l'alinéa 2 du présent paragraphe;

14°/2 les prestataires de services de portefeuilles de conservation établis sur le territoire belge et visés dans l'arrêté pris en exécution de l'alinéa 2 du présent paragraphe;

15° les opérateurs de marché visés]6 à l'article 3, 3°, de la loi du 21 novembre 2017 relative aux infrastructures des marchés d'instruments financiers et portant transposition de la Directive 2014/65/UE, organisant les marchés réglementés belges, sauf en ce qui concerne leurs missions de nature publique;

16° les personnes établies en Belgique qui exécutent, à titre professionnel, des opérations d'achat ou de vente au comptant de devises sous forme d'espèces ou de chèques libellés en devises ou par l'utilisation d'une carte de crédit ou de paiement, visées à l'article 102, alinéa 3, de la loi du 25 octobre 2016 relative à l'accès à l'activité de prestation de services d'investissement et au statut et au contrôle des sociétés de gestion de portefeuille et de conseil en investissement;

17° les courtiers en services bancaires et d'investissement visés à l'article 4, 4°, de la loi du 22 mars 2006 relative à l'intermédiation en services bancaires et en services d'investissement et à la distribution d'instruments financiers, ainsi que les succursales en Belgique de personnes exerçant des activités équivalentes relevant du droit d'un autre Etat membre;

18° les planificateurs financiers indépendants visés à l'article 3, § 1er, de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des planificateurs financiers indépendants et à la fourniture de consultations en planification financière par des entreprises réglementées, ainsi que les succursales en Belgique de personnes exerçant des activités équivalentes relevant du droit d'un autre Etat membre;

19° les intermédiaires d'assurances visés à la partie 6 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances, qui exercent leurs activités professionnelles, en dehors de tout contrat d'agence exclusive, dans une ou plusieurs branches d'assurance-vie visées à l'annexe II à la loi du 13 mars 2016 précitée, ainsi que les succursales en Belgique de personnes exerçant des activités équivalentes relevant du droit d'un autre Etat membre;

20° les prêteurs au sens de l'article 1.9, 34°, du Code de droit économique, qui sont établis en Belgique et exercent les activités de crédit à la consommation ou de crédit hypothécaire visées au livre VII, titre 4, chapitres 1er et 2, du même Code, ainsi que les succursales en Belgique de personnes exerçant des activités équivalentes relevant du droit d'un autre Etat membre;

21° les personnes visées à l'article 2, § 1er, de l'arrêté royal n° 55 du 10 novembre 1967 organisant le statut juridique des entreprises pratiquant la location-financement, ainsi que les succursales en Belgique de personnes exerçant des activités équivalentes relevant du droit d'un autre Etat membre;

22° les personnes physiques ou morales, établies en Belgique, qui exercent au moins l'une des activités visées à l'article 4, alinéa 1er, 2) à 12), 14) et 15), de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et des sociétés de bourse, sans être déjà assujetties à ce titre sous l'un des points 4° à 21°, ainsi que les succursales en Belgique de personnes exerçant des activités équivalentes relevant du droit d'un autre Etat membre, qui sont désignées par le Roi;

23° les personnes physiques ou morales qui exercent des activités en Belgique et qui sont enregistrées ou inscrits au registre public tenu par l'Institut des Réviseurs d'Entreprises, conformément à l'article 10 de la loi du 7 décembre 2016 portant organisation de la profession et de la supervision publique des réviseurs d'entreprises, les personnes physiques stagiaires réviseurs

d'entreprises externes visées à l'article 11, § 3, de la loi précitée, ainsi que les cabinets d'audit et quiconque exerce la profession de contrôleur légal des comptes;

24° les personnes physiques ou morales inscrites dans le registre public en leur qualité d'experts-comptables certifiés, telle que visée à l'article 2, 1er, de la loi du 17 mars 2019 relative aux professions d'expert-comptable et de conseiller fiscal ou en leur qualité de conseillers fiscaux certifiés, telle que visée à l'article 2, 2°, de la loi précitée, ainsi que les personnes physiques ou morales inscrites dans le registre public conformément à l'article 29, § 1er, alinéa 3, de la loi précitée, avec la mention de stagiaire attachée à l'une des qualités précitées, pour autant que ces personnes soient des professionnels au sens de l'article 2, 3°, de la loi précitée;

25° les personnes physiques ou morales inscrites dans le registre public en leur qualité d'experts-comptables, telle que visée à l'article 2, 4°, de la loi du 17 mars 2019 relative aux professions d'expert-comptable et de conseiller fiscal ou en leur qualité d'experts-comptables fiscalistes, telle que visée à l'article 2, 5°, de la loi du 17 mars 2019 précitée ainsi que les personnes physiques ou morales inscrites dans le registre public conformément à l'article 29, § 1er, alinéa 3, de la loi précitée, avec la mention de stagiaire attachée à l'une des qualités précitées, pour autant que ces personnes soient des professionnels au sens de l'article 2, 3°, de la loi du 17 mars 2019 précitée;

25°/1 les personnes physiques ou morales inscrites sur la liste séparée dans le registre public visée à l'article 29, § 2, de la loi du 17 mars 2019 précitée, qui s'engagent à fournir, directement ou par le truchement d'autres personnes auxquelles cette autre personne est liée, une aide matérielle, une assistance ou des conseils en matière fiscale comme activité économique ou professionnelle principale;

26° les notaires;

27° les huissiers de justice;

28° les avocats:

a) lorsqu'ils assistent leur client dans la préparation ou la réalisation d'opérations concernant:

i) l'achat ou la vente de biens immeubles ou d'entreprises commerciales;

ii) la gestion de fonds, de titres ou d'autres actifs appartenant au client;

iii) l'ouverture ou la gestion de comptes bancaires ou de portefeuilles;

iv) l'organisation des apports nécessaires à la constitution, à la gestion ou à la direction de sociétés;

v) la constitution, la gestion ou la direction de sociétés, de fiducies ou de trusts, de sociétés, de fondations ou de structures similaires;

b) ou lorsqu'ils agissent au nom de leur client et pour le compte de celui-ci dans toute opération financière ou immobilière;

29° les prestataires de services aux sociétés visés à l'article 3, 1°, de la loi du 29 mars 2018 portant enregistrement des prestataires de services aux sociétés;

30° les agents immobiliers visés à l'article 2, 5° et 7°, de la loi du 11 février 2013 organisant la profession d'agent immobilier, qui sont inscrits au tableau ou à la liste visés à l'article 3 de la même loi ou au tableau ou à la liste visés à l'article 3 de la loi du 11 mai 2003 créant des conseils fédéraux des géomètres-experts;

31° les commerçants en diamants visés à l'article 169, § 3, de la loi-programme du 2 août 2002;

31°/1 les personnes physiques ou morales, qui achètent, vendent ou agissent en qualité d'intermédiaires dans le commerce d'oeuvres d'art ou de biens meubles de plus de cinquante ans, lorsque le prix de mise en vente d'un ou d'un ensemble de ces oeuvres ou biens, est d'un montant égal ou supérieur à 10 000 euros, et inscrits auprès du Service Public Fédéral Economie, PME, Classes moyennes et Energie conformément à l'alinéa 7 du présent paragraphe;

Les intermédiaires incluent les galeries d'art, les maisons de vente aux enchères et les organisateurs de foires et salons;

Lorsque l'intermédiaire est une maison de vente aux enchères, le prix de mise en vente visé à l'alinéa 1er correspond à l'estimation maximale par celle-ci;

31°/2 les personnes physiques ou morales qui possèdent ou gèrent des entrepôts, y compris des entrepôts douaniers ou situés dans des ports francs, qui offrent spécifiquement un service d'entreposage d'oeuvres d'art ou de biens meubles de plus de cinquante ans et à l'égard de ces biens et oeuvres uniquement et inscrits auprès du Service Public Fédéral Economie, PME, Classes moyennes et Energie conformément à l'alinéa 7 du présent paragraphe;

31°/3 les clubs de football professionnels de haut niveau;

31°/4 les agents sportifs dans le secteur du football;

31°/5 l'ASBL Union royale belge des sociétés de football-association.

32° les entreprises de gardiennage visées à l'article 4 de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière, qui exercent des activités de surveillance visées à l'article 3, 3°, a), b) ou c), de la même loi;

33° les personnes physiques ou morales qui exploitent un ou plusieurs jeux de hasard visés à l'article 2 de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs, à l'exclusion des personnes physiques ou morales visées aux articles 3 et 3bis de la même loi.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, pris sur avis de la FSMA, les règles et conditions relatives à l'inscription, auprès de la FSMA, des prestataires de services d'échange entre monnaies virtuelles et monnaies légales et des prestataires de services de portefeuilles de conservation, ainsi que les conditions d'exercice de ces activités et le contrôle qui leur sont applicables.

Ces règles doivent notamment exiger des prestataires de services visés à l'alinéa précédent qu'ils possèdent l'honorabilité professionnelle nécessaire et l'expertise adéquate pour exercer leurs activités. Ils ne peuvent se trouver dans l'un des cas définis à l'article 20 de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et des sociétés de bourse. Lorsqu'il s'agit d'une société, les conditions précitées s'appliquent aux personnes chargées de la direction effective.

Le Roi fixe également la forme et les conditions dans lesquelles les demandes d'inscription sont envoyées à la FSMA, ainsi que les informations et documents que le demandeur doit fournir, à l'appui de sa demande, afin de prouver que les conditions d'inscription sont remplies.

L'inscription de la société est refusée si les personnes qui détiennent directement ou indirectement dans le capital de la société une participation, conférant le droit de vote ou non, de cinq pourcent au moins, ne présentent pas les qualités nécessaires au regard du besoin de garantir une gestion saine et prudente de la société.

Le Roi peut prévoir que l'inscription est refusée, révoquée ou suspendue si les personnes visées à l'alinéa 2 ne satisfont pas aux conditions précitées ou aux autres conditions qu'Il détermine.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les règles et conditions relatives à l'inscription, auprès du Service Public Fédéral Economie, P.M.E, Classes moyennes et Energie pour:

1° les personnes physiques ou morales, qui achètent, vendent ou agissent en qualité d'intermédiaires dans le commerce d'oeuvres d'art ou de biens meubles de plus de cinquante ans, lorsque le prix de mise en vente d'un ou d'un ensemble de ces oeuvres ou biens, est d'un montant égal ou supérieur à 10 000 euros; et

2° les personnes physiques ou morales qui possèdent ou gèrent des entrepôts, y compris des entrepôts douaniers ou situés dans des ports francs, qui offrent spécifiquement un service d'entreposage d'oeuvres d'art ou de biens meubles de plus de cinquante ans et à l'égard de ces biens et oeuvres uniquement.

Ces règles doivent notamment exiger des personnes physiques ou morales visés à l'alinéa précédent qu'elles possèdent l'honorabilité professionnelle nécessaire pour exercer leurs activités. Elles doivent répondre aux conditions d'honorabilité suivantes:

1° ne pas être privés de leurs droits civils et politiques;

2° ne pas avoir été déclarés en faillite sans avoir obtenu la réhabilitation;

3° ne pas avoir encouru en Belgique ou dans un autre Etat membre de l'Union européenne l'une des peines suivantes:

a) une peine criminelle;

b) une peine d'emprisonnement sans sursis de six mois au moins pour l'une des infractions mentionnées à l'article 1er de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 relatif à l'interdiction judiciaire faite à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités;

c) une amende pénale de 2 500 euros au moins, avant application des décimes additionnels, pour infraction à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution.

§ 1, 29° gewijzigd door art. 12 wet 29 maart 18 (BS 2 mei 18) met ingang van 1 september 18.

§ 1, 2° opgeheven door art. 111, 1° wet 30 juli 18 (BS 10 augustus 18) met ingang van 20 augustus 18.

§ 1, 4° en 10° gewijzigd door resp. art. 111, 2° en art. 111, 5° wet 30 juli 18 (BS 10 augustus 18) met ingang van 20 augustus 18.

§ 1, 8° opgeheven door art. 111, 3° wet 30 juli 18 (BS 10 augustus 18) met ingang uiterlijk op 1 oktober 20.

§ 1, 8°/1 ingevoegd door art. 111, 4° wet 30 juli 18 (BS 10 augustus 18) met ingang van 20 augustus 18.

§ 1, 15° vervangen door art. 111, 6° wet 30 juli 18 (BS 10 augustus 18) met ingang van 20 augustus 18.

§ 1, 6° en 7° vervangen door art. 101 wet 2 mei 19 (BS 21 mei 19) met ingang van 31 mei 19.

§ 1, 31°/3 en 31°/5 ingevoegd door art. 32 wet 20 juli 20 (BS 5 augustus 20) met ingang van 1 juli 21.

§ 1, inleidende zin 4°, d), 6°, a), 11°, 12°, d), 15°-17°, 22° en 30° gewijzigd door art. 32 wet 20 juli 20 (BS 5 augustus 20) met ingang van 15 augustus 20.

§ 1, 13°, b) opgeheven door art. 32 wet 20 juli 20 (BS 5 augustus 20) met ingang van 15 augustus 20.

§ 1, 14°/1, 14°/2, 25°/1, 31°/1 en 31°/2 en leden 2-8 ingevoegd door art. 32 wet 20 juli 20 (BS 5 augustus 20) met ingang van 15 augustus 20.

§ 1, 24° en 25° vervangen door art. 32 wet 20 juli 20 (BS 5 augustus 20) met ingang van 15 augustus 20.

§ 1, 31°/4 ingevoegd door art. 32 wet 20 juli 20 (BS 5 augustus 20) met onbepaalde ingang.

 Commentaar bij artikel 5, § 1 van de wet van 18 september 2017

Auteurs: Julie GOETGHEBUER en Felix DESMYTTERE

Bijwerking: 2 oktober 2020

BELANGRIJKSTE RECHTSLEER

BAETENS, J., “Een wettelijk kader voor financiële planners en financiële planning”, *VIP* 2015, nr. 1, 29-31.

BAUKEMA, J., “Virtuele valuta: (toezichtrechtelijke) stand van zaken”, *T.Fin.R.* 2014, nr. 9, 376-380.

CALLENS, E., “Commentaar bij art. 1/1-2, 10 Finaliteitswet” in X., *Financieel recht: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2018, 213-264.

CFI, *26ste activiteitenverslag 2019*, Brussel, CFI, 2020, 84 p., online raadpleegbaar op: www.ctif-cfi.be/.

CREPLET, O. en DESSART, B., (eds.), *Les advocats et le blanchiment: actualités, enjeux et perspectives*, Brussel, Larcier, 2018, 221 p.

DE MUYNCK, M., “Consumentenkrediet. De Wet van 13 juni 2010 gewikt en gewogen”, *CABG* 2011, afl. 1, 1-79.

DESMYTTERE, F., DELANOTE, M. en PEETERS, B., “De fiscale behandeling van cryptovaluta” in DELANOTE, M. en WAETERINCKX, P. (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, 73-134.

DIRIX, E., STEENNOT, R. en VANHEES, H., *Handels- en Economisch Recht in Hoofddlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 538 p.

ESMA, *Richtsnoeren met betrekking tot centrale begrippen van de AIFMD*, Parijs, ESMA, 13 augustus 2013, 8 p., online raadpleegbaar op: www.esma.europa.eu.

FATF, *Annual Report 2000-2001*, Parijs, FATF, 22 juni 2001, 54 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/.

FATF, *Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers*, Parijs, FATF, juni 2019, 59 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/.

FATF, *International Standards on Combatting Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation. The FATF Recommendations*, Parijs, FATF, 2012-2019, 134 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/.

GEIREGAT, S., “Technische achtergrond” in DELANOTE, M. en WAETERINCKX, P. (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, 1-14.

GOYVAERTS, G.D. en DEMEULENAERE, S., “BOEK XII – Preventief luik van de antiwitwaswetgeving” in TIBERGHIE, *Handboek voor Fiscaal Recht 2019-2020*, Mechelen, Kluwer, 2020, 2575-2628.

HAFFKE, L., FROMBERGER, M. en ZIMMERMANN, P., “Cryptocurrencies and anti-money laundering: the shortcomings of the fifth AML Directive (EU) and how to address them”, *Journal of Banking Regulation* 2019, vol. 21(2), 125-138.

HOUBEN, R. en SNYERS, A., *Crypto-assets. Key developments, regulatory concerns and responses* (studie in opdracht van het Europees Parlement), Brussel, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, april 2020, 77 p., online raadpleegbaar op: <https://europarl.europa.eu>.

HOUBEN, R. en SNYERS, A., *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion* (studie in opdracht van het Europees Parlement), Brussel, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, juli 2018, 103 p., online raadpleegbaar op: <https://europarl.europa.eu>.

LANDUYT, S., “Toepassingsgebied van het wetgevend kader voor de fondssector in België na de AIFMD”, *TBH-RDC* 2015, 666-682.

LEVIE, D., “De Europese bankintegratie in een G.A.T.S. perspectief”, *Jura Falc.* 1991-92, 131-168.

LIBERT, H. en BEKAERT, J., “Leasing van roerende goederen” in X., *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2007, losbl.

SCARNÀ, S. en HERBECQ, F., “L’avocat et son secret professionnel face à l’administration fiscale et face à ses obligations déclaratives en matière de blanchiment: comment ‘bien faire’?” in RICHELLE, I. en BOURGEOIS, M. (eds.), *Le droit fiscale en 2017: questions choisis*, Limal, Anthemis, 2017, 169-210.

SPREUTELS, J. en GRIJSEELS, C., “Weer een stap verder in de strijd tegen het witwassen”, *TBH* 1999, 464-474.

STEENNOT, R. en VANNEROM, J., “Boek VII van het Wetboek Economisch Recht: codificatie, doch tevens innovatie”, *DCCR* 2015, afl. 108-109, 47-81.

STEENNOT, R., “Art. I.9, 1° Wetboek Economisch Recht” in X., *Financieel recht: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2018, 69-77.

STEENNOT, R., “Toepassingsgebied van de Wet Consumentenkrediet” in X. (ed.), *Financiële regulering in de kering*, vol. 14, Antwerpen, Intersentia, 2012, 3-32.

STESSENS, G., “Art. 1-6 Wet 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme” in X., *Financieel recht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, III. Valutahandel, C. Witwasreglementering*, Mechelen, Kluwer, 2014, 13-59.

STESSENS, G., *Money Laundering. A New International Law Enforcement Model*, Cambridge, Cambridge University Press, 2004, 488 p.

VAN GERVEN, G., “Gedematerialiseerde effecten”, *RW* 2007-08, nr. 41, 1698-1710.

VAN GERVEN, G., “Het beroepsgeheim van de advocaat”, *TPR* 2012, 1413-1506.

VAN IMPE, A., “De CSD-verordening: op weg naar een efficiënter post-transactioneel landschap?”, *TRV* 2015, nr. 2, 87-113.

VAN MOLLE, M. (ed.), *Blanchiment de capitaux et professions juridiques*, Limal, Anthemis, 2017, 372 p.

COMMENTAAR

Schema

- I. Algemeen
- II. De (klassieke) financiële instellingen
- III. De verzekeringsondernemingen
- IV. De betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld
- V. De centrale effectenbewaarinstellingen
- VI. De maatschappijen voor onderlinge borgstelling
- VII. Beleggingsondernemingen
- VIII. De beheers- en beleggingsvennootschappen
- IX. De alternatieve financieringsplatformen
- X. De wisselplatformen en bewaarportemonnees voor virtuele valuta
- XI. De marktoperatoren
- XII. De wisselkantoren
- XIII. De makelaars in bank- en beleggingsdiensten
- XIV. De onafhankelijke financiële planners
- XV. De verzekeringsbemiddelaars
- XVI. De kredietgevers
- XVII. Financieringshuur of leasing
- XVIII. Overige financiële entiteiten
- XIX. De cijferberoepen
 - A. Bedrijfsrevisoren, auditors en auditkantoren
 - B. Gecertificeerde accountants en gecertificeerde belastingadviseurs
 - C. Accountants en fiscale accountants

- XX. D. Personen die materiële hulp, bijstand of advies op fiscaal gebied verlenen
- XX. De vrije beroepen
 - A. De notarissen en gerechtsdeurwaarders
 - B. De advocaten
- XXI. Andere niet-financiële beroepen
 - A. Dienstverleners aan vennootschappen
 - B. Vastgoedmakelaars
 - C. Handelaren in diamant
 - D. Kunst- en antiekhandelaars
 - E. Bewakingsondernemingen
 - F. Kansspelsector
- XXII. Voetbalclubs en -makelaars
- XXIII. Machtiging aan de Koning

I. Algemeen

1 Artikel 5, § 1, lid 1 van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten (*1) (hierna aangeduid als “**de Wet**”) bepaalt het toepassingsgebied *ratione personae* door op te sommen welke natuurlijke personen en rechtspersonen de wettelijke verplichtingen dienen na te leven. (*2) Met andere woorden zet dit artikel de onderworpen entiteiten op een rijtje. (*3) (*4)

Niet enkel rechtspersonen, maar ook bepaalde natuurlijke personen vallen hieronder. Belangrijk te vermelden is dat de Wet enkel van toepassing is op deze personen wanneer zij handelen in het kader van hun beroepsactiviteiten. (*5) Wanneer natuurlijke personen in het kader van hun privéleven handelen, is de Wet bijgevolg niet van toepassing op hen. Handelingen van rechtspersonen worden echter altijd beschouwd als beroepsactiviteiten waardoor zij automatisch onderworpen zijn aan de Wet indien zij activiteiten uitoefenen als onderworpen entiteit. (*6)

(*1) BS 6 oktober 2017.

(*2) Het betreft de wettelijke verplichtingen opgenomen in Boek II van de Wet (art. 8 t.e.m. 65 van de Wet).

(*3) Zie met betrekking tot de definitie van “onderworpen entiteit”, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 18° van de Wet.

(*4) Dit toepassingsgebied moet onderscheiden worden van het toepassingsgebied Boek III van de Wet dat betrekking heeft op de beperkingen van het gebruik van contanten en waarvan de bepalingen van toepassing zijn op alle natuurlijke of rechtspersonen die betalingen of giften doen zoals bedoeld in deze bepalingen. De verplichtingen vervat in artikel 66, § 2, eerste lid, en artikel 67, § 2 van de Wet zullen dus van toepassing zijn op alle (rechts)personen die die betalingen of giften verrichten zoals voorzien in deze bepalingen.

(*5) Onder artikel I.1, 1° WER worden de natuurlijke personen die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefenen, als ondernemingen beschouwd.

(*6) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 40. Zie tevens: G.D. GOYVAERTS en S. DEMEULENAERE, “BOEK XII Preventief luik van de antiwitwaswetgeving” in TIBERGHEN, *Handboek voor Fiscaal Recht 2019-2020*, Mechelen, Kluwer, 2020, (2575) 2590.

Indien een entiteit beroepshalve andere activiteiten uitoefent dan die waarvoor zij specifiek is gereguleerd, dan zal deze entiteit voor deze, niet-gereguleerde, activiteiten niet aan de Wet onderworpen zijn. Wanneer bijvoorbeeld een verzekeringstussenpersoon andere activiteiten uitoefent dan die waarvoor hij als verzekeringstussenpersoon is onderworpen, zal hij voor die activiteiten niet onder toezicht van de FSMA vallen, alsook niet onder de bepalingen van de antiwitwaswetgeving. (*1)

2 De wetgever heeft dit toepassingsgebied afgebakend in gedachten houdende welke entiteiten als middel kunnen worden gebruikt om geld wit te wassen. (*2) De onderworpen entiteiten worden bovendien gedefinieerd door te verwijzen naar hun toezichtwetten of naar de wetten die de organisatie van hun beroepen regelen. De reden hiervoor is dat de wetgever telkens de bevoegde toezichtautoriteit voor elk van de categorieën van onderworpen entiteiten wou aanwijzen. (*3) Op deze manier wenst men de doeltreffendheid van de preventieve maatregelen in de strijd tegen het witwassen van geld te waarborgen. (*4)

Het personele toepassingsgebied werd sinds de vroegere wet van 11 januari van 1993 (*5) telkenmale uitgebreid en gewijzigd (*6) via verscheidene andere wetten en koninklijke besluiten. (*7) (*8) Deze uitbreidingen vinden hun oorzaak in de bedoeling van de wetgever om zoveel mogelijk geldoverdrachten via ondernemingen of personen te laten verlopen die aan de verplichtingen inzake preventie van witwassen zijn onderworpen. Immers, door

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, nr. 55-1324/001, 40.

(*2) *MvT* bij het ontwerp van de wet tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, *Parl.St.* Senaat (BZ) 1991-92, nr. 468/1, 6.

(*3) Dit in tegenstelling tot Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie, *Pb.L.* 5 juni 2015, afl. 141, 73 (hierna aangeduid als “**AMLD-4**”), die de onderworpen entiteiten definieert op grond van een gemengde benadering, waarbij de ene keer wordt verwezen naar de toezichtstatus van die entiteiten en de andere keer naar de uitgeoefende activiteiten. Zie de *memorie van toelichting* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 41.

(*4) GwH 24 september 2020, nr. 114/2020, overw. B.38.1. en B.39.2.

(*5) Wet van 11 januari van 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, *BS* 9 februari 1993. Hierna aangeduid als “**wet van 11 januari 1993**”.

(*6) Waar er ten tijde van de wet van 11 januari 1993 maar 14 soorten entiteiten onder de toepassing van de wet vielen, bestaan er nu maar liefst meer dan 40 categorieën. Initieel werden alleen financiële instellingen geviséerd. Financiële instellingen waren immers om allerlei redenen een interessant medium voor criminelen om gelden wit te wassen. De vaststelling dat deze instellingen met grote hoeveelheden geld handelen, internationaal handelen en vertrouwelijk omgaan met betrekking tot deze transacties, maakt van financiële instellingen interessante schakels in het witwasproces (zie G. STESENS, *Money Laundering. A New International Law Enforcement Model*, Cambridge, Cambridge University Press, 2004, 134).

(*7) Artikel 37, § 4 van de wet van 11 januari 1993 machtigde de Koning immers een deel of alle bepalingen van deze wet uit te breiden tot categorieën ondernemingen of personen die niet zijn opgesomd in de lijst, en waarvan blijkt dat hun activiteiten kunnen worden gebruikt voor het witwassen van geld of de financiering van terrorisme. In de loop van de jaren werd verschillende malen gebruikgemaakt van deze mogelijkheid om deze wettelijke lijst via koninklijk besluit uit te breiden.

(*8) Het zou te ver leiden om op al deze uitbreidingen en wijzigingen apart in te gaan, daar er meer dan een tiental wetten en koninklijke besluiten daartoe in het leven zijn geroepen. Daarnaast heeft de wetgever voor een volledige nieuwe wet gezorgd, waarin al deze wijzigingen werden opgenomen.

verscheidene maatschappelijke ontwikkelingen geschiedt het witwassen van geld en de financiering van terrorisme telkens middels nieuwe methoden en nieuwe financiële spelers. (*1) De wet van 10 augustus 1998 (*2) en van 12 januari 2004 (*3) breidde bijvoorbeeld het personele toepassingsgebied uit tot niet-financiële beroepen (*4), meer bepaald tot vastgoedmakelaars, firma's gespecialiseerd in het vervoer van contant geld en handelaren in diamant. Door deze bijdrage heen zal er steeds verwezen worden naar voorgaande wetten en besluiten die het toepassingsgebied stap voor stap hebben verruimd.

3 De Wet is bovendien niet enkel van toepassing op de ondernemingen (i) naar **Belgisch recht** die behoren tot de diverse opgesomde categorieën, maar ook op de (ii) in België gevestigde **bijkantoren en dochterondernemingen** van buitenlandse ondernemingen die behoren tot dezelfde categorieën en die dus onderworpen zijn aan het recht van een andere **lidstaat van de EER** of dat van een **derde land**. (*5) (*6) De

(*1) G. STESENS, "Art. 1-6 Wet 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme" in X., *Financieel recht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, III. *Valutahandel*, C. *Witwasreglementering*, Mechelen, Kluwer, 2014, (13) 25.

(*2) Wet van 10 augustus 1998 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *BS* 15 oktober 1998. Hierna aangeduid als "**wet van 10 augustus 1998**".

(*3) Wet van 12 januari 2004 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *BS* 23 januari 2004. Hierna aangeduid als "**wet van 12 januari 2004**".

(*4) In de vorige versie van de wet stond immers dat de wet van toepassing is op "**financiële** ondernemingen en personen". Deze bewoording werd door artikel 2, 1°, a) van de wet van 10 augustus 1998 vervangen door de woorden "ondernemingen en personen".

(*5) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 40-41.

(*6) Deze bepaling is voornamelijk belangrijk voor de financiële instellingen binnen de EU waarvoor het algemeen principe van de wederzijdse erkenning geldt (zoals onder meer de kredietinstellingen, ingevoerd door de tweede Bankrichtlijn, zie Tweede Richtlijn 89/646/EEG van de Raad van 15 december 1989 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen, alsmede tot wijziging van Richtlijn 77/780/EEG, *Pb.L.* 30 december 1989, afl. 386). Dit beginsel houdt in dat elke lidstaat er zich toe verbindt de geldigheid te erkennen van de in andere lidstaten geldende regelgeving. Zodra een onderneming, die functioneert in een andere lidstaat, in overeenstemming met de wetgeving van die lidstaat opgericht is, mag zij in deze lidstaat haar diensten aanbieden zonder aan bijkomende regels te moeten voldoen, ook indien de wetgeving van haar hoofdzetel minder streng is. De lidstaat waarin de activiteiten worden uitgeoefend, ziet dus af om diens eigen regelgeving toe te passen op die ondernemingen afkomstig uit andere lidstaten. Indien dit beginsel zou worden toegepast in de preventie van witwassen, zou dit betekenen dat de bijkantoren in België van ondernemingen met hoofdkantoor in een andere lidstaat onderworpen zouden zijn aan de preventieve wetgeving van die andere lidstaat in plaats van aan de Belgische wet (zie tevens G. STESENS, "Art. 1-6 Wet 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme" in X., *Financieel recht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, III. *Valutahandel*, C. *Witwasreglementering*, Mechelen, Kluwer, 2014, (13) 26; D. LEVIE, "De Europese bankintegratie in een G.A.T.S. perspectief", *Jura Falc.* 1991-92, (131) 135).

Men kan dus het territorialiteitsbeginsel als een uitzondering zien op de wederzijdse erkenning. Echter, dit kan ook gerechtvaardigd worden wegens het principe van het voorbehoud van algemeen belang dat in de tweede bankrichtlijn staat. Dit betekent dat een buitenlandse kredietinstelling haar activiteiten mag uitvoeren, **voor zover** deze activiteiten niet in strijd zijn met de vigerende wettelijke bepalingen van algemeen belang van de lidstaat van ontvangst. De ontvangende lidstaat bezit met steeds over de bevoegdheid om passende maatregelen te treffen ter voorkoming of bestraffing van onregelmatigheden op hun grondgebied die in strijd zijn met de wettelijke bepalingen die zij om redenen van algemeen belang hebben vastgesteld. Zo kunnen zij bijvoorbeeld oordelen dat de (eigen) witwasreglementering nog steeds van toepassing is op de buitenlandse kredietinstellingen.

wetgever heeft ervoor gekozen het territorialiteitsbeginsel toe te passen voor alle onderworpen entiteiten. Dit heeft tot gevolg dat alle ondernemingen die in België actief zijn, onderworpen zijn aan de verplichtingen vervat in de Wet. Bovendien zal het toezicht op de naleving van deze Belgische wetgeving niet onder de bevoegdheid van de toezichtautoriteit van het land van herkomst vallen, maar onder die van Belgische toezichtautoriteiten, zoals onder meer de Nationale Bank van België (de NBB) (*1) en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (de FSMA). (*2)

Bovenstaande geldt weliswaar enkel voor de in België gevestigde bijkantoren en dochterondernemingen. Op buitenlandse ondernemingen die niet over een bijkantoor of dochteronderneming in België beschikken en louter op basis van vrije dienstverlening hun activiteiten in België ontplooiën, zal de witwaswetgeving van de thuisstaat nog steeds van toepassing zijn. Dit betekent dat desbetreffende ondernemingen zich niet hoeven te verdiepen in de Belgische wetgeving, noch onderworpen zijn aan de controle van Belgische toezichthouders. Op dit principe bestaan evenwel twee uitzonderingen. Ten eerste (i) vallen de **kredietinstellingen en beleggingsondernemingen** die ressorteren onder het recht van een andere EER-lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde **verbonden agent** om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten te verrichten, alsook om deposito's of andere terugbetaalbare gelden van het publiek in ontvangst nemen, onder de toepassing van de Wet. (*3) Ten tweede worden de **betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld** die ressorteren onder het recht van een andere EER-lidstaat en die hun activiteiten uitoefenen op het Belgische grondgebied zonder er een dochteronderneming of bijkantoor te hebben gevestigd, maar er een beroep doen op aldaar **gevestigde agenten of distributeurs** om respectievelijk betalingsdiensten aan te bieden of elektronisch geld over te maken, ook als onderworpen entiteiten aanzien. (*4)

II. De (klassieke) financiële instellingen

4 Allereerst zijn de volgende ondernemingen aan de wet onderworpen:

“1° de *Nationale Bank van België*;

2° [...]

(*1) Aangezien de Nationale Bank van België zelf een onderworpen entiteit is waarover controle moet uitgevoerd worden, zal hier de minister van Financiën, via zijn vertegenwoordiger het desbetreffende toezicht verrichten (zie art. 85, § 1, 1° van de Wet).

(*2) Zie art. 85, § 1 van de Wet (zie hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 17° van de Wet).

(*3) Deze wijzigingen werden ingevoerd door artikel 111, 2° en 5° van de Wet van 30 juli 2018 houdende diverse financiële bepalingen (BS 10 augustus 2018). Hierna aangeduid als “**wet houdende diverse financiële bepalingen**”. Zie tevens de *memorie van toelichting* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 40-41.

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 40-41.

3° *de NV van publiek recht bpost, hierna ‘bpost’, voor haar financiële postdiensten of voor de uitgifte van elektronisch geld.”*

5 Zowel de Nationale Bank van België als bpost dienen de verplichtingen van de Wet na te leven. Deze twee entiteiten dienen niet verder toegelicht te worden.

Meer toelichting kan worden gegeven met betrekking tot puntje 2° van deze bepaling. In het verleden viel de Deposito- en Consignatiekas onder de toepassing van de Wet. De wet van 30 juli 2018 (*1) heeft daar evenwel verandering in gebracht. De wetgever was immers van mening dat het niet langer noodzakelijk was de Deposito- en Consignatiekas aan de witwasregelen te onderwerpen, dit om verscheidene redenen. Ten eerste, verlopen alle verrichtingen van deze instantie tegenwoordig via bpost of Belfius. Aangezien deze twee entiteiten volledig onderworpen zijn aan de Wet, zullen de verrichtingen van de Deposito- en Consignatiekas bijgevolg automatisch onder de Wet vallen. Ten tweede, aanvaardt de Deposito- en Consignatiekas enkel tegoeden als de wettelijke bepalingen dit ook toelaten. Ten derde, valt de meerderheid van entiteiten die de Deposito- en Consignatiekas gebruiken, onder de toepassing van de Wet (*i.e.* de kredietinstellingen, de verzekeringsondernemingen, de maatschappijen voor onderlinge borgstelling, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders, de advocaten en de aanbieders van kansspelen). Uit dit alles volgt dat de verrichtingen van de Deposito- en Consignatiekas reeds op de risico's van het witwassen van gelden en de financiering van terrorisme gecontroleerd worden. (*2)

6 Daarnaast zijn kredietinstellingen onderworpen aan de verplichtingen van de Wet:

“4° a) *de kredietinstellingen bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, die ressorteren onder het Belgische recht;*

b) *de in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen als bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land;*

c) *de kredietinstellingen bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten in de zin van artikel 2, 1° van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, alsmede nevendiensten in de zin van artikel 2, 2°, van dezelfde wet, te verrichten;*

(*1) Zie art. 111, 1° van de Wet van 30 juli 2018 houdende diverse financiële bepalingen, *BS* 10 augustus 2018.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse financiële bepalingen, *Parl.Sr.* Kamer 2017-18, nr. 54-3172/001, 123-124.

- d) de kredietinstellingen bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde agent om er diensten te leveren die bestaan in het in ontvangst nemen van deposito's of andere terugbetaalbare gelden, in de zin van artikel 4, 1), van de voornoemde wet;"*

In deze bepaling wordt er verwezen naar artikel 1, § 3, eerste lid van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen. (*1) Dit artikel omschrijft kredietinstellingen als ondernemingen waarvan de werkzaamheden bestaan enerzijds uit het van het publiek in ontvangst nemen van gelddeposito's of van andere terugbetaalbare gelden en anderzijds uit het verlenen van kredieten voor eigen rekening. Daarnaast zijn zij ook geoorloofd beleggingsdiensten en/of -activiteiten (*2) uit te oefenen, alsook nevendiensten (*3) aan te bieden, zoals opgesomd in artikel 2, 1° van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies. (*4) Zoals reeds vermeld, vallen niet enkel de kredietinstellingen naar Belgisch recht onder de Wet, maar ook de in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, of derde land.

(*1) Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, *BS* 7 mei 2014 (hierna aangeduid als "**wet van 25 april 2014**").

(*2) Onder beleggingsdiensten en -activiteiten worden de volgende diensten en activiteiten verstaan, indien zij betrekking hebben op financiële instrumenten:

"1. Het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot één of meer financiële instrumenten, met inbegrip van het met elkaar in contact brengen van twee of meer beleggers waardoor tussen deze beleggers een verrichting tot stand kan komen;

2. Het uitvoeren van orders voor rekening van cliënten;

3. Het handelen voor eigen rekening;

4. Vermogensbeheer;

5. Beleggingsadvies;

6. Het overnemen van financiële instrumenten en/of plaatsen van financiële instrumenten met plaatsingsgarantie;

7. Het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie;

8. Het uitbaten van multilaterale handelsfaciliteiten;

9. Het uitbaten van georganiseerde handelsfaciliteiten (OTF)".

(*3) Met nevendiensten worden de volgende diensten bedoeld:

"1. Bewaring en beheer van financiële instrumenten voor rekening van cliënten, met inbegrip van bewaarneming en daarmee samenhangende diensten zoals contanten- en/of zekerhedenbeheer, en met uitsluiting van het aanhouden van effectenrekeningen bovenaan de houderschapsketen;

2. Het verstrekken van kredieten of leningen aan een belegger om deze in staat te stellen een transactie in één of meer financiële instrumenten te verrichten, bij welke transactie de onderneming die het krediet of de lening verstrekt, betrokken is;

3. Advisering aan ondernemingen inzake kapitaalstructuur, bedrijfsstrategie en daarmee samenhangende aangelegenheden, alsmede advisering en dienstverrichting op het gebied van fusies en overnames van ondernemingen;

4. Valutawisseldiensten voor zover deze samenhangen met het verrichten van beleggingsdiensten;

5. Onderzoek op beleggingsgebied en financiële analyse of andere vormen van algemene aanbevelingen in verband met transacties in financiële instrumenten;

6. Diensten in verband met het overnemen van financiële instrumenten;

7. De hierboven bedoelde beleggingsdiensten en -activiteiten alsmede nevendiensten die verband houden met de onderliggende waarde van de derivaten, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, 1°, e), f), g) en j) van de wet van 2 augustus 2002, wanneer verstrekt in samenhang met de verstrekking van beleggings- en nevendiensten".

(*4) *BS* 18 november 2016 (hierna aangeduid als "**wet van 25 oktober 2016**").

Vervolgens zijn ook buitenlandse (EER-)kredietinstellingen die zowel beleggingsdiensten en/of beleggingsactiviteiten als nevendiensten, zoals omschreven door de wet van 25 oktober 2016 via een verbonden agent in België aanbieden of verrichten, verplicht om de Belgische witwaswetgeving na te leven. (*1) Een verbonden agent wordt niet omschreven in de Wet, doch wel in de wet van 25 oktober 2016. Een verbonden agent is een natuurlijke of rechtspersoon die onder de volledige en onvoorwaardelijke verantwoordelijkheid van slechts één onderneming waarvoor hij optreedt, beleggings- en/of nevendiensten promoot, instructies of orders van cliënten ontvangt en doorgeeft, financiële instrumenten plaatst en/of advies verstrekt met betrekking tot deze financiële instrumenten of diensten. (*2) Deze definitie is geïntroduceerd door de MiFID-Richtlijnen (de Richtl. 2004/39/EG (*3) en de Richtl. 2014/65/EU (*4)). De vraag is natuurlijk of de antiwitwaswetgeving deze definitie volgt.

Tot slot vallen, sinds de wet van 20 juli 2020 (*5), de kredietinstellingen die in België via in België gevestigde agenten diensten leveren die bestaan in het van het publiek in ontvangst nemen van deposito's of andere terugbetaalbare gelden, onder de Wet. Deze bepaling verduidelijkt dat banken die in België via dergelijke agenten actief zijn, aan de wet onderworpen zijn.

III. De verzekeringsondernemingen

- “5° a) *de verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht bedoeld in boek II van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gemachtigd zijn de levensverzekeringsactiviteiten uit te oefenen bedoeld in bijlage II van dezelfde wet;*
- b) *de in België gevestigde bijkantoren van verzekeringsondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land, als respectievelijk bedoeld in de artikelen 550 en 584 van dezelfde wet en die gemachtigd zijn in België de levensverzekeringsactiviteiten uit te oefenen bedoeld in bijlage II van dezelfde wet;”*

(*1) Deze vernieuwing werd via artikel 111, 2° van de Wet van 30 juli 2018 houdende diverse financiële bepalingen ingevoerd.

(*2) Art. 2, 25° wet van 25 oktober 2016.

(*3) Richtl. 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad, *Pb.L.* 30 april 2004, afl. 145, 1 (hierna aangeduid als “**MiFID I-Richtlijn**”).

(*4) Richtl. 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU, *Pb.L.* 12 juni 2014, afl. 173, 349 (hierna aangeduid als “**MiFID II-Richtlijn**”).

(*5) De wet van 20 juli 2020 houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *BS* 5 augustus 2020 (hierna aangeduid als “**wet van 20 juli 2020**”).

7 De verzekeringsondernemingen die gemachtigd zijn om levensverzekeringsactiviteiten vervat in bijlage II van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (*1) uit te oefenen, vallen onder deze Wet.

De Wet bepaalt dat onderworpen entiteiten, waaronder ook de verzekeringsondernemingen, steeds de begunstigten van levensverzekeringsovereenkomsten dienen te identificeren. Artikel 4, 25° van de Wet verduidelijkt deze verplichting, door het begrip “levensverzekering” te definiëren. Merk hier een verschil op tussen het begrip “onderworpen levensverzekeringsonderneming” en het begrip “levensverzekeringsovereenkomst”. (*2) De omschrijving van “verzekeringsonderneming” als onderworpen entiteit is ruimer dan deze van een “levensverzekeringsovereenkomst”. Artikel 4, 25° van de Wet verwijst immers bij de bepaling van de term “levensverzekeringsovereenkomst” ten eerste naar de tak 21-levensverzekeringsovereenkomsten in de zin van Bijlage II van de wet van 13 maart 2016 en ten tweede naar alle levensverzekeringsovereenkomsten die onder een andere verzekeringstak dan tak 21 vallen en waarbij het beleggingsrisico door de verzekeringnemer wordt gedragen. Deze laatste categorie betreft levensverzekeringsovereenkomsten die onder de takken 23, 25, 26 of 27 vallen. (*3) Echter, de definitie van een “levensverzekeringsonderneming” als onderworpen entiteit verwijst immers naar **bijlage II in zijn geheel** en niet louter **naar bepaalde** levensverzekeringsovereenkomsten. Bijlage II omvat niet enkel de takken 21 tot en met 27, maar ook de takken 28 en 29. (*4) Dit wil zeggen dat entiteiten die tak 28- en tak 29-levensverzekeringsovereenkomsten aanbieden, onder de Wet vallen, maar dat de begunstigten van deze takken niet hoeven geïdentificeerd te worden.

(*1) Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, *BS* 23 maart 2016 (hierna aangeduid als “**wet van 13 maart 2016**”).

(*2) Zie hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 25° van de Wet.

(*3) Tak 23-levensverzekeringen zijn hetzelfde als de tak 21-verzekeringen onder categorieën (a) en (b), doch zijn verbonden aan een beleggingsfonds. Tak 25-levensverzekeringen omvatten tontineverrichtingen. Dit zijn verrichtingen waarbij deelgenootschappen worden gevormd waarbij de deelgenoten zich aaneensluiten om gezamenlijk hun bijdrage te kapitaliseren en het aldus gevormde vermogen te verdelen tussen de overlevenden of tussen de rechthebbenden van de overledenen. Onder tak 26-levensverzekeringsovereenkomsten worden de overeenkomsten verstaan die betrekking hebben op kapitalisatieverrichtingen die gebaseerd zijn op een actuariële techniek, waarbij in ruil voor van tevoren vastgestelde stortingen, verbintenissen worden aangegaan die voor wat betreft hun duur en hun bedrag bepaald zijn. Tot slot omvatten levensverzekeringsovereenkomsten ook de tak 27-levensverzekeringen. Deze tak omhelst de levensverzekeringsovereenkomsten die betrekking hebben op het beheer van collectieve pensioenfondsen.

Zie hieromtrent bijlage II Wet 13 maart 2016. Zie tevens de *memorie van toelichting* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 85.

(*4) Onder tak 28 vallen de verrichtingen zoals bedoeld in boek IV, titel 4, hoofdstuk I van de Franse “Code des assurances”. Tak 29 voorziet de verrichtingen die in de wetgeving op de sociale verzekering zijn omschreven en in verband staan met de duur van het leven van de mens, voor zover deze in overeenstemming zijn met de wetgeving van een lidstaat, en door verzekeringsondernemingen voor eigen risico worden verricht of beheerd. Het feit dat de memorie van toelichting deze takken niet als levensverzekeringsovereenkomsten beschouwt, ligt waarschijnlijk in het feit dat deze takken geen verzekeringsovereenkomsten zijn waarbij het beleggingsrisico door de verzekeringnemer wordt gedragen.

Wederom vallen niet louter de Belgische levensverzekeringsondernemingen onder de Wet, maar tevens de buitenlandse (ressortierend onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land), wanneer zij beschikken over een bijkantoor gevestigd in België en die gemachtigd zijn in België de levensverzekeringsactiviteiten uit te oefenen. Zo mogen verzekeringsondernemingen die onder het recht van een andere EER-lidstaat ressorteren en die op grond van hun nationaal recht verzekeringsactiviteiten in hun lidstaat van herkomst kunnen uitoefenen, die activiteiten via de vestiging van een bijkantoor in België uitoefenen. Dit op voorwaarde dat zij de NBB daarvan (via een dossier) in kennis stellen. (*1) Daarnaast dienen de verzekeringsondernemingen die onder het recht van een derde land ressorteren, alvorens een bijkantoor te kunnen openen om hun activiteiten in België uit te oefenen, een vergunning te verkrijgen van de NBB. (*2)

IV. De betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld

- “6° a) *de betalingsinstellingen naar Belgisch recht bedoeld in boek II, titel II, hoofdstuk 1 van de wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen;*
- b) *de in België gevestigde bijkantoren van betalingsinstellingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land, als respectievelijk bedoeld in de artikelen 120 en 144 van dezelfde wet;*
- c) *de geregistreerde betalingsinstellingen bedoeld in boek II, titel II, hoofdstuk 2 van dezelfde wet;*
- d) *de betalingsinstellingen bedoeld in artikel 4, punt 4, van richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die in België betalingsdiensten aanbieden via één of meerdere personen die er gevestigd zijn en die de instelling hiervoor vertegenwoordigen;”*

8 De als onderworpen entiteit beschouwde betalingsinstellingen worden door de Wet in vier categorieën onderverdeeld. Ten eerste worden de **betalingsinstellingen naar Belgisch recht** geïmpliceerd, zoals bedoeld in boek II, titel II, hoofdstuk 1 van de

(*1) Art. 108, § 1 wet van 13 maart 2016 *j*^o art. 550 wet van 13 maart 2016.

(*2) Art. 584 wet van 13 maart 2016.

wet van 11 maart 2018. (*1) Dit zijn de vergunninghoudende betalingsinstellingen, die in België de in de punten 1 tot 7 van Bijlage I.A van de wet betalingsinstellingen bedoelde betalingsdiensten willen aanbieden. (*2) Hieronder vallen de volgende betalingsdiensten:

1. diensten die het mogelijk maken contanten op een betaalrekening te storten, alsmede alle verrichtingen die voor het beheren van een betaalrekening vereist zijn;
2. diensten die het mogelijk maken contanten van een betaalrekening op te nemen, alsmede alle verrichtingen die voor het beheren van een betaalrekening vereist zijn;
3. uitvoering van betalingstransacties, met inbegrip van geldovermakingen, op een betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder van de gebruiker of bij een andere betalingsdienstaanbieder:
 - uitvoering van domiciliëringen, met inbegrip van eenmalige domiciliëringen;
 - uitvoering van betalingstransacties via een betaalkaart of een soortgelijk instrument;
 - uitvoering van overschrijvingen (*3), met inbegrip van doorlopende betalingsopdrachten;
4. uitvoering van betalingstransacties waarbij de geldmiddelen zijn gedekt door een kredietlijn die aan de betalingsdienstgebruiker wordt verstrekt:
 - uitvoering van domiciliëringen, met inbegrip van eenmalige domiciliëringen;
 - uitvoering van betalingstransacties via een betaalkaart of een soortgelijk instrument;
 - uitvoering van overschrijvingen, met inbegrip van doorlopende betalingsopdrachten;
5. uitgifte van betaalinstrumenten (*4) en/of acceptatie van betalingstransacties;
6. geldtransfers (*5);

(*1) Wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, *BS* 26 maart 2018 (hierna aangeduid als “**Wet Betalingsinstellingen**”).

(*2) Betalingsinstellingen die in België de in de punten 1 tot 7 van Bijlage I.A van de wet betalingsinstellingen bedoelde betalingsdiensten willen aanbieden als betalingsinstelling, moeten een vergunning verkrijgen van de NBB (zie art. 9 van de Wet Betalingsinstellingen). Zie hieromtrent tevens, R. STEENNOT, “Art. I.9, 1° Wetboek Economisch Recht” in X., *Financieel recht: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2018, 69-77.

(*3) De uitvoering van een overschrijving wordt door de wet betalingsinstellingen gedefinieerd als “een betalingsdienst voor het crediteren van de betaalrekening van een begunstigde met een betalingstransactie of een reeks betalingstransacties van een betaalrekening van een betaler door de betalingsdienstaanbieder die de betaalrekening van de betaler beheert, op basis van een door de betaler gegeven instructie” (art. 2, 2° Wet Betalingsinstellingen).

(*4) De uitgifte van betaalinstrumenten in een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden betalingsdienst waarbij een overeenkomst wordt gesloten om aan een betaler een betaalinstrument voor het initiëren en het verwerken van de betalings-transacties van de betaler te verstrekken (art. 2, 7° Wet Betalingsinstellingen).

(*5) Een geldtransfer is een betalingsdienst waarbij, zonder opening van betaalrekeningen op naam van de betaler of de begunstigde, van een betaler geldmiddelen worden ontvangen met als enig doel het daarmee overeenstemmende bedrag over te maken aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betalingsdienstaanbieder, en/of waarbij de geldmiddelen voor rekening van de begunstigde worden ontvangen en aan de begunstigde beschikbaar worden gesteld (art. 2, 4° Wet Betalingsinstellingen).

7. betalingsinitiatiedienst. (*1) (*2)

Bijgevolg dienen de betalingsinstellingen die bovenstaande activiteiten in België willen uitvoeren over een vergunning te beschikken én vallen zij onder de antiwitwaswetgeving.

Ten tweede vallen de betalingsinstellingen die onder het **recht van een andere lidstaat** ressorteren en die op grond van hun nationaal recht in hun lidstaat van herkomst de in Bijlage I.A vermelde betalingsdiensten mogen aanbieden, onder de Wet. Met de in Bijlage I.A vermelde betalingsdiensten worden de zeven bovenstaande opgesomde betalingsdiensten bedoeld, alsook een achtste, namelijk de rekening-informatiedienst. (*3) (*4)

Ten derde worden de **geregistreerde betalingsinstellingen** als onderworpen entiteit beschouwd. Deze entiteiten dienen geen vergunning van de NBB te verkrijgen, doch louter over een registratie te beschikken. Er bestaan twee categorieën geregistreerde betalingsinstellingen, nl. (i) de beperkte betalingsinstellingen (*5) en (ii) de betalingsinstellingen die rekeningaggregatiediensten (*6) aanbieden. Onder de eerste categorie vallen de instellingen die onder het Belgische recht ressorteren en die voornemens zijn een of meerdere betalingsdiensten op het Belgisch grondgebied te verrichten zoals bedoeld in de punten 1 tot 5 van Bijlage I.A. Deze entiteiten moeten geen vergunning verkrijgen, maar moeten zich wel laten registreren. (*7) Het statuut van beperkte betalingsinstellingen laat toe om alle betalingsdiensten aan te bieden, behalve geldtransfers, betalingsinitiatiediensten en rekeninginformatiediensten. Onder de tweede categorie vallen de betalingsinstellingen naar Belgisch recht die over een statuut beschikken dat hen uitsluitend toelaat rekeninginformatiediensten aan te bieden. De voorwaarden om een dergelijk statuut te bekomen, zijn identiek aan deze die van toepassing zijn voor het statuut van een vergunninghoudende betalingsinstelling (*8), met uitzondering van de voorwaarden met betrekking tot het aanvangskapitaal vervat

(*1) Een betalingsinitiatie is een dienst voor het initiëren van een betalingsopdracht, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, om een betaalrekening te debiteren die door die gebruiker bij een andere betalingsdienstaanbieder wordt aangehouden en om een andere rekening te crediteren (art. 2, 5° wet betalingsinstellingen).

(*2) Belangrijk te benadrukken is dat deze opsomming de rekeninginformatiediensten niet omvat.

(*3) Deze dienst houdt een onlinedienst in waarbij er geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen die de betalingsdienstgebruiker bij een andere betalingsdienstaanbieder of bij meer dan één betalingsdienstaanbieder aanhoudt, wordt verstrekt (art. 2, 6° Wet Betalingsinstellingen).

(*4) Artikel 120 waarnaar de Wet verwijst bepaalt immers het volgende: “Iedere betalingsinstelling die onder het recht van een andere lidstaat ressorteert en die op grond van haar nationaal recht in haar lidstaat van herkomst de in **Bijlage I.A vermelde betalingsdiensten** mag aanbieden, mag deze werkzaamheden uitoefenen in België via de vestiging van een bijkantoor, zodra de Bank de betrokken instelling ervan in kennis heeft gesteld dat zij de beslissing van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst om zich niet te verzetten tegen het verrichten van de betrokken betalingsdiensten in België heeft ontvangen, en zodra dit bijkantoor in de officiële registers van de lidstaat van herkomst is ingeschreven” (eigen benadrukking).

(*5) Het statuut van deze diensten wordt bepaald door boek II, titel II, hoofdstuk II, **afdeling I** van de Wet Betalingsinstellingen.

(*6) Het statuut van deze diensten wordt bepaald door boek II, titel II, hoofdstuk II, **afdeling II** van de Wet Betalingsinstellingen.

(*7) Art. 81 Wet Betalingsinstellingen.

(*8) Art. 95 Wet Betalingsinstellingen.

in artikel 17 van de wet betalingsinstellingen en deze met betrekking tot de aandeelhouders of vennoten vervat in artikel 19 van de wet betalingsinstellingen.

Tot slot worden de betalingsinstellingen bedoeld in artikel 4, punt 4, van Richtlijn 2015/2366/EU (*1), die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die in België betalingsdiensten aanbieden via een of meerdere personen die er gevestigd zijn en die de instelling hiervoor vertegenwoordigen, als onderworpen entiteiten aanzien. In deze omschrijving wordt er aldus verwezen naar artikel 4, punt 4 van de PSDII-Richtlijn, waarin betalingsinstellingen worden omschreven als iedere rechtspersoon aan wie een vergunning is verleend om overal in de Unie betalingsdiensten aan te bieden en uit te voeren. Dit wil zeggen dat **vergunninghoudende betalingsinstellingen** die ressorteren onder het recht van een **andere lidstaat** en (een van) de hierboven omschreven betalingsdiensten uitvoeren in België, de verplichtingen van de Wet moeten naleven. Het is hiervoor niet nodig dat de betalingsdiensten op Belgisch grondgebied worden uitgevoerd via een dochteronderneming of een bijkantoor. Het is bijgevolg voldoende dat er een beroep wordt gedaan op aldaar gevestigde agenten. (*2)

9 Naast de betalingsinstellingen, worden de uitgevers en instellingen voor elektronisch geld gevisieerd door diezelfde Wet Betalingsinstellingen, eveneens als onderworpen entiteit gekwalificeerd:

- “7° a) *de uitgevers van elektronisch geld als bedoeld in artikel 163, 4° en 5°, van de voornoemde wet van 11 maart 2018;*
- b) *de instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht als bedoeld in Boek IV, Titel II, hoofdstuk 1, van dezelfde wet;*
- c) *de in België gevestigde bijkantoren van instellingen voor elektronisch geld die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land, als respectievelijk bedoeld in de artikelen 218 en 228 van dezelfde wet;*
- d) *de beperkte instellingen voor elektronisch geld als bedoeld in artikel 201, van dezelfde wet;*
- e) *de instellingen voor elektronisch geld bedoeld in artikel 2, punt 1 van richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van*

(*1) Richtl. 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG, *Pb.L.* 23 december 2015, afl. 337, 35 (hierna aangeduid als “**PSDII-richtlijn**”).

(*2) *MvT* bij wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 40-41.

richtlijn 2000/46/EG, die ressorteren onder het recht van een lidstaat en die in België elektronisch geld overmaken via één of meerdere personen die er gevestigd zijn en die de instelling hiervoor vertegenwoordigen.”

Allereerst zijn twee soorten **uitgevers voor elektronisch geld** aan de toepassing van de Wet onderworpen. (*1) Enkel de door de Wet opgesomde instellingen, overheden en entiteiten (*2) mogen elektronisch geld uitgeven in België. De Wet verwijst naar de vierde en vijfde categorie van entiteiten in dit lijstje. Hieronder vallen allereerst de Nationale Bank van België en de Europese Centrale Bank, wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van monetaire of andere publieke autoriteit. Ten tweede vallen tevens de Belgische federale, gewestelijke en lokale overheden en de overheden van de gemeenschappen in België, wanneer zij handelen in hun hoedanigheid van publieke autoriteit, onder de Wet. Dit betekent dat wanneer deze twee soorten entiteiten elektronisch geld uitgeven, zij de witwasverplichtingen dienen na te leven.

Daarnaast vallen de **vergunninghoudende instellingen voor elektronisch geld** naar Belgisch recht onder de toepassing van de Wet, alsook de in België gevestigde **bijkantoren** van instellingen voor elektronisch geld die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land.

Ook de **beperkte instellingen voor elektronisch geld** zijn onderworpen entiteiten. Met beperkte instellingen voor elektronisch geld worden de instellingen bedoeld die, indien zij voldoen aan bepaalde voorwaarden, aan een lichtere regelgeving met betrekking tot de bedrijfsuitoefening moeten voldoen. (*3) Zij beschikken bijgevolg, net zoals de beperkte betalingsinstellingen, ook niet over een vergunning, doch louter over een registratie. (*4)

(*1) Zie met betrekking tot de definitie van “elektronisch geld”, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 35° van de Wet.

(*2) Het gaat om de volgende ondernemingen:

“1° kredietinstellingen naar Belgisch recht, kredietinstellingen die onder het recht van een andere lidstaat ressorteren, die in hun land van herkomst elektronisch geld mogen uitgeven en die in België werkzaam zijn op grond van de artikelen 312 en 313 van de bankwet, en bijkantoren van kredietinstellingen die onder het recht van een derde land ressorteren, die in België zijn gevestigd overeenkomstig artikel 333 van de bankwet en die op grond van het recht van dat derde land gemachtigd zijn om elektronisch geld uit te geven;

2° instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht, met inbegrip van beperkte instellingen voor elektronisch geld die geregistreerd zijn overeenkomstig artikel 200, instellingen voor elektronisch geld die onder het recht van een andere lidstaat ressorteren en die in België werkzaam zijn op grond van de artikelen 218 tot 221, en bijkantoren van instellingen voor elektronisch geld die onder het recht van een derde land ressorteren, die in België zijn gevestigd met toepassing van Boek IV, Titel III, Hoofdstuk II;

3° de naamloze vennootschap van publiek recht bpost;

4° de Bank en de Europese Centrale Bank, wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van monetaire of andere publieke autoriteit;

5° de Belgische federale, gewestelijke en lokale overheden en de overheden van de gemeenschappen in België, wanneer zij handelen in hun hoedanigheid van publieke autoriteit”.

(*3) Art. 199 wet betalingsinstellingen.

(*4) Art. 200 wet betalingsinstellingen.

Tot slot zijn de instellingen voor elektronisch geld, bedoeld in artikel 2, punt 1 van de Richtlijn 2009/110/EG (*1), die ressorteren onder het recht van een lidstaat en die in België elektronisch geld overmaken via een of meerdere personen die er gevestigd zijn en die de instelling hiervoor vertegenwoordigen, onderworpen entiteiten. Dit betekent dat alle entiteiten die in een andere lidstaat een vergunning hebben gekregen om elektronisch geld uit te geven en die in België via een **gevestigde agent** elektronisch geld overmaken, onder het personele toepassingsgebied van de Wet vallen. (*2)

V. De centrale effectenbewaarinstellingen

“8° [...]

8°/1 de centrale effectenbewaarinstellingen als gedefinieerd in artikel 36/26/1 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België”

10 De **vereffeningsinstellingen** zoals gedefinieerd door artikel 36/26, § 1, 3° en 4° van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (*3) vielen in het verleden onder het personeel toepassingsgebied van de Wet. (*4) Dit betekende dat de instellingen die als centrale depositaris erkend werden, alsook de door de Koning aangewezen instellingen om de vereffeningdienst met betrekking tot verrichtingen in gedematerialiseerde effecten te verstrekken, als onderworpen entiteiten werden beschouwd. Het bepaalde in artikel 36/26 van de Wet van 22 februari 1998 werd evenwel met ingang van 1 oktober 2020 volledig opgeheven door de wet van 30 juli 2018. (*5) Het bepaalde in artikel 35 van laatstgenoemde wet introduceerde artikel 36/26/1 in de wet van 22 februari 1998. (*6) Deze vernieuwing heeft ook een invloed op het preventieve luik van de antiwitwaswetgeving, aangezien artikel 5, § 1, lid 1, 8° van de Wet vanaf 1 oktober 2020 werd geschrapt. Artikel 5, § 1, lid 1 van de Wet werd evenwel aangevuld door 8°/1. Deze

(*1) Richtl. 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 2000/46/EG, *Pb.L.* 10 oktober 2009, afl. 267, 7.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 40-41.

(*3) Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, *BS* 28 maart 1998 (hierna aangeduid als “**wet van 22 februari 1998**”).

(*4) Artikel 5, § 1, lid 1, 8° werd door de wet houdende diverse financiële bepalingen bij wijze van artikel 111, 3° opgeheven.

(*5) Zie art. 34 wet diverse financiële bepalingen.

(*6) Deze vernieuwing werd voorzien ingevolge de Verordening nr. 909/2014 (Verord. nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012, *Pb.L.* 28 augustus 2014, afl. 257, 1, hierna aangeduid als “**Verordening nr. 909/2014**”) en vervangt het begrip “vereffeningsinstelling” door “centrale effectenbewaarinstelling” zodoende de terminologie in overeenstemming te brengen met deze verordening. Zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse financiële bepalingen, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-3172/001, 3.

nieuwe bepaling schrijft voor dat de **centrale effectenbewaarinstellingen** zoals gedefinieerd in artikel 36/26/1 van de wet van 22 februari 1998 als onderworpen entiteiten worden beschouwd.

Onder centrale effectenbewaarinstellingen (ook wel CSD's genaamd, afkorting van “*central securities depositories*”) worden de volgende instellingen verstaan: elke rechtspersoon die een effectenafwikkelingssysteem exploiteert (*i.e.* een afwikkelingsdienst (*1)) én die daarnaast tenminste een van de volgende andere kerndiensten exploiteert: (*i*) de initiële vastlegging van effecten in een giraal systeem (*i.e.* een notariële dienst) of (*ii*) het verstrekken en aanhouden van effectenrekeningen bovenaan de houderschapsketen (*i.e.* een centrale dienst voor het aanhouden van effectenrekeningen). (*2) Een CSD zal de taak hebben om voor de afwikkeling en vereffening van transacties in effecten te zorgen, alsook voor de notarisdienst en/of de diensten voor het aanhouden van centrale effectenrekeningen. De CSD's hebben met andere woorden een sleutelpositie in het afwikkelingsproces van effectentransacties en hebben als doel effectentransacties op correcte wijze te laten verlopen. (*3)

11 Artikel 5, § 1, lid 1, 8° van de Wet stelde dat (*i*) de instellingen die als centrale depositaris zijn erkend alsook (*ii*) de instellingen om de vereffeningdienst met betrekking tot verrichtingen in gedematerialiseerde effecten te verstrekken zoals bedoeld in het Wetboek van Vennootschappen (*4), als onderworpen entiteiten worden beschouwd. De vraag die we ons kunnen stellen is of nieuwe centrale effectenbewaarinstellingen over hetzelfde statuut als deze vereffeninginstellingen beschikken en dus dezelfde activiteiten uitoefenen. Met andere woorden, dekt de bewoording “centrale effectenbewaarinstelling” dezelfde lading als “vereffeninginstelling” zoals bedoeld in de Wet?

Het statuut van centrale depositaris wordt geregeld door het gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten. (*5) In dit KB worden centrale depositarissen omschreven als entiteiten die alle financiële

(*1) Blijkens de Verordening nr. 909/2014 is een “effectenafwikkelingssysteem” een formele overeenkomst tussen minstens drie deelnemers, waarbij gemeenschappelijke regels en standaardprocedures gelden aangaande het uitvoeren van overboekingsopdrachten tussen deze deelnemers, en waarbij dit systeem niet wordt geëxploiteerd door een centrale tegenpartij waarvan het bedrijf bestaat uit de uitvoering van overboekingsopdrachten (zie art. 2(1), 10. Verord. nr. 909/2014). Voor meer toelichting hieromtrent zie, E. CALLENS, “Commentaar bij art. 1/1-2, 10 Finaliteitswet” in X., *Financieel recht: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2018, 213-264.

(*2) Zie art. 2, lid 1, punt 1) Verord. nr. 909/2014. Voor een uitgebreidere toelichting hieromtrent, zie A. VAN IMPE, “De CSD-verordening: op weg naar een efficiënter post-transactioneel landschap?”, *TRV* 2015, nr. 2, 87-113.

(*3) Considerans 1 en 2 Verord. nr. 909/2014.

(*4) Thans vervangen door het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen 23 maart 2019 (*BS* 4 april 2019, hierna aangeduid als “WVV”).

(*5) Gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, *BS* 23 februari 2004 (hierna aangeduid als “**KB nr. 62**”).

instrumenten, bedoeld in artikel 2, 1° van de wet van 2 augustus 2002, in deposito ontvangen, ongeacht of het gaat over gematerialiseerde of gedematerialiseerde effecten, effecten aan toonder, aan order of op naam. (*1) Dit besluit werd (deels) vervangen door de wet houdende de diverse financiële bepalingen, waarbij het begrip “centrale depositaris” werd vervangen door de term “centrale effectenbewaarinstelling”. Dit betekent dat de wet houdende de diverse financiële bepalingen ook gezorgd heeft voor het schrappen van het begrip centrale depositaris. De centrale effectenbewaarinstelling in dit besluit wordt ingevuld zoals hierboven. (*2)

Daarnaast vallen de instellingen om de vereffeningdienst met betrekking tot verrichtingen in gedematerialiseerde effecten te verstrekken ook onder het (vroegere) puntje 8° van de Wet. Zij vervullen eveneens een vereffeningstaak, echter met betrekking tot de gedematerialiseerde vennootschapseffecten. Deze effecten worden immers uit het toepassingsgebied van de centrale depositaris gesloten. (*3) Dergelijke vereffeninginstellingen zorgen er met andere woorden voor dat de effecten op de ene rekening afgeschreven worden en op de andere rekening bijgeschreven worden. (*4) In de Wet werd er verwezen naar artikel 468 van het Wetboek van Vennootschappen, thans vervangen door artikel 7:35 WVV. Echter, in tegenstelling tot het KB nr. 62 wordt er in het vennootschapswetboek niet gesproken over “centrale effectenbewaarinstellingen”. De vraag die rijst is of de centrale effectenbewaarinstellingen ook vennootschapseffecten kunnen vereffenen. Artikel 6 van het KB van 12 januari 2006 betreffende de gedematerialiseerde vennootschapseffecten (*5) bepaalt dat de instelling Interprofessionele Effectendeposito- en Girokas (afgekort als “C.I.K.”) verantwoordelijk is om als vereffeninginstelling met betrekking tot deze effecten op te treden. De C.I.K. heeft in België een vergunning om activiteiten van een “centrale effectenbewaarinstelling” te verrichten. (*6)

Dit alles betekent dat het begrip “centrale effectenbewaarinstelling” dezelfde inhoud zal hebben als de “vereffeninginstellingen”.

VI. De maatschappijen voor onderlinge borgstelling

*“9° de maatschappijen voor onderlinge borgstelling bedoeld in het koninklijk besluit van 30 april 1999 (*7) betreffende het statuut en de controle der maatschappijen voor onderlinge borgstelling;”*

(*1) Zie vroegere art. 2, lid 1 van het KB nr. 62.

(*2) Zie artikel 1, 1° van het KB nr. 62 waar naar artikel 2, lid 1, punt 1) van Verordening 909/2014 wordt verwezen.

(*3) Zie art. 2, lid 2, 3° van het KB nr. 62.

(*4) D. VAN GERVEN, “Gedematerialiseerde effecten”, *RW* 2007-08, nr. 41, (1698) 1703.

(*5) KB van 12 januari 2006 betreffende de gedematerialiseerde vennootschapseffecten, *BS* 3 februari 2006.

(*6) De C.I.K. werd overgekocht door Euroclear Belgium en staat in voor het vereffenen van transacties uitgevoerd op Euronext Brussels. Zie hieromtrent: www.nbb.be/doc/cp/fr/settle/fsr2009cpps.pdf.

(*7) KB van 30 april 1999 betreffende het statuut en de controle der maatschappijen voor onderlinge borgstelling, *BS* 6 augustus 1999.

12 Met maatschappijen voor onderlinge borgstelling worden de rechtspersonen bedoeld die zijn opgericht onder de vorm van coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en die borg staan voor een coöperatief lid, teneinde voor deze laatste de toegang tot het krediet te vergemakkelijken. (*1)

VII. Beleggingsondernemingen

13 Beleggingsondernemingen dienen zich te houden aan de bepalingen vervat in de Wet. Onder beleggingsondernemingen worden over het algemeen de ondernemingen verstaan waarvan het gewone bedrijf bestaat in het beroepsmatig verrichten of aanbieden van een of meer beleggingsdiensten voor derden en/of het uitoefenen van een of meer beleggingsactiviteiten. (*2) Beleggingsondernemingen kunnen in twee categorieën onderverdeeld worden: de beleggingsondernemingen die een statuut hebben verkregen als beursvennootschap en de beleggingsondernemingen die een statuut hebben verkregen als vennootschap voor vermogensbeheer en beleggingsadvies. (*3)

14 Allereerst vallen de Belgische **beursvennootschappen**, bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid van de wet van 25 april 2014, onder de Wet.

- “10° a) *de beursvennootschappen bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, die ressorteren onder het Belgische recht;*
- b) *de in België gevestigde bijkantoren van beursvennootschappen bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid, dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat of van een derde land;*
- c) *de beursvennootschappen bedoeld in artikel 1, § 3, tweede lid van dezelfde wet, die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten in de zin van artikel 2, 1° van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, alsmede nevendiensten in de zin van artikel 2, 2° van dezelfde wet, te verrichten;”*

Een beursvennootschap is een beleggingsonderneming waarvan de werkzaamheden bestaan in het aanbieden van bepaalde beleggingsdiensten en/of nevendiensten. Onder deze beleggingsdiensten vallen de volgende verrichtingen: het handelen voor eigen

(*1) Zie art. 1, 1° van het KB van 30 april 1999 betreffende het statuut en de controle der maatschappijen voor onderlinge borgstelling (BS 6 juni 1999) en art. 57 van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap (BS 21 augustus 1998).

(*2) Art. 3, § 1 wet van 25 oktober 2016.

(*3) Art. 6, § 1, 1° en 2° wet van 25 oktober 2016.

rekening, het overnemen van financiële instrumenten en/of plaatsen van financiële instrumenten met plaatsingsgarantie, het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie, het uitbaten van multilaterale handelsfaciliteiten of het uitbaten van georganiseerde handelsfaciliteiten. De nevendiensten bestaan uit verrichtingen aangaande de bewaring en beheer van financiële instrumenten voor rekening van cliënten, met inbegrip van bewaarnemingsdiensten en daarmee samenhangende diensten zoals contanten- en/of zekerhedenbeheer en met uitzondering van het centraal aanhouden van effectenrekeningen op het hoogste niveau, het verstrekken van kredieten of leningen aan een belegger om deze in staat te stellen een transactie in een of meer financiële instrumenten te verrichten, bij welke transactie de onderneming die het krediet of de lening verstrekt, betrokken is, de valutawisseldiensten voor zover deze samenhangen met het verrichten van beleggingsdiensten of diensten in verband met het overnemen van financiële instrumenten. (*1) Buiten deze beleggings- en nevendiensten, zijn beursvennootschappen tevens geoorloofd (indien de verkregen vergunning dit toestaat) om andere beleggingsdiensten, beleggingsactiviteiten en nevendiensten die worden opgesomd in artikel 2 van de wet van 25 oktober 2016 te verrichten. (*2) Deze werden reeds hierboven omschreven. (*3)

Net zoals bij de kredietinstellingen vallen niet enkel de beursvennootschappen naar Belgisch recht onder de Wet, maar ook de in België gevestigde bijkantoren van beursvennootschappen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, of een derde land. Tot slot zullen ook buitenlandse (EER-)beursvennootschappen die zowel beleggingsdiensten en/of beleggingsactiviteiten alsmede de nevendiensten via een verbonden agent in België verrichten, verplicht zijn om de Belgische wet na te leven.

15 Ook de beleggingsondernemingen in de hoedanigheid van vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies dienen de verplichtingen na te leven:

- “11° a) *de beleggingsondernemingen naar Belgisch recht met een vergunning in de hoedanigheid van vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies in de zin van artikel 6, § 1, 2°, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies;*
- b) *de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die onder het recht van een andere lidstaat ressorteren bedoeld in artikel 70 van dezelfde wet en de in België*

(*1) Art. 1, § 3, tweede lid wet van 25 april 2014.

(*2) Art. 6, § 2 wet van 25 oktober 2016.

(*3) Zie hieromtrent, *supra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 6° van de Wet.

- gevestigde bijkantoren van buitenlandse vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die onder het recht van een derde land ressorteren bedoeld in titel III, hoofdstuk II, afdeling III, van dezelfde wet;*
- c) *de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die een beroep doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, en, in voorkomend geval, nevendiensten in de zin van artikel 2, 2°, van dezelfde wet, te verrichten;”*

Een vennootschap voor vermogensbeheer en beleggingsadvies verschilt van een beursvennootschap, doordat zij vanwege haar statuut een stuk minder activiteiten en diensten mag uitoefenen. De vergunning als vennootschap voor vermogensbeheer en beleggingsadvies geldt immers enkel voor de beleggingsdiensten zoals bedoeld in artikel 2, 1°, 1, 2, 4, en 5 van de wet van 25 oktober 2016 en voor de nevendiensten zoals bedoeld in artikel 2, 2°, 3, 5 en 7 van de wet van 25 oktober 2016. (*1) Dit betekent dat zij louter de volgende diensten mogen verrichten: het ontvangen en doorgeven van orders; het uitvoeren van orders voor rekening van cliënten; het uitvoeren van vermogensbeheer; het verrichten van beleggingsadvies; het adviseren van ondernemingen inzake kapitaalstructuur, bedrijfsstrategie en daarmee samenhangende aangelegenheden, alsmede advisering en dienstverrichting op het gebied van fusies en overnames van ondernemingen; het verrichten van onderzoek op beleggingsgebied en financiële analyse of andere vormen van algemene aanbevelingen in verband met transacties in financiële instrumenten; het uitvoeren van bovenstaande beleggingsdiensten, -activiteiten en nevendiensten indien die verband houden met de onderliggende waarde van de derivaten.

Daarnaast vallen de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die onder het recht van een andere lidstaat of een derde land ressorteren, ook onder het toepassingsgebied van de Wet. Tot slot komen sinds de Wet van 20 juli 2020 de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat en die beleggingsdiensten of -activiteiten verrichten in België door een beroep te doen op in België gevestigde verbonden agenten, ook voor op de lijst van onderworpen entiteiten. Deze wijziging strekt ertoe rekening te houden met artikel 35 van de MiFID II-Richtlijn waarin de beleggingsondernemingen de mogelijkheid verkrijgen om een beroep te doen op een in België gevestigde verbonden agent om er beleggingsdiensten en/of -activiteiten dan wel nevendiensten te verrichten, zonder een bijkantoor te vestigen. (*2) In het licht van de territoriale toepassing van de regels inzake de strijd tegen het

(*1) Art. 6, § 3 wet 25 oktober 2016.

(*2) Deze bepaling is omgezet in Belgisch recht door artikel 10 van de wet van 25 oktober 2016.

witwassen van geld en de financiering van terrorisme, drong zich bijgevolg een uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet van 18 september 2017 op. (*1)

VIII. De beheers- en beleggingsvennootschappen

16 Zowel de instellingen die **beleggingsvennootschappen beheren**, als sommige van deze **beleggingsvennootschappen** zelf zijn opgenomen in het lijstje als onderworpen entiteiten van de Wet:

- “12° a) *de beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht bedoeld in deel 3, boek 2, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen;*
- b) *de beheervennootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht bedoeld in artikel 3, 12°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders;*
- c) *de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging bedoeld in artikel 258 van voormelde wet van 3 augustus 2012;*
- d) *de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervennootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging bedoeld in de artikelen 114, 117 en 163 van voormelde wet van 19 april 2014;*
- 13° a) *de beleggingsvennootschappen naar Belgisch recht bedoeld in artikel 3, 11°, van de voormelde wet van 3 augustus 2012, voor zover en in de mate waarin deze instellingen instaan voor de verhandeling van hun effecten in de zin van artikel 3, 22°, c), en 30°, van dezelfde wet;*
- b) *[...]*
- c) *de beleggingsvennootschappen in schuldvorderingen naar Belgisch recht bedoeld in artikel 271/1 van de voormelde wet van 3 augustus 2012, voor zover en in de mate waarin deze instellingen instaan voor de verhandeling van hun effecten;*
- d) *de beleggingsvennootschappen naar Belgisch recht bedoeld in artikel 3, 11°, van de voormelde wet van 19 april 2014, voor zover en in de mate waarin deze instellingen instaan voor de verhandeling van hun effecten in de zin van artikel 3, 26°, van dezelfde wet;”*

17 Er worden hier twee soorten **beheervennootschappen** geïntroduceerd: (i) de beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten en (ii) de

(*1) *Amendement* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/002, 2-3.

beheervennootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging. (*1) Waar de eerste categorie instellingen betreft waarvan het gewone bedrijf bestaat in het beroepsmatige collectieve beheer van portefeuilles van instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden bepaald in de Richtlijn 2009/65/EG (*2) (de “**ICBE’s**”), betreft de tweede categorie de beheervennootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging (de “**AICB’s**”). Beide entiteiten nemen aldus het beheer van collectieve beleggingsinstellingen waar. Een instelling voor collectieve beleggingen (een “**ICB**”) is een instelling waarvan het doel de collectieve belegging van financiële middelen is. Volgens de richtlijnen van de ESMA zal een entiteit beschouwd worden als een ICB wanneer zij de volgende kenmerken vertoont. Ten eerste beschikt zij niet over een algemeen zakelijk of bedrijfsdoel. Ten tweede is het kenmerkend voor een ICB dat zij bij beleggers kapitaal ophaalt, dat zij dan op algemene en collectieve wijze belegt, met het oog op het genereren van algemene inkomsten voor die beleggers. Ten derde hebben de deelnemers in een ICB geen dagelijkse zeggenschap of beslissingsbevoegdheid over de entiteit. (*3)

De eerste categorie (*i*), de **beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten**, beheren ICB’s die vallen onder de UCITS-Richtlijn, *i.e.* de ICBE’s. (*4) Om nu als ICBE, zoals bedoeld in de UCITS-wetgeving, te kunnen kwalificeren, moet de instelling het volgende doel hebben: de collectieve belegging in effecten (*5) of in andere bedoelde liquide financiële activa (*6) van uit het publiek aangetrokken kapitaal, waarbij de rechten van deelneming op verzoek van de houders ten laste van de activa van deze instellingen direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald. (*7) Met andere woorden moet de ICB de van het publiek verkregen gelden beleggen in effecten of in liquide financiële activa, met toepassing van het

(*1) Voor meer toelichting omtrent de verschillende statuten van deze instellingen, zie S. LANDUYT, “Toepassingsgebied van het wetgevend kader voor de fondssector in België na de AIFMD”, *TBH-RDC* 2015, 666-682.

(*2) Richtl. 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe’s), *Pb.L.* 17 november 2009, afl. 302, 32 (hierna aangeduid als “**UCITS-Richtlijn**”).

(*3) ESMA, *Richtsnoeren met betrekking tot centrale begrippen van de AIFMD*, Parijs, ESMA, 13 augustus 2013, 8 p., online raadpleegbaar op: www.esma.europa.eu. Zie tevens de *memorie van toelichting* bij het wetsontwerp betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3432/001, 34; S. LANDUYT, “Toepassingsgebied van het wetgevend kader voor de fondssector in België na de AIFMD”, *TBH-RDC* 2015, (666) 673.

(*4) Deze entiteiten worden geregeld door de wet 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging (wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, *BS* 19 oktober 2012 (hierna aangeduid als “**UCITS-wet**”).

(*5) Onder effecten vallen de volgende categorieën van financiële instrumenten: (*i*) aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, (*ii*) obligaties en andere schuldinstrumenten en (*iii*) alle andere verhandelbare waardepapieren waarmee dergelijke effecten via inschrijving of omruiling kunnen worden verworven (zie art. 2(1), n) van de UCITS-Richtlijn).

(*6) Zoals bedoeld in artikel 50, lid 1 van de UCITS-Richtlijn. Hieronder vallen bijvoorbeeld de effecten en geldmarktinstrumenten die toegelaten zijn tot of worden verhandeld op een gereguleerde markt of op een andere gereguleerde, regelmatig functionerende, erkende en open markt van een lidstaat.

(*7) Art. 2 UCITS-Richtlijn.

beginsel van risicospreiding. Deze entiteit moet bovendien een *open-end*-instelling zijn, *i.e.* een beleggingsvennootschap van het open type waarbij het kapitaal zal veranderen, dit zonder wijziging van de statuten, naargelang zij nieuwe rechten van deelneming uitdeelt of haar eigen rechten van deelneming inkoopt. (*1) De tweede categorie (*ii*), **beheervennootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging**, betreffen de beheervennootschappen van de AICB's. Een AICB wordt door de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve beleggers en hun beheerders (*2) omschreven als een instelling voor collectieve belegging, met inbegrip van hun beleggingscompartimenten, die (*a*) bij een reeks beleggers kapitaal ophaalt om dit overeenkomstig een bepaald beleggingsbeleid in het belang van die beleggers te beleggen en (*b*) niet voldoet aan de voorwaarden van de UCITS-richtlijn. Om te bepalen of een fonds als AICB kan gekwalificeerd worden, dienen de volgende zes elementen cumulatief van toepassing te zijn: (*i*) instelling voor collectieve belegging (*3), (*ii*) ophalen van kapitaal, (*iii*) reeks beleggers, (*iv*) bepaald beleggingsbeleid, (*v*) belang van de beleggers, en (*vi*) niet voldoen aan de voorwaarden om als een UCITS-ICBE te worden aanzien. Indien aan deze vijf voorwaarden cumulatief voldaan is en indien de ICB niet vergunningsplichtig is uit hoofde van de UCITS-richtlijn, zullen deze instellingen onder de AICB-wetgeving vallen. Hieronder vallen bijvoorbeeld *hedge funds*, *private equity*-fondsen, vastgoedfondsen of grondstoffenfondsen. (*4)

Niet enkel Belgische beheervennootschappen zullen als onderworpen entiteiten beschouwd worden, maar ook sommige buitenlandse vennootschappen. Zo zal iedere (vergunninghoudende) beheervennootschap van ICBE's die ressorteert onder het recht van een andere lidstaat van de EER aan de antiwitwasverplichtingen moeten voldoen, indien zij een bijkantoor heeft gevestigd in België om aldaar haar werkzaamheden of diensten uit te voeren. (*5) Daarnaast zullen de in een andere lidstaat gevestigde beheerders van AICB's ook de wettelijke verplichtingen moeten naleven indien zij een hun werkzaamheden in België uitoefenen via de vestiging van een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten. Dit geldt zowel voor de vergunninghoudende (*6) als niet-vergunninghoudende (*7) beheerders. Bovendien vallen de beheerders van AICB's die gevestigd zijn in een derde land en hetzij rechtstreeks, hetzij

(*1) Art. 15 UCITS-wet.

(*2) Wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve beleggers en hun beheerders, *BS* 17 juni 2014 (hierna aangeduid als "**AICB-wet**").

(*3) Hierbij is de juridische structuur alsook de vraag of er al dan niet een publiek aanbod is, irrelevant om te bepalen of een entiteit al dan niet als AICB kan worden gekwalificeerd (zie S. LANDUYT, "Toepassingsgebied van het wetgevend kader voor de fondsensector in België na de AIFMD", *TBH-RDC* 2015, (666) 672).

(*4) S. LANDUYT, "Toepassingsgebied van het wetgevend kader voor de fondsensector in België na de AIFMD", *TBH-RDC* 2015, (666) 667.

(*5) Zie art. 258 UCITS-wet.

(*6) Zie art. 114 AICB-wet.

(*7) Zie art. 117 AICB-wet. Hier betreft het de zogenaamde "kleinschalige" beheerders. Dit zijn de beheerders die gebruik kunnen maken van een lichter prudentieel regime daar zij aan bepaalde voorwaarden voldoen en aldus geen vergunning dienen te verkrijgen alvorens hun werkzaamheden uit te oefenen.

door de vestiging van een bijkantoor hun werkzaamheden in België verrichten (*1), onder de wet. (*2)

18 Naast de beheerders van (alternatieve) instellingen voor collectieve beleggingen, zullen sommige van deze **beheerde instellingen (ICBE's en AICB's)** zelf ook onder de Wet vallen.

Ten eerste worden de Belgische beheerders die de vorm aannemen van een beleggingsvennootschap, *i.e.* een naamloze vennootschap of een commanditaire vennootschap op aandelen, beschouwd als onderworpen entiteit. (*3) Hieronder vallen de instellingen voor collectieve belegging die geregeld zijn bij statuten, en die als naamloze vennootschap of commanditaire vennootschap op aandelen is opgericht, voor zover en in de mate waarin zij instaan voor de verhandeling van effecten (*i.e.* de **ICBE-beleggingsvennootschappen**). (*4) Deze verhandeling van effecten dient steeds een openbaar aanbod in te houden. (*5) Dit betekent dat er een tot personen gerichte mededeling moet worden verstrekt (in om het even welke vorm en met om het even welk middel), waarin voldoende informatie wordt verstrekt over de voorwaarden van het aanbod en over de aangeboden effecten om een belegger in staat te stellen tot aankoop van of inschrijving op deze effecten te besluiten. (*6)

Ook vallen de **beleggingsvennootschappen in schuldvorderingen** die hun financiële middelen in België of in het buitenland uitsluitend aantrekken bij de “in aanmerking komende beleggers” die voor eigen rekening handelen, waarvan de effecten uitsluitend door dergelijke beleggers kunnen worden verworven en die zijn ingeschreven, onder de wet. Dit zijn de institutionele instellingen voor belegging in schuldvorderingen, die als uitsluitend doel hebben om collectieve beleggingen in door derden overgedragen

(*1) Art. 163 AICB-wet.

(*2) Vroeger verwees artikel 5, § 1, 12°, d) van de Wet naar artikel 166 van de AICB-wet. Echter deze wet is met de wet van 25 december 2016 tot omzetting van Richtlijn 2014/91/EU en houdende diverse bepalingen (BS 30 december 2016) opgeheven. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de wettelijke regeling voor beheerders uit derde landen (ongeacht of het om kleinschalige of grootschalige beheerders gaat) de in de AIFM-Richtlijn voorziene regeling integraal zal overnemen. Verder wordt de aandacht gevestigd op het feit dat de betrokken artikelen nog niet in werking zijn getreden, aangezien dit pas zal gebeuren op de datum die door de Commissie zal worden vastgesteld conform artikel 67 van de AIFM-Richtlijn (zie *MvT* bij het wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn 2014/91/EU en houdende diverse bepalingen, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2207/001, 23). Dit artikel betrof de regeling van in een derde land gevestigde (“kleinschalige”) beheerders die niet beschikken over de vergunning en die AICB's naar Belgisch recht beheren, hetzij rechtstreeks, hetzij via de vestiging van bijkantoren. In België werd er overigens tot op vandaag geen enkel bijkantoor opgericht conform die bepaling. De wetgever heeft dan ook besloten deze verwijzing te schrappen (zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 40).

(*3) Art. 3, 11° UCITS-wet en art. 3, 11° AICB-wet.

De instellingen voor collectieve belegging kunnen worden opgericht in de vorm van een fonds voor belegging in schuldvorderingen of een vennootschap voor belegging in schuldvorderingen. Onder de witwaswetgeving vallen dus louter de instellingen die de vorm aannemen van een vennootschap voor belegging in schuldvordering.

(*4) Art. 3, 11° UCITS-wet.

(*5) Art. 3, 30° UCITS-wet.

(*6) Art. 3, 13°, i) UCITS-wet.

schuldvorderingen te realiseren (ook wel de effectisering van schuldvorderingen genoemd). (*1) (*2) Deze instellingen vallen buiten de AICB-wet en zijn tevens geen UCITS-ICB, maar krijgen wel een apart statuut onder de UCITS-wet, met een specifiek toepassingsgebied en met specifieke regels. (*3) Vroeger werden de openbare beleggingsvennootschappen in schuldvorderingen als onderworpen entiteiten beschouwd. (*4) Echter, de wet van 20 juli 2020 heeft daar verandering in gebracht. (*5) Waar een openbare instelling voor collectieve belegging haar financiële middelen aantrekt via een openbaar aanbod van al dan niet verhandelbare rechten van deelneming (*6), trekt de institutionele instelling voor collectieve belegging haar financiële middelen uitsluitend aan bij “in aanmerking komende beleggers” (*7) die voor eigen rekening handelen, waarvan de effecten uitsluitend door dergelijke beleggers kunnen worden verworven. (*8)

Tot slot zijn de **AICB-beleggingsvennootschappen** onderworpen entiteiten. Deze beleggingsvennootschappen zijn instellingen die instaan voor de verhandeling van rechten van deelneming. (*9) Deze verhandeling houdt een rechtstreekse of onrechtstreekse aanbidding of plaatsing in, dit op initiatief van of namens de beheerder, van rechten van deelneming in de betrokken AICB, aan of bij beleggers die woonachtig zijn of een statutaire zetel hebben in de Europese Economische Ruimte. (*10)

(*1) Art. 217/3 AICB-wet.

(*2) Zie tevens R. FELTKAMP, *De overdracht van schuldvorderingen. Naar een meer eenvormige tegenwerpbaarheidsregeling voor overdrachten in de burgerrechtelijke en handelsrechtelijke sfeer?*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 820.

(*3) De geldende regeling voor de (institutionele) instellingen voor belegging in schuldvorderingen werd met de nieuwe AICB-wet naar een nieuw deel IIIbis van de wet van 3 augustus 2012 verplaatst, dat specifiek over die instellingen handelt. Zie *MvT* bij het Wetsontwerp betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3432/001, 115. Zie tevens S. LANDUYT, “Toepassingsgebied van het wetgevend kader voor de fondensector in België na de AIFMD”, *TBH-RDC* 2015, (666) 669-670.

(*4) Deze vennootschappen zijn openbare beleggingsinstellingen die geopteerd hebben voor de categorie van beleggingen zoals bedoeld in artikel 7, 7°, eerste lid van de UCITS-wet, *i.e.* schuldvorderingen in het bezit van derden en overgedragen aan de instelling voor collectieve belegging bij een overdrachtsovereenkomst onder de voorwaarden en volgens de regels die door de Koning zijn vastgesteld. Er dient hierbij te worden opgemerkt dat artikel 7, 7°, eerste lid is opgeheven, door de AICB-wet zelf. Met de invoering van de AICB-wet werd immers de mogelijkheid om een openbare ICB voor belegging in schuldvorderingen op te richten, geschrapt. Er werd evenwel in een overgangsbepaling voorzien: “De openbare beleggingsinstellingen die geopteerd hebben voor de categorie van beleggingen als bedoeld in artikel 7, 7°, eerste lid van de voormelde wet van 3 augustus 2012 blijven onderworpen aan de regeling die op hen van toepassing was krachtens deze wet, als in voege de dag vóór de inwerkingtreding van deze wet, en de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen tot hun activiteiten volledig zijn stopgezet”. Dit betekent dat de instellingen onderworpen blijven aan de thans geldende toezichtregeling krachtens de wet van 3 augustus 2012, en dit tot hun werkzaamheden volledig zijn stopgezet (*memorie van toelichting* bij het Wetsontwerp betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3432/001, 115-116).

(*5) Gezien er op dit ogenblik geen enkele openbare vennootschap voor belegging in schuldvorderingen naar Belgisch recht meer bestaat als bedoeld in artikel 505 van de AICB-wet, en het niet langer mogelijk is om een dergelijke vennootschap op te richten, heeft de wetgever in het kader van de witwasbepalingen er dan ook voor gekozen deze categorie volledig te schrappen. Zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 40.

(*6) Zij zal dus haar financieringsmiddelen (volledig) bij het publiek dienen aan te trekken (art. 3, 2°, a) UCITS-wet).

(*7) Onder de in aanmerking komende beleggers vallen de professionele beleggers en de institutionele beleggers. Zie artikel 5, § 3/1 van de UCITS-wet en het KB van 26 september 2006 over het register van de in aanmerking komende beleggers en tot aanpassing van het begrip in aanmerking komende beleggers.

(*8) Art. 3, 3° UCITS-wet.

(*9) Art. 3, 11° AICB-wet.

(*10) Art. 3, 26° AICB-wet.

IX. De alternatieve financieringsplatformen

“14° de alternatieve financieringsplatformen bedoeld in de wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van crowdfunding en houdende diverse bepalingen inzake financiën;”

19 De alternatieve financieringsplatformen, als onderworpen entiteit, zijn natuurlijke personen of rechtspersonen waarvan de gewone professionele activiteit – al vormt die een aanvullende of bijkomende activiteit – erin bestaat alternatieve-financieringsdiensten te verstrekken of aan te bieden op Belgisch grondgebied. (*1) Alternatieve-financieringsdiensten zijn diensten waarbij bepaalde beleggingsinstrumenten via een website of enig ander elektronisch middel worden gecommercialiseerd. Deze beleggingsinstrumenten zijn uitgegeven door ondernemers-emittenten, startersfondsen of financieringsvehikels in het kader van een al dan niet openbare aanbieding. Een dergelijke dienst hoeft niet gepaard te gaan met een beleggingsdienst, met uitzondering, in voorkomend geval, van het verlenen van beleggingsadvies en/of het in ontvangst nemen en doorgeven van orders. (*2)

Het gaat hier voornamelijk om de zogenaamde *crowdfunding*-platformen die als alternatief dienen voor de klassieke financieringsnetwerken. Bij *crowdfunding* wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website. De alternatieve financieringswet heeft de bedoeling om de platformen waarop het publiek in een onderneming belegt, hetzij via een lening, hetzij via een inbreng in kapitaal met het oog op het ontvangen van een eventuele winst, te reglementeren. Deze platformen maken het mogelijk om in te schrijven op beleggingsinstrumenten (*i.e.* effecten met een aandelenkarakter of schuldinstrumenten) die worden uitgegeven door ondernemingen (*i.e.* de ondernemers-emittenten). (*3)

X. De wisselplatformen en bewaarportemonnees voor virtuele valuta

“14°/1 aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta gevestigd op het Belgisch grondgebied, en bedoeld in het koninklijk besluit genomen krachtens het tweede lid van deze paragraaf;

14°/2 aanbieders van bewaarportemonnees gevestigd op het Belgisch grondgebied, en bedoeld in het koninklijk besluit genomen krachtens het tweede lid van deze paragraaf;”

(*1) Art. 4, 2° wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van crowdfunding en houdende diverse bepalingen inzake financiën (BS 20 december 2016, hierna aangeduid als “**wet van 18 december 2016**”).

(*2) Art. 4, 4° wet van 18 december 2016.

(*3) *Memorie van toelichting* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen, *Parl.St.* Kamer 2015-16, nr. 54-2072/001, 4-5.

20 Door de wet van 20 juli 2020 werden, bij wijze van omzetting van de Richtlijn (EU) 2018/843 (*1), twee nieuwe entiteiten toegevoegd aan het lijstje in artikel 5, § 1, lid 1 van de Wet: (i) de aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en (ii) de aanbieders van bewaarportemonnees. Voorheen rustte op deze aanbieders geen verplichting om verdachte activiteiten te identificeren, waardoor het voor terroristische groeperingen relatief eenvoudig was om geld door te sluisen naar het financiële stelsel via deze virtuele valutanetwerken, vanwege de zekere mate van anonimiteit die zij op deze platforms genieten. (*2) Het was dan ook van essentieel belang om het toepassingsgebied *ratione personae* uit te breiden tot deze entiteiten. (*3)

Waar aanbieders van bewaarportemonnees door de Wet zijn gedefinieerd (*4), heeft de wetgever het nagelaten de **aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta** (*5), nader te omschrijven. (*6) Het is dan ook van belang om even stil te staan bij deze entiteit. De aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta – ook wel wisselplatformen, wisselkantoren (“beurzen”) of *exchange platforms* genoemd – zijn entiteiten die wisseldiensten aanbieden aan gebruikers van virtuele of fiduciaire valuta, meestal tegen betaling van een bepaalde vergoeding (*i.e.* een commissie). Deze platformen laten met andere woorden toe om op een secundaire markt virtuele valuta te wisselen met traditionele valuta of andere virtuele valuta. Virtuele valuta kunnen bijgevolg niet enkel door *mining* worden verkregen, maar kunnen ook online aangekocht worden tegen betaling van reguliere of andere virtuele valuta. (*7) Er dient hierbij te worden opgemerkt dat veel entiteiten zowel als wisselplatformen fungeren alsook als aanbieders van een bewaarportemonnee. (*8)

(*1) Richtl. (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU, *Pb.L.* 19 juni 2018, afl. 156, 43. Hierna aangeduid als “**AMLD-5**”.

(*2) Vgl. A. SNYERS en K. PAUWELS, “De ITO: A new kid on the block in het kapitaalmarktenrecht”, *RDC* 2019, nr. 2, (174) 203-204.

(*3) Considerans 8 AMLD-5.

(*4) Zie hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 35°/2 van de Wet.

(*5) Met fiduciaire valuta worden de muntstukken, bankbiljetten en het elektronisch geld bedoeld (zie considerans 8 AMLD-5).

(*6) De Europese Commissie nam in haar voorstel met betrekking tot AMLD-5 wel een definitie op: “*providers engaged primarily and professionally in exchange services between virtual currencies and fiat currencies*”. Het onderdeel van de definitie dat vereist dat de activiteit hoofdzakelijk en professioneel dient uitgeoefend te worden werd echter verlaten in de uiteindelijk versie, aangenomen door de Raad.

(*7) J. BAUKEMA, “Virtuele valuta: (toezichtrechtelijke) stand van zaken”, *T.Fin.R.* 2014, nr. 9, (376) 376.

(*8) R. HOUBEN en A. SNYERS, *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion* (studie in opdracht van het Europees Parlement), Brussel, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, juli 2018, 26, online raadpleegbaar op: www.europarl.europa.eu. Zie tevens S. GEIREGAT, “Technische achtergrond” in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, (1) 10.

Er bestaan zowel wisselplatformen die zich volledig focussen op pure virtuele valutatransacties, alsook **wisselplatformen die betalingen accepteren in fiduciaire valuta**. (*1) Enkel deze laatste categorie valt onder de Wet. Welke diensten een wisselplatform precies aanbiedt en welke vergoeding het platform daarvoor rekent, zal verschillen van geval tot geval. Dit laatste zal bijvoorbeeld afhangen van factoren zoals de gewisselde bedragen, de betrokken valuta's en dergelijke meer. (*2) Wisselplatformen kunnen daarnaast onderverdeeld worden in gecentraliseerde en gedecentraliseerde types. **Gecentraliseerde wisselplatformen** zijn rechtstreeks betrokken bij de transactie. Hier bewaart de platformbeheerder de virtuele valuta van zijn gebruikers in hun plaats en registreert het platform de transacties zelf. Bij dergelijke platformen kunnen de gebruikers hun eigen private sleutel niet zelf beheeren. Gebruikers van **gedecentraliseerde wisselplatformen** kunnen daarentegen wél over hun eigen private sleutel beschikken. Een gedecentraliseerd wisselplatform (ook wel aangeduid als een “P2P-exchange”) voor virtuele valuta vormt louter een marktplaats waar kopers en verkopers samen worden gebracht. (*3). Het vergemakkelijkt met andere woorden louter de uitwisseling door vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. (*4) In tegenstelling tot gecentraliseerde wisselplatformen, worden P2P-exchanges niet uitgebaat door een centrale entiteit die transacties kan monitoren. Wanneer het platform daarentegen de wisseltransactie op rechtstreekse wijze faciliteert en afhandelt kan er sprake zijn van een wisselplatform dat onderworpen is aan de toepasselijke bepalingen van de preventieve antiwitwaswet. Het blijft evenwel niet evident om dergelijke dienstverlening, zonder centrale entiteit, te capteren onder de centrale “poortwachtersgedachte” van de Wet. (*5)

21 Ondanks de uitbreiding van het toepassingsgebied tot deze entiteiten, bestaan er nog steeds enkele belangrijke virtuele valutaspelers die buiten het bereik van de Wet vallen. Hoewel de Financiële Actiegroep, of de *Financial Action Task Force* (hierna ook aangeduid als “**FATF**”) (*6) bepaalde platformen als “*virtual asset service provider*” ziet, waarbij de AML/CFT-bepalingen van toepassing dienen te zijn (*7), worden

(*1) R. HOUBEN en A. SNYDERS, *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion* (studie in opdracht van het Europees Parlement), Brussel, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, juli 2018, 26, online raadpleegbaar op: www.europarl.europa.eu. Zie tevens S. GEIREGAT, “Technische achtergrond” in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, (1) 10.

(*2) S. GEIREGAT, “Technische achtergrond” in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, (1) 10.

(*3) ECB, *Virtual Currency Schemes – A Further Analysis*, Frankfurt, Europese Centrale Bank, februari 2015, online raadpleegbaar op: <https://ecb.europa.eu>, 8.

(*4) S. GEIREGAT, “Technische achtergrond” in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, 10-11; L. HAFFKE, M. FROMBERGER en P. ZIMMERMANN “Cryptocurrencies and anti-money laundering: the shortcomings of the fifth AML Directive (EU) and how to address them”, *Journal of Banking Regulation* 2019, vol. 21(2), (125) 128.

(*5) FATF, *Guidance for a risk-based approach. Virtual assets and virtual asset service providers*, Parijs, FATF, juni, 2019, online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org, 15; V. COVOLO, “The EU Response to Criminal Misuse of Cryptocurrencies: the Young, already Outdated 5th Anti-Money Laundering Directive”, *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* 2020, Vol. 20, (217) 237.

(*6) Zie hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 10° van de Wet.

(*7) Zie FATF, *Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers*, FATF, Parijs, juni 2019, 59 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org.

sommige van deze platformen niet aan het toepassingsgebied van de Wet onderworpen. (*1) Zo zullen wisselplatformen die zich louter specialiseren in virtuele valuta-transacties, niet onder de Wet vallen, aangezien de Wet spreekt over wisseldiensten “tussen virtuele en traditionele valuta” en niet over wisseldiensten “tussen virtuele en traditionele valuta, alsook tussen virtuele valuta onderling”. Entiteiten die bijgevolg alleen uitwisselingsdiensten aanbieden van de ene valuta-asset naar de andere en die niet in aanmerking komen als bewaarder van de portemonnee, blijven buiten het bereik van de Wet. (*2) Het doel van de regelgeving, namelijk het opheffen van de anonimiteit binnen virtuele valutanetwerken, wordt aldus niet volledig bereikt. (*3) Daar transacties met virtuele valuta’s onderling nog steeds zonder toezicht kunnen worden uitgevoerd, wordt een *blind spot* gecreëerd. Dit maakt onderzoek naar de oorsprong van de vermogensbestanddelen virtueel onmogelijk. (*4)

Ook de actoren die financiële diensten verlenen met betrekking tot de aanbidding of uitgifte van virtuele assets, al dan niet in het kader van een ICO (*Initial Coin Offering*), vallen niet onder de Wet (*i.e.* de *financial service providers*). (*5) Haffke, Fromberger en Zimmermann stellen evenwel dat wanneer een entiteit geld wilt ophalen door virtuele valuta uit te geven, deze entiteit daarvoor fiduciaire valuta zal in de plaats krijgen. Deze transactie kan bijgevolg gezien worden als een wisseldienst. Evenwel halen zij tevens een tegenargument aan waarbij zij stellen dat de formulering van het begrip “diensten” (meervoud) zou kunnen suggereren dat een tweezijdige omwisseling vereist is en dat de entiteit de mogelijkheid moet bieden de virtuele valuta opnieuw in te kunnen wisselen voor fiduciaire valuta. Echter, zij zijn nog steeds van mening dat de formulering eerder betekent dat de aanbieders louter herhaaldelijk virtuele valuta’s in fiduciaire valuta’s moeten inwisselen om onder de AML-wetgeving te vallen. Er dient dus geen omgekeerde beweging plaats te vinden alvorens er sprake kan zijn van wisseldiensten. Enkel private of eenmalige transacties worden van het

(*1) Zie hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 35°/1 van de Wet.

(*2) F. DESMYTTERE, M. DELANOTE en B. PEETERS, “De fiscale behandeling van cryptovaluta” in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten Juridisch Ontsloten*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2020, (73) 127.

(*3) Considerans 8 AMLD-5.

(*4) R. HOUBEN en A. SNYERS, *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion* (studie in opdracht van het Europees Parlement), Brussel, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, juli 2018, 77 p., online raadpleegbaar op: <https://europarl.europa.eu>.

De Cel voor Financiële Informatieverwerking (de “CFI”) betreurt eveneens het feit dat de uitwisseling van allerhande virtuele valuta’s onderling niet door de richtlijn gevisieerd wordt, zie CFI, *26ste activiteitenverslag 2019*, Brussel, CFI, 2020, online raadpleegbaar op: www.ctif-cfi.be/, 5. Ook de Financiële Actiegroep benadrukt het feit dat transacties tussen virtuele valuta onderling eveneens een witwasrisico met zich meebrengen, zie FATF, *Virtual Assets. Red Flag Indicators of Money Laundering and Terrorist Financing*, Parijs, FATF, september 2020, 24 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/.

(*5) R. HOUBEN en A. SNYERS, *Crypto-assets. Key developments, regulatory concerns and responses* (studie in opdracht van het Europees Parlement), Brussel, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, april 2020, 47-52, online raadpleegbaar op: www.europarl.europa.eu.

toepassingsgebied uitgesloten en niet emittenten van virtuele valuta's die fiduciaire valuta's accepteren. (*1) Teneinde over meer helderheid te beschikken, is het aan te raden de bewoording in de Wet aan te passen of een uitgebreide definitie omtrent deze wisselplatformen in de Wet op te nemen.

XI. De marktoperatoren

“15° de marktoperatoren bedoeld in artikel 3, 3°, van de wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU, die de Belgische gereguleerde markten organiseren, behalve wat hun opdrachten van publiekrechtelijke aard betreft;”

22 Marktoperatoren (*2) zijn personen die het bedrijf van een gereguleerde markt beheren en/of exploiteren. Een marktoperator kan tevens de gereguleerde markt zelf zijn. (*3) Blijkens de wet van 21 november 2017 (*4) wordt onder een gereguleerde markt het volgende verstaan: “een multilateraal systeem, beheerd of geëxploiteerd door een marktexploitant, waarbij meerdere koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten worden samengebracht of waarbij het samenbrengen van deze intenties wordt vergemakkelijkt”. Uit deze handelingen zullen er overeenkomsten voortvloeien met betrekking tot deze financiële instrumenten die volgens de regels en de systemen van de markt tot de handel zijn toegelaten. Dit alles geschiedt via niet-discretionaire regels. (*5)

Enkel de ondernemingen die Belgische gereguleerde markten organiseren, zullen de antiwitwasverplichtingen moeten naleven. Daarnaast zullen dergelijke entiteiten niet onder de toepassing van de wet vallen voor hun opdrachten van publiekrechtelijke aard. In België is er momenteel maar één marktonderneming actief, namelijk Euronext Brussels NV. (*6)

(*1) L. HAFKE, M. FROMBERGER en P. ZIMMERMANN, “Cryptocurrencies and anti-money laundering: the shortcomings of the fifth AML Directive (EU) and how to address them”, *Journal of Banking Regulation* 2019, vol. 21(2), (125) 137.

(*2) Waar er voorheen sprake was van “marktondernemingen”, heeft de wet van 20 juli 2020 deze term vervangen door “marktoperatoren”, zodoende rekening te houden met de wet van 21 november 2017. Deze verandering is louter een technische wijziging en verandert zodoende niets aan de inhoud van het begrip (zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 44). Deze wijziging komt onzes inziens vreemd over, aangezien de wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU, en meer bepaald artikel 3, 3° waarnaar wordt verwezen, spreekt over marktexploitanten en niet marktoperatoren.

(*3) Art. 3, 3° wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU (*BS* 7 december 2017).

(*4) Wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU, *BS* 7 december 2017 (hierna aangeduid als “**wet van 21 november 2017**”).

(*5) Art. 3, 7° wet van 21 november 2017.

(*6) Zie hieromtrent www.fsmi.be/nl/content/belgische-marktondernemingen (laatst geraadpleegd op 8 juni 2020).

XII. De wisselkantoren

“16° de in België gevestigde personen die beroepshalve verrichtingen voor de contante aankoop of verkoop van deviezen in contanten of met cheques in deviezen dan wel met gebruik van een krediet- of betaalkaart uitvoeren bedoeld in artikel 102, derde lid, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies;”

23 Onder puntje 16° van artikel 5, § 1, lid 1 van de Wet vallen de wisselkantoren, ook wel de bemiddelaars inzake valutahandel genaamd. De wisselkantoren zijn de in België gevestigde natuurlijke of rechtspersonen die beroepshalve verrichtingen doen van contante aankoop of verkoop van deviezen in contanten of met cheques in deviezen dan wel met gebruik van een krediet- of betaalkaart. (*1) Deze kantoren specialiseren zich met andere woorden in de valutaverrichtingen tegen contante betaling en/of via het gebruik van een krediet- of betaalkaart.

De Wet verwijst in deze context naar artikel 102 van de wet van 25 oktober 2016, en meer bepaald naar het derde lid van dit artikel. Voorheen verwees deze bepaling naar het tweede lid. Echter, deze verwijzing betrof de betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld, niet de wisselkantoren. Deze incorrecte verwijzing vond haar oorzaak in het feit dat dit artikel in 2018 (en dus na de invoering van de antiwitwaswetgeving) werd gewijzigd. (*2) Deze materiële vergissing werd door de wet van 20 juli 2020 opgelost, waardoor er nu naar het derde lid wordt verwezen. Deze bepaling betreft immers wél de wisselkantoren en bepaalt dat – buiten de in het eerste lid voornoemde actoren – de entiteiten die geregistreerd zijn ook verrichtingen kunnen uitvoeren voor de contante aankoop of verkoop van deviezen, met name in contanten of met cheques in deviezen dan wel met gebruik van een krediet- of betaalkaart. Met andere woorden: artikel 102, derde lid van de wet van 25 oktober 2016 betreft de geregistreerde wisselkantoren, wat betekent dat de geregistreerde wisselkantoren (gevestigd in België) onder de witwaswetgeving vallen.

XIII. De makelaars in bank- en beleggingsdiensten

“17 de makelaars in bank- en beleggingsdiensten bedoeld in artikel 4, 4°, van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten, evenals de in België gevestigde bijkantoren

(*1) Art. 1 KB van 27 december 1994 betreffende de wisselkantoren en de valutahandel (BS 18 januari 1995, 1156).

(*2) Het vroegere artikel 102, lid 2 van de wet van 25 oktober 2016 bepaalde het volgende: “Het eerste lid is niet van toepassing op verrichtingen voor de contante aankoop of verkoop van deviezen in contanten of met cheques in deviezen dan wel met gebruik van een krediet- of betaalkaart”. Deze bepaling betrof met andere woorden wel de wisselkantoren.

van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;”

24 De makelaars in bank- en beleggingsdiensten vallen eveneens onder de Wet. Deze personen zijn tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten, doch vormen geen agenten in bank- en beleggingsdiensten. Dit betekent dat zij in de keuze van de gereglementeerde onderneming niet gebonden zijn door een vaste band met een of meerdere van deze ondernemingen. (*1) Met andere woorden, makelaars in bank- en beleggingsdiensten zijn tussenpersonen (i) die niet handelen in naam en voor rekening van één enkele gereglementeerde onderneming en (ii) die bemiddelingsactiviteiten uitoefenen, dit (iii) buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst of elke andere juridische verbintenis die hen verplichten hun hele productie of een bepaald deel ervan te plaatsen bij een of meerdere gereglementeerde ondernemingen. (*2)

Met bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten worden de werkzaamheden bedoeld die bestaan in het met mekaar in contact brengen van spaarders en beleggers enerzijds en gereglementeerde ondernemingen anderzijds, met inbegrip van de promotie, dit met het oog op het tot stand brengen van een of meerdere van de volgende bank- en beleggingsdiensten voor rekening van een gereglementeerde onderneming (*3):

- het in ontvangst nemen van deposito's en andere terugbetaalbare gelden;
- de beleggingsdiensten en activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, 1, 5 en 7 van de wet van 25 oktober 2016 (*4);
- de voorstelling van rechten van deelneming van openbare instellingen voor collectieve belegging, op welke wijze ook, om de cliënt of de potentiële cliënt ertoe aan te zetten die effecten te kopen of erop in te schrijven;
- de kapitalisatieverrichtingen in de zin van het koninklijk besluit op de kapitalisatie-ondernemingen.

Naast de Belgische makelaars, vallen eveneens de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, onder de toepassing van de Wet.

(*1) Art. 4, 4° van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten (BS 28 april 2006, hierna aangeduid als “**wet van 22 maart 2006**”).

(*2) Zie <https://mcc-info.fsma.be/nl/wat-een-makelaar-bank-en-beleggingsdiensten>, laatst geraadpleegd op 8 juni 2020.

(*3) Zie art. 4, 1° wet van 22 maart 2006.

(*4) *I.e.* het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot een of meer financiële instrumenten, met inbegrip van het met elkaar in contact brengen van twee of meer beleggers waardoor tussen deze beleggers een verrichting tot stand kan komen; het verlenen van beleggingsadvies en het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie.

XIV. De onafhankelijke financiële planners

“18° de onafhankelijk financiële planners bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financiële planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereglementeerde ondernemingen, evenals de bijkantoren in België van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;”

25 Onafhankelijke financiële planners zijn natuurlijke personen of rechtspersonen die beroepsmatig (zelfs aanvullend of bijkomstig) aan niet-professionele cliënten raad over financiële planning verstrekken of aanbieden, en dit op Belgisch grondgebied. (*1) (*2) Onafhankelijke financiële planners geven raad over het optimaliseren van het vermogen van een cliënt, met name over de structuur, de planning in de tijd, de bescherming, de juridische organisatie of de overdracht, dit op grond van de behoeften en de doelstellingen die de cliënt aangeeft. (*3) Het gaat hier dus niet louter over de activiteit van financiële planning *as such*, maar ook de activiteiten zoals *estate planning* of successieplanning worden gevisieerd. (*4) De raad van een financieel planner kan dus verschillende zaken bestrijken. Echter, de onafhankelijke financiële planner mag noch beleggingsadvies, noch enig advies over transacties in individuele financiële producten verstrekken. (*5) Hij dient bovendien zijn diensten te verstrekken aan niet-professionele cliënten zoals bedoeld in de wet van 2 augustus 2002. Dit zijn de cliënten die niet als een professionele cliënt (*6) worden behandeld. (*7)

Naast de Belgische onafhankelijke financiële planners, worden ook de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, als onderworpen entiteiten beschouwd.

(*1) De vraag die rijst is wat de wetgever precies bedoelt met “gelijkwaardige” activiteiten. Noch de Wet zelf, noch parlementaire voorbereidingen lichten immers toe wanneer activiteiten in andere lidstaten als zogenaamd gelijkwaardig met de Belgische activiteiten kunnen beschouwd worden.

(*2) Art. 3, § 1 wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financiële planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereglementeerde ondernemingen (BS 27 mei 2014, hierna aangeduid als “**wet onafhankelijke financiële planners**”).

(*3) Art. 4, 1° wet onafhankelijke financiële planners.

(*4) J. BAETENS, “Een wettelijk kader voor financiële planners en financiële planning”, *VIP* 2015, nr. 1, (29) 29.

(*5) Art. 4, 1° wet onafhankelijke financiële planners.

(*6) Wat onder een professionele cliënt wordt verstaan, zie bijlage bij het koninklijk besluit van 19 december 2017 tot bepaling van nadere regels tot omzetting van de Richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten (BS 27 december 2017).

(*7) Art. 2, lid 1, 29° wet 2 augustus 2002.

XV. De verzekeringsbemiddelaars

“19° de verzekeringsbemiddelaars bedoeld in deel 6 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen die hun beroepsactiviteiten buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst uitoefenen in één of meerdere levensverzekeringstakken bedoeld in bijlage II van de voormelde wet van 13 maart 2016, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;”

26 Met het begrip “verzekeringsbemiddelaars” (*1) worden de (her)verzekeringstussenpersonen bedoeld die werkzaam zijn als zelfstandige (in de zin van de sociale wetgeving), die geen verzekerings- of herverzekeringsonderneming en geen nevenverzekeringstussenpersoon zijn (*2), en die, tegen vergoeding, toegang hebben tot het (her)verzekeringsdistributiebedrijf of het (her)verzekeringsdistributiebedrijf uitoefenen. (*3) Onder (her) verzekeringsbemiddelaars of (her)verzekeringstussenpersonen vallen twee categorieën, namelijk de (her)verzekeringsmakelaars en (her)verzekeringsagenten. Enkel de makelaars vallen onder de toepassing van de Wet: zij zijn de tussenpersonen die (her)verzekeringsnemers en (her)verzekeringsondernemingen met elkaar in contact brengen, zonder in de keuze van (her)verzekeringsonderneming(en) gebonden te zijn, zij voeren hun activiteit met andere woorden buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst uit. (*4)

Net zoals bij de verzekeringsondernemingen (*5), zullen enkel de verzekeringsbemiddelaars die gemachtigd zijn om een of meerdere levensverzekeringsactiviteiten vervat in bijlage II van de wet van 13 maart 2016, uit te oefenen (namelijk de takken 21 tot en met 29), onder de Wet vallen.

Opnieuw vallen niet enkel de bemiddelaars naar Belgisch recht, maar evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen en die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, onder de Wet.

(*1) Het begrip “verzekeringsbemiddeling” werd met de wet van 6 december 2018 tot omzetting van Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie (BS 18 december 2018) vervangen door het begrip “verzekeringsdistributie” (zie *MvT* bij het wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-3297/001, 20). Het is dan ook aangeraden om dit tevens te wijzigen in de antiwitwaswetgeving.

(*2) Dit is een natuurlijke of rechtspersoon die geen kredietinstelling is of geen beleggingsonderneming is in de zin van artikel 4, lid 1, punten 1) en 2) van de Verordening (EU) nr. 575/2013, en die, tegen vergoeding, als nevenactiviteit toegang heeft tot het verzekeringsdistributiebedrijf of het verzekeringsdistributiebedrijf uitoefent, mits alle volgende voorwaarden vervuld zijn:

- a) De natuurlijke of rechtspersoon in kwestie heeft een andere hoofdberoepswerkzaamheid dan verzekeringsdistributie.
- b) De natuurlijke of rechtspersoon biedt alleen bepaalde verzekeringsproducten aan als aanvulling op een goed of dienst.
- c) De desbetreffende verzekeringsproducten omvatten niet de dekking van levensverzekerings- of aansprakelijkheidsrisico's, tenzij die dekking het goed aanvult dat of de dienst aanvult die de tussenpersoon in het kader van zijn hoofdberoepswerkzaamheid aanbiedt.

Zie art. 5, 56° wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (BS 30 april 2014). Hierna aangeduid als “**wet betreffende de verzekeringen**”.

(*3) Art. 5, 20° wet betreffende de verzekeringen.

(*4) Art. 5, 21/1° wet betreffende de verzekeringen.

(*5) Zie hieromtrent, *supra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 5° van de Wet.

XVI. De kredietgevers

“20° de kredietgevers in de zin van artikel I.9, 34°, van het Wetboek van economisch recht die in België gevestigd zijn en die activiteiten van consumentenkrediet of hypothecaire krediet uitoefenen, als bedoeld in boek VII, titel 4, hoofdstukken 1 en 2, van hetzelfde Wetboek, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;”

27 Een kredietgever wordt door artikel I.9, 34° Wetboek van Economisch Recht (*1) omschreven als elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die, in het raam van zijn handels- of beroepsactiviteiten, een krediet toestaat. (*2) De vereiste van het handelen in het kader van de handels- of beroepsactiviteit impliceert dat occasionele kredietverrichtingen (*3) of kredietverrichtingen die geschieden in familiaal verband niet zullen vallen onder de witwaswetgeving, aangezien de persoon die het krediet verschaft niet over de hoedanigheid van kredietgever zal beschikken. (*4) Daarnaast zullen de personen die louter als “doorgeefluik” van het krediet fungeren niet handelen als kredietgever, maar als kredietbemiddelaar. (*5) (*6)

De kredietgevers die onder de Wet vallen, oefenen activiteiten van consumentenkrediet of hypothecaire krediet uit. Dit betekent dat zij kredieten aan consumenten verstrekken. Een consument wordt door het WER gedefinieerd als iedere natuurlijke persoon die hoofdzakelijk (*7) handelt voor doeleinden die buiten zijn handels-, bedrijfs-, ambachts-

(*1) BS 29 maart 2013, hierna aangeduid als “WER”.

(*2) Met uitzondering van de persoon die een kredietovereenkomst aanbiedt of sluit wanneer deze overeenkomst het voorwerp uitmaakt van een onmiddellijke overdracht of indeplaatsstelling ten gunste van een vergunninghoudende of geregistreerde kredietgever aangewezen in de overeenkomst.

(*3) Opdat een persoon de hoedanigheid van kredietgever zou verkrijgen en onder het toepassingsgebied van de regelen inzake consumentenkrediet zou vallen, dienen zijn kredietverschaffingen met een zekere regelmaat te geschieden (zie Gent 6 februari 2008, *NJW* 2008, 840-481, noot R. STEENNOT).

(*4) M. DE MUYNCK, “Consumentenkrediet. De Wet van 13 juni 2010 gewikt en gewogen”, *CABG* 2011, afl. 1, (1) 13.

(*5) Een kredietbemiddelaar wordt in artikel I.9, 35° WER gedefinieerd als “een rechtspersoon of een natuurlijke persoon die werkzaam is als zelfstandige in de zin van de sociale wetgeving, die niet optreedt als kredietgever en die kredietbemiddelingsactiviteiten uitoefent in het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten, tegen een vergoeding in de vorm van geld of enig ander overeengekomen economisch voordeel”. Hiermee wordt de persoon gelijkgesteld die kredietovereenkomsten aanbiedt of toestaat wanneer deze overeenkomsten het voorwerp uitmaken van een onmiddellijke overdracht of indeplaatsstelling ten gunste van een andere vergunninghoudende of geregistreerde kredietgever aangewezen in de overeenkomst. In dit onderzoek zal de tussenkomst van de kredietbemiddelaar (als makelaar of als agent) weinig tot geen belang vertonen aangezien er wordt uitgegaan van de premisse dat er bij een geautomatiseerd proces geen beroep op een kredietbemiddelaar zal worden gedaan. Derhalve zullen de begrippen kredietbemiddelaar, kredietagent en kredietmakelaar, alsook hun verplichtingen, buiten het bestek van dit onderzoek vallen.

(*6) M. DE MUYNCK, “Consumentenkrediet. De Wet van 13 juni 2010 gewikt en gewogen”, *CABG* 2011, afl. 1, (1) 13; R. STEENNOT, “Toepassingsgebied van de Wet Consumentenkrediet” in X. (ed.), *Financiële regulering in de kring*, vol. 14, Antwerpen, Intersentia, 2012, (3) 7.

(*7) Indien een persoon een krediet aangaat met het doel om de door het krediet gefinancierde goederen te gebruiken voor zowel privé- als beroepsgebruik, zullen de regelen van het consumentenkrediet vervat in het WER van toepassing zijn wanneer het goed hoofdzakelijk voor privédoeleinden wordt aangewend. Voor een meer uitgebreidere toelichting hieromtrent zie R. STEENNOT en J. VANNEROM, “Boek VII van het Wetboek Economisch Recht: codificatie, doch tevens innovatie”, *DCCR* 2015, afl. 108-109, (47) 58-59.

of beroepsactiviteit vallen. (*1) Om te kunnen bepalen of een natuurlijke persoon al dan niet als consument kan worden beschouwd, moet het bestemmingscriterium toegepast worden. Het doel waarvoor het krediet (*i.e.* de bestemming van de gefinancierde goederen of diensten) afgesloten wordt, zal met andere woorden van doorslaggevend belang zijn.

Ook de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, vallen onder de Wet.

XVII. Financieringshuur of leasing

“21° de personen bedoeld in artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit nr. 55 van 10 november 1967 tot regeling van het juridisch statuut der ondernemingen gespecialiseerd in financieringshuur, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat;”

28 Hieronder vallen de personen die beroepsmatig handelingen van financieringshuur of “leasing” verrichten. (*2) Financieringshuur of financiële leasing is een (meerprijzen (*3)) kredietovereenkomst, waarbij de leasinggever (*i.e.* de lessor) op aangeven van de leasingnemer (*i.e.* de lessee) (*4) een bepaald (roerend) investeringsgoed (*i.e.* het leasingobject) koopt om dit tegen betaling van een huurprijs ter beschikking te stellen van de leasingnemer voor een termijn die overeenstemt met de economische levensduur, dit tegen een huurprijs die op financiële wijze wordt bepaald. Op het einde van de overeenkomst heeft de leasingnemer de mogelijkheid om het geleasede goed aan te kopen tegen een contractueel bepaalde prijs, ook wel de “restwaarde” genoemd. (*5) Er worden twee soorten financieringshuur of leasing onderscheiden: de roerende en de onroerende. De roerende financieringshuur heeft betrekking op bedrijfsmateriaal dat door de huurder uitsluitend voor beroepsdoeleinden wordt gebruikt. De onroerende financieringshuur heeft betrekking op bebouwde onroerende goederen. (*6)

(*1) Art. I.1, 2° WER.

(*2) Art. 2, § 1 KB nr. 55 van 10 november 1967 tot regeling van het juridisch statuut der ondernemingen gespecialiseerd in financieringshuur (BS 14 november 1967, hierna tevens aangeduid als: “**KB nr. 55**”).

(*3) Namelijk de leasinggever, de leasingnemer en de leveranciers.

(*4) Indien leasing of financieringshuur verricht wordt aan een consument, zal de leasinggever eveneens als kredietgever kunnen beschouwd worden.

(*5) H. LIBERT en J. BEKAERT, “Leasing van roerende goederen” in X., *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, 2007, losbl; E. DIRIX, R. STEENNOT en H. VANHEES, *Handels- en Economisch Recht in Hoofdpijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 158.

(*6) Art. 1 KB nr. 55.

Naast de Belgische personen die zich beroepshalve bezighouden met financiële leasing, vallen de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, ook onder de Wet.

XVIII. Overige financiële entiteiten

“22° de in België gevestigde natuurlijke of rechtspersonen, die ten minste één van de activiteiten uitoefenen bedoeld in artikel 4, eerste lid, 2) tot en met 12), 14) en 15), van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, zonder in die hoedanigheid al onderworpen te zijn in het kader van één van de bepalingen onder 4° tot en met 21°, evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, die zijn aangeduid door de Koning;”

29 De natuurlijke personen of rechtspersonen die niet kunnen gekwalificeerd worden als een van bovengenoemde categorieën, kunnen wel onder de Wet vallen indien zij een van onderstaande opgesomde activiteiten zouden uitoefenen en in België gevestigd zijn. (*1) Het gaat meer bepaald om de volgende activiteiten:

- het verstrekken van leningen, inclusief consumentenkrediet, hypothecair krediet, factoring met of zonder verhaal en financiering van handelstransacties (inclusief forfaitering);
- leasing;
- betalingsdiensten in de zin van artikel 2, 1° van de wet betalingsinstellingen;
- de uitgifte en het beheer van andere betaalmiddelen (bijvoorbeeld reischekes en kredietbrieven);
- het verlenen van garanties en het stellen van borgtochten;
- transacties voor eigen rekening van de instelling of voor rekening van cliënten met betrekking tot:
 - geldmarktinstrumenten (cheques, wissels, depositobewijzen, enz.);
 - valuta's;
 - financiële futures en opties;
 - swaps en soortgelijke financieringsinstrumenten;
 - effecten;
- deelnemingen aan effectenemissies en dienstverrichtingen in verband daarmee;

(*1) De wet van 20 juli 2020 heeft een materiële vergissing in het betrokken territoriaal toepassingsgebied gecorrigeerd. De vroegere bepaling stelde louter dat de natuurlijke personen of rechtspersonen louter in België hun activiteiten moesten uitoefenen en sprak niet over het feit dat zij tevens in België moeten gevestigd zijn (“22° de natuurlijke of rechtspersonen, andere dan degene bedoeld in de bepalingen onder 4° tot en met 21°, die **in België** ten minste één van de activiteiten **uitoefenen** bedoeld in artikel 4, eerste lid, 2) tot en met 12), 14) en 15), van de wet van 25 april 2014 (...)” (eigen benadruking)).

- advisering aan ondernemingen inzake kapitaalstructuur, bedrijfsstrategie en daarmee samenhangende aangelegenheden, alsmede advisering en dienstverrichtingen op het gebied van fusie en overname van ondernemingen;
- bemiddeling op de interbankenmarkten;
- vermogensbeheer of -advisering;
- bewaarneming en beheer van effecten;
- de verhuur van safes;
- de uitgifte van elektronisch geld.

Wanneer een onderworpen entiteit een van deze activiteiten uitoefent die buiten zijn door deze wet omschreven statuut valt, dan is die entiteit onderworpen aan de wet met betrekking tot de uitoefening van die activiteiten op grond van de bepaling onder 22° en niet vanwege haar andere gereguleerde statuut als bedoeld in een van de bepalingen onder 4° tot en met 21°. (*1) Indien bijvoorbeeld een kredietinstelling zich bezighoudt met het verhuren van safes, zal zij met betrekking tot deze activiteit onderworpen zijn aan de Wet op grond van de bepaling onder puntje 22° en niet op grond van puntje 4°.

30 Deze groep van entiteiten vormt een soort van restcategorie, en kan eveneens beroepsbeoefenaars van de financiële sector omvatten waarvan de activiteiten in de toekomst gereguleerd zouden kunnen worden, maar dit nu nog niet zijn. Derhalve draagt de Wet aan de Koning de verantwoordelijkheid op om deze nieuwe onderworpen entiteiten aan te duiden zodra hun activiteiten gereguleerd zijn. (*2) Ook de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat, dienen de verplichtingen van de Wet na te leven.

XIX. De cijferberoepen

31 De cijferberoepen, zoals bedrijfsrevisoren, auditors, (fiscale) accountants en belastingadviseurs, kwalificeren ook als onderworpen entiteit. De vaststelling dat criminele activiteiten, in het bijzonder “ernstige fiscale fraude”, met medewerking van adviseurs worden georganiseerd, heeft de normgever ertoe bewogen bepaald cijferberoepen te onderwerpen aan de preventieve witwaswetgeving en hen bijgevolg te onderwerpen aan de verplichtingen die hieruit voortvloeien. (*3) Sinds de wet van

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 45.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 42.

(*3) Zie eveneens de vaststellingen van de parlementaire onderzoekscommissie naar grote fiscale fraude-dossiers, waar aanbevolen werd om cijferberoepen te verplichten ernstige fiscale fraude te doen melden aan de CFI (zie *Verslag* namens de Onderzoekscommissie naar grote fiscale fraudedossiers, *Parl.St.* Kamer 2008-09, nr. 52-0034/004, 252).

18 september 2017 zijn er aan dit lijstje twee nieuwe categorieën toegevoegd, namelijk de stagiairs en de auditors. (*1)

A. BEDRIJFSREVISOREN, AUDITORS EN AUDITKANTOREN

“23° de natuurlijke personen of rechtspersonen die in België activiteiten uitoefenen en die geregistreerd of ingeschreven zijn in het openbaar register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren overeenkomstig artikel 10 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, de natuurlijke personen stagiairs bedrijfsrevisoren van externe ondernemingen bedoeld in artikel 11, § 3, van voormelde wet, alsook de auditkantoren en éénieder die het beroep van wettelijk auditor uitoefent;”

32 De natuurlijke personen of rechtspersonen die in België hun activiteiten uitoefenen en geregistreerd of ingeschreven zijn in het openbaar register dat wordt gehouden door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (*2) (*i.e.* **de bedrijfsrevisoren**), zijn verplicht de verplichtingen die uit de Wet voortvloeien na te leven. Deze personen en entiteiten mogen de titel van bedrijfsrevisor dragen en alle revisorale opdrachten, door of krachtens de wet (*3), uitoefenen. (*4) Zowel de bedrijfsrevisor-natuurlijke personen als de bedrijfsrevisorenkantoren (*5) zijn gehouden tot het naleven van de antiwitwas-verplichtingen. (*6)

Waar onder de vroegere wet van 11 januari 1993 enkel de erkende natuurlijke personen of rechtspersonen als bedrijfsrevisoren onder de wet vielen, dienen nu ook de zelfstandige stagiairs- bedrijfsrevisoren de Wet na te leven. Deze stagiairs hebben niet de hoedanigheid van bedrijfsrevisor, maar staan wel onder het toezicht en de tuchtmacht van het Instituut. (*7) Zo dienen zij ingeschreven te zijn op de lijst van stagiairs van

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 42.

(*2) Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren is belast met het houden en bijwerken van een openbaar register waarin de personen of de entiteiten, die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor gekregen hebben, zijn ingeschreven.

(*3) Art. 4 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren (*BS* 13 december 2016, hierna aangeduid als “**wet van 7 december 2016**”).

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 42.

(*5) *I.e.* een rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm, zie art. 3, 3° wet van 7 december 2016.

(*6) Ook natuurlijke personen die onderdaan zijn van een lidstaat en beschikken over een vestiging in een lidstaat of in België kunnen de hoedanigheid van bedrijfsrevisor door het Instituut verkrijgen (zie art. 5, § 1 wet van 7 december 2016). Daarnaast kan iedere rechtspersoon of andere entiteit met om het even welke rechtsvorm met zetel in een lidstaat, de hoedanigheid van bedrijfsrevisor toegekend krijgen, indien deze aan bepaalde voorwaarden voldoet (zie art. 6, § 1 wet van 7 december 2016). Tot slot kunnen ook natuurlijke personen van derde landen en andere entiteiten dan natuurlijke personen die ressorteren onder het recht van derde landen de hoedanigheid verkrijgen, indien zij aan de door de wet bepaalde voorwaarden voldoen (art. 7, § 1 en art. 8, § 1 wet van 7 december 2016). Dit wil zeggen dat deze genoemde actoren onder de toepassing van de witwasswet vallen indien zij hun activiteiten in België uitoefenen.

(*7) Art. 11, § 3 wet van 7 december 2016.

het Instituut der Bedrijfsrevisoren. De wetgever achtte dit noodzakelijk daar deze stagiairs, die hun beroep als zelfstandige uitoefenen, naast de prestaties voor hun stage-meester ook een eigen cliënteel hebben, waarvoor ze boekhoudkundige en/of fiscale prestaties verrichten. Aangezien zij vroeger niet onderworpen waren inzake het klantenonderzoek, noch aan de meldingsverplichting aan de CFI, bestond het risico dat zij gebruikt of misbruikt werden door personen en/of ondernemingen die zich met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme bezighielden. Daarnaast had de wetgever vastgesteld dat niet alle stagiairs binnen een relatief korte termijn slaagden voor het bekwaamheidsexamen, waardoor een aantal gedurende meer dan vijf jaar de beroepsactiviteit als zelfstandig stagiair bleven uitoefenen en intussen toch hun eigen cliënteel bleven bedienen. Deze situatie kon bijgevolg misbruikt worden met het oog op witwasdoeleinden. (*1)

33 Daarnaast kunnen in het openbaar register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren eveneens **auditkantoren** (ook die kantoren die in een andere lidstaat van de EU of EER zijn erkend) worden geregistreerd. Een auditkantoor is een entiteit (met om het even welke rechtsvorm), andere dan een natuurlijke persoon, die de toelating heeft om in een andere lidstaat het beroep van wettelijke auditor in de zin van Richtlijn 2006/43/EG (*2) uit te oefenen. (*3) Dit beroep wordt door de Richtlijn 2006/43/EG omschreven als “het uitvoeren van wettelijke controles van jaarrekeningen”. Bij dergelijke wettelijke controles vindt er een controle plaats van een jaarrekening of een geconsolideerde jaarrekening. Deze controle zal enkel dienen te geschieden indien dit door het Gemeenschapsrecht wordt voorgeschreven. (*4) (*5) Een buitenlands auditkantoor zal eerst de toelating uitgaande van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren nodig hebben, alvorens zijn activiteiten te mogen uitvoeren op Belgisch grondgebied. De registratie van een auditkantoor in het openbaar register laat met andere woorden de uitoefening van de opdracht van wettelijke controle van de jaarrekening toe. Het is ook mogelijk dat een auditkantoor toelating heeft gekregen in een andere lidstaat en zijn activiteiten uitoefent in België. Deze auditkantoren zullen tevens onder de Wet vallen.

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 42-43.

(*2) Richtl. 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad, *Pb.L.* 9 juni 2006, afl. 157, 87 (hierna aangeduid als: “**Richtlijn 2006/43/EG**”).

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 42.

(*4) In België wordt dit in het WVV voorgeschreven, en meer bepaald in Titel 4 (“De wettelijke controle van de jaarrekening en van de geconsolideerde jaarrekening van vennootschappen met rechtspersoonlijkheid”). Zie tevens artikel 3, 9^e van de wet van 7 december 2016, waarin verwezen wordt naar oud artikel 16/1 Wetboek van Vennootschappen.

(*5) Art. 2(1) en art. 2(2) Richtl. 2006/43/EG.

Tot slot zijn niet enkel auditkantoren onderworpen entiteiten, maar ook eenieder die het beroep van **auditor** uitoefent. Met andere woorden, natuurlijke personen die de toelating hebben om het beroep van wettelijke auditor te mogen uitvoeren, zullen zich ook aan de verplichtingen van de Wet dienen te houden. Waar bedrijfsrevisoren aldus gemachtigd zijn om alle revisorale opdrachten uit te voeren, mogen auditoren en auditkantoren louter de jaarrekeningen en/of geconsolideerde rekeningen controleren.

B. GECERTIFICEERDE ACCOUNTANTS EN GECERTIFICEERDE BELASTINGADVISEURS

“24° de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register als gecertificeerde accountants bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur of als gecertificeerde belastingadviseurs bedoeld in de artikel 2, 2°, van voormelde wet, alsook de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register met overeenkomstig artikel 29, § 1, derde lid, van voormelde wet de vermelding van stagiair bij een van voornoemde hoedanigheden, voor zover deze personen beroepsbeoefenaars zijn bedoeld in de artikel 2, 3°, van voormelde wet;”

34 De natuurlijke personen of rechtspersonen die zijn ingeschreven als **gecertificeerde accountants** vallen onder toepassing van de Wet. (*1) Deze entiteiten verkrijgen een dergelijke hoedanigheid indien zij aan de voorwaarden vervat in hoofdstuk 4 van de wet van 17 maart 2019 (*2) beantwoorden om (*3), als zelfstandige in hoofdberoep of bijberoep, voor rekening van derden, de volgende beroepsactiviteiten uit te oefenen:

- (1) de boekhouding en de boekhoudkundige diensten organiseren en advies verstrekken inzake de boekhoudkundige organisatie bij ondernemingen;
- (2) het bepalen van de resultaten en het opmaken van de jaarrekening conform de wettelijke bepalingen ter zake;
- (3) het openen, het houden, het centraliseren en het sluiten van boekingen, geschikt voor het opmaken van de rekeningen;
- (4) alle boekhoudstukken nazien en corrigeren die niet leiden tot een attestering of een expertiseverslag bestemd om aan derden te worden afgegeven;

(*1) Waar er vroeger gesproken werd over “externe” accountants en belastingconsulenten, is dit nu niet meer het geval. Met de wet van 22 april 1999 wordt er wel nog steeds een onderscheid gemaakt tussen de interne en de externe profielen, echter, worden louter nog de begrippen “interne (gecertificeerde) accountants” en “intern (gecertificeerde) belastingadviseurs” gehanteerd. Dit houdt in dat de “gewone” gecertificeerde accountants en belastingadviseurs de vroegere externe entiteiten waren en dus met andere woorden onder een zelfstandige statuut werken in plaats van binnen een arbeidsovereenkomst of een door de overheid bezoldigde betrekking.

(*2) Wet van 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur of als gecertificeerde belastingadviseurs, BS 27 maart 2003 (hierna aangeduid als “**wet van 17 maart 2019**”).

(*3) Zo moeten natuurlijke personen bijvoorbeeld onderdaan zijn van een lidstaat, niet beroofd zijn geweest van hun politieke en burgerlijke rechten, in het bezit zijn van een diploma of een titel enzovoorts. Zie art. 10 wet van 17 maart 2019 e.v.

- (5) de analyse met boekhoudtechnische procedés van de positie en werking van ondernemingen vanuit het oogpunt van hun kredietwaardigheid, rentabiliteit en risico's die niet leidt tot een attestering of een expertiseverslag bestemd om aan derden te worden afgegeven;
- (6) zowel privé- als gerechtelijke expertise met betrekking tot de boekhouding van ondernemingen;
- (7) elke opdracht bedoeld in (4) tot en met (6) uitgevoerd door een gecertificeerd accountant, andere dan de gebruikelijke beroepsbeoefenaar, die leidt tot een attestering of een expertiseverslag bestemd om aan derden te worden afgegeven;
- (8) andere opdrachten waarvan de uitvoering bij of krachtens de wet zijn voorbehouden aan de gecertificeerde accountant;
- (9) het verstrekken van advies in alle fiscale aangelegenheden;
- (10) het bijstaan van de belastingplichtige bij het nakomen van zijn fiscale verplichtingen;
- (11) het vertegenwoordigen van de belastingplichtige bij de belastingdiensten;
- (12) het organiseren van administratieve diensten en het verstrekken van advies over de administratieve organisatie van ondernemingen.

Daarnaast vallen ook de **gecertificeerde belastingadviseurs** bedoeld in artikel 2, 2° van voormelde wet, onder de witwasbepalingen. Een persoon verkrijgt een dergelijke hoedanigheid indien hij aan de voorwaarden van hoofdstuk 4 beantwoordt om, als zelfstandige in hoofdberoep of bijberoep, voor rekening van derden, de volgende beroepsactiviteiten uit te oefenen: *i.e.* advies verstrekken in alle fiscale aangelegenheden, de belastingplichtige bijstaan bij het nakomen van zijn fiscale verplichtingen, de belastingplichtige vertegenwoordigen bij de belastingdiensten.

Hierbij zijn nog twee belangrijke zaken interessant om te vermelden. Ten eerste kunnen niet enkel Belgische onderdanen de hoedanigheid van gecertificeerd accountant of van gecertificeerd belastingadviseur verkrijgen, maar ook de natuurlijke personen wanneer zij onderdaan zijn van een EER-lidstaat. Dit heeft als gevolg dat niet enkel Belgische onderdanen onder de antiwitwasbepalingen als accountant of belastingadviseur vallen, doch tevens EER-onderdanen. Dit geldt eveneens voor rechtspersonen die zijn opgericht naar het recht van een andere lidstaat. (*1) Ten tweede, vallen alleen de gecertificeerde accountants en gecertificeerde belastingadviseurs onder de Wet, niet de intern gecertificeerde accountants en belastingadviseurs. Dit betekent dat enkel de accountants en belastingadviseurs die als zelfstandige hun beroepsactiviteiten uitoefenen, de verplichtingen onder de Wet dienen na te leven, en niet de personen die tewerk worden gesteld door een arbeidsovereenkomst of een door de overheid bezoldigde betrekking (*i.e.* de “intern” gecertificeerde accountants en belastingadviseurs). (*2)

(*1) Art. 10 *f*^o art. 24 wet van 17 maart 2019.

(*2) Zie art. 2, 6° en art. 2, 7° wet van 17 maart 2019.

35 Tot slot worden natuurlijke personen of rechtspersonen die in het openbaar register zijn ingeschreven als **stagiairs**, voor zover deze personen als zelfstandige in hoofdberoep of bijberoep de beroepsactiviteiten als gecertificeerd accountant of belastingadviseur, voor rekening van derden, uitoefenen, als onderworpen entiteit beschouwd. (*1) Zoals hierboven reeds aangegeven (*2), is het statuut van stagiair tevens gevoelig aan witwaspraktijken. Dit risico doet zich niet enkel voor bij de werkzaamheden van bedrijfsrevisoren en auditors, maar ook bij deze van de accountants en belastingadviseurs. Het is daarom dat hier de stagiairs-accountants en de stagiairs-belastingadviseurs (die elk op een lijst staan geregistreerd) ook onder de toepassing van de Wet vallen. (*3)

36 Op 24 september 2020 velde het Grondwettelijk Hof een arrest met betrekking tot artikel 5, § 1, lid 1, 24° van de Wet, vóór de wijziging van deze bepaling door de wet van 20 juli 2020. (*4) Deze bepaling onderwierp de toenmalig getitelde “externe accountants” en “externe belastingconsulenten” (*5) aan de wettelijke verplichtingen. Het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten had hieromtrent een beroep tot vernietiging van desbetreffende bepaling ingesteld. Zij stelden dat, terwijl zij onderworpen waren aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet, andere beroepsbeoefenaars inzake fiscaal advies, met wie zij in concurrentie traden, dat niet waren. Het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten zag hierin een schending van het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel en artikel 2(1) AMLD-4. Dit vanwege het feit dat de personen die een activiteit van belastingadvies uitoefenden van wie het beroep niet geregeld was door de wet van 22 april 1999, wel blootgesteld worden aan dezelfde witwasrisico’s. Het Hof toetste in dit arrest de conformiteit aan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en aan artikel 2(1) AMLD-4. Het Grondwettelijk Hof was van oordeel dat de beide categorieën personen zich in vergelijkbare situaties bevonden (*6), aangezien zij allen activiteiten uitoefenden die voor witwasdoeleinden zouden kunnen misbruikt worden. Het Hof vond evenwel dat een verschillende behandeling (*i.e.* het al dan niet onderworpen zijn aan de preventieve witwaswetgeving) op een objectief criterium berustte, zijnde het al dan niet ingeschreven zijn van die beroepsbeoefenaars op de lijst van externe accountants en/of op de lijst van externe belastingconsulenten. (*7) Dit criterium was relevant voor wat de doelstelling van de Wet betreft, daar zij de controle op de onderworpen entiteiten praktisch mogelijk maakte. Het Hof concludeerde bijgevolg dat deze maatregel geen onevenredige gevolgen met zich meebrengt voor de onderworpen entiteiten. (*8)

(*1) Zie art. 5, § 1, lid 1, 24° van de Wet en art. 2, 3° wet van 17 maart 2019.

(*2) Zie hieromtrent, *supra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 23° van de Wet.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 44.

(*4) GwH 24 september 2020, nr. 114/2020.

(*5) Nu wordt niet meer gesproken over externe accountants of belastingconsulenten, maar over gecertificeerde accountants of belastingadviseurs, doch blijft de inhoud van beide begrippen hetzelfde.

(*6) Zie GwH 24 september 2020, nr. 114/2020, overw. B.37.2.

(*7) Zie art. 5, § 1 wet van 22 april 1999.

(*8) GwH 24 september 2020, nr. 114/2020, overw. B.41.4.-B.42.

De feiten van dit arrest, en bijgevolg de inhoud ervan, dateren van voor de inwerking-treding van de wet van 20 juli 2020. De vernieuwingen beoogd door deze wet zorgden ervoor dat er een bijkomende categorie in de Wet werd opgenomen, met name de personen die materiële hulp, bijstand of advies op fiscaal gebied verlenen, waardoor bovenstaande problematiek, alsmede het arrest, zonder voorwerp blijven. De personen die de activiteiten van een gecertificeerde belastingadviseur (*i.e.* de vroegere belasting-consulent) uitoefenen, doch niet als gecertificeerd belastingadviseur zijn ingeschreven, vallen immers door deze bijkomende categorie onder de Wet. (*1)

C. ACCOUNTANTS EN FISCALE ACCOUNTANTS

“25° de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register als accountants bedoeld in artikel 2, 4°, van de wet van 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur of als fiscale accountants bedoeld in artikel 2, 5°, van de voornoemde wet van 17 maart 2019, alsook de natuurlijke personen of rechtspersonen ingeschreven in het openbaar register met overeenkomstig artikel 29, § 1, derde lid, van voornoemde wet de vermelding van stagiair bij een van voornoemde hoedanigheden, voor zover deze personen beroepsbeoefenaars zijn bedoeld in de artikel 2, 3°, voormelde wet van 17 maart 2019;”

37 De natuurlijke personen of rechtspersonen die zijn ingeschreven als “**accountant**” bij het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants dienen de wettelijke verplichtingen vervat in antiwitwaswetgeving na te leven. Deze entiteiten werden vroeger ingeschreven als “erkend boekhouder” bij het Beroepsinstituut van Erkende Boekhouders en Fiscalisten. (*2) De natuurlijke of rechtspersonen ingeschreven bij het Instituut als “**fiscale accountants**” vallen eveneens onder de Wet. Dit zijn de natuurlijke of rechtspersonen die vroeger werden ingeschreven als “boekhouder(-fiscalist)”. (*3)

Accountants en fiscale accountants verzekeren voor hun cliënten een algemene dienstverlening omtrent de boekhouding en de fiscaliteit (*4):

- de boekhouding en de boekhoudkundige diensten organiseren en advies verstrekken inzake de boekhoudkundige organisatie bij ondernemingen;
- het bepalen van de resultaten en het opmaken van de jaarrekening conform de wettelijke bepalingen ter zake;

(*1) Zie hieromtrent, *supra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 25/1° van de Wet.

(*2) Art. 2, 4° wet van 17 maart 2019.

(*3) Art. 2, 5° wet van 17 maart 2019. Bedrijfsrevisoren mogen de titel van fiscaal accountant echter niet dragen (zie art. 9, lid 2 wet van 17 maart 2019).

(*4) Artikel 9, vierde lid van de wet van 17 maart 2019 bepaalt dat de accountants en fiscaal accountants de activiteiten bedoeld in artikel 3 uitoefenen, met uitzondering van de activiteiten bedoeld in artikel 3, 6° tot en met 8.

- het openen, het houden, het centraliseren en het sluiten van boekingen, geschikt voor het opmaken van de rekeningen;
- alle boekhoudstukken nazien en corrigeren die niet leiden tot een attestering of een expertiseverslag bestemd om aan derden te worden afgegeven;
- de analyse met boekhoudtechnische procedés van de positie en werking van ondernemingen vanuit het oogpunt van hun kredietwaardigheid, rentabiliteit en risico's die niet leidt tot een attestering of een expertiseverslag bestemd om aan derden te worden afgegeven;
- het verstrekken van advies in alle fiscale aangelegenheden;
- het bijstaan van de belastingplichtige bij het nakomen van zijn fiscale verplichtingen;
- het vertegenwoordigen van de belastingplichtige bij de belastingdiensten;
- het organiseren van administratieve diensten en het verstrekken van advies over de administratieve organisatie van ondernemingen.

Indien accountants de hoedanigheid van een gecertificeerd accountant wensen te bekomen, dan moeten zij slagen voor het bekwaamheidsexamen, bestaande uit een schriftelijke en mondelinge proef. Fiscale accountants kunnen eveneens deze hoedanigheid van gecertificeerd accountant bekomen, na het slagen voor dit bekwaamheidsexamen. (*1)

38 Tot slot vallen, net zoals bij de overige cijferberoepen, ook de natuurlijke personen of rechtspersonen die ingeschreven zijn in het openbaar register als **stagiair** om als zelfstandige in hoofd- of bijberoep beroepsactiviteiten als (fiscaal) accountant voor rekening van derden, uit te oefenen, onder de Wet. (*2)

D. PERSONEN DIE MATERIËLE HULP, BIJSTAND OF ADVIES OP FISCAAL GEBIED VERLENEN

“25°/1 de natuurlijke of rechtspersonen ingeschreven op de aparte lijst in het openbaar register bedoeld in artikel 29, § 2, van de voornoemde wet van 17 maart 2019, die zich ertoe verbinden als voornaamste bedrijfs- of beroepsactiviteit, rechtstreeks of via andere met hem gelieerde personen materiële hulp, bijstand of advies op fiscaal gebied te verlenen;”

39 Tevens worden de natuurlijke personen en rechtspersonen die ingeschreven zijn op de aparte lijst in het openbaar register gehouden door het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants en die zich ertoe verbinden als voornaamste bedrijfs- of beroepsactiviteit,

(*1) Art. 21 en art. 22 wet van 17 maart 2019.

(*2) Zie art. 5, § 1, lid 1, 25° wet van 18 september 2017 en art. 2, 3° wet van 17 maart 2019.

rechtstreeks of via andere met hem gelieerde personen materiële hulp, bijstand of advies op fiscaal gebied te verlenen, onderworpen aan de Wet. (*1) Met de uitbreiding van het personeel toepassingsgebied tot dergelijke (natuurlijke- of rechts)personen, wenste de wetgever als reactie op fiscale schandalen, zo veel mogelijk grensoverschrijdend misbruik van fiscale constructies te voorkomen door zo veel mogelijk beroepen onder het personeel toepassingsgebied van de Wet te laten vallen. (*2) Deze “restcategorie” is immers niet onderworpen aan enige externe controle of toelatingsvereisten met betrekking tot een diploma of het volgen van een specifieke stage. (*3)

Met deze categorie worden de personen bedoeld die de activiteiten vervat in artikel 6, § 1 van de wet van 17 maart 2019 uitoefenen, zonder dat zij over de nodige beroepstitel als gecertificeerd accountant beschikken. Indien natuurlijke personen of rechtspersonen als zelfstandige, voor rekening van derden, in hoofdberoep of bijberoep, de beroepsactiviteiten vervat in artikel 6, § 1 van de wet van 17 maart 2019 willen uitoefenen, doch geen lid van het Instituut zijn, dienen zij ingeschreven te staan op de aparte lijst in het openbaar register. (*4) De beroepsactiviteiten vervat in dit artikel zijn de activiteiten die worden uitgeoefend door een gecertificeerde belastingadviseur. Deze activiteiten hebben betrekking op het verstrekken van advies in alle fiscale aangelegenheden, het bijstaan van de belastingplichtige bij het nakomen van zijn fiscale verplichtingen en het vertegenwoordigen van de belastingplichtige bij de belastingdiensten. (*5)

40 Personen die deze activiteiten willen uitoefenen, moeten bijgevolg ingeschreven worden in een aparte lijst. Hierop voorziet de wetgever een uitzondering. Indien deze personen reeds aan de naleving van de witwaswet onderworpen zijn, zoals bijvoorbeeld het geval zou zijn voor advocaten, hoeven zij niet meer op een aparte lijst te worden ingeschreven. (*6) Dit wil zeggen dat alle andere personen, die momenteel nog niet onderworpen zijn aan de controle op de naleving van de Wet, zich moeten laten inschrijven op een aparte lijst in het openbaar register van het Instituut, wanneer zij tot doel hebben deze activiteiten te verrichten. (*7) Er kan bijvoorbeeld gedacht worden

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 45. Zie tevens art. 1, 1), punt a) *Richtl.* 2018/849.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 8.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 8.

(*4) Zie art. 6, § 2 wet van 17 maart 2019.

(*5) Zie art. 29, § 2 wet van 17 maart 2019: “Het Instituut houdt in het openbaar register een aparte lijst bij van de personen bedoeld in artikel 6, § 2, eerste lid, omvattende de personen die de beroepsactiviteiten als bedoeld in artikel 6, § 1, uitoefenen, zonder het voeren van de beroepstitel bedoeld in paragraaf 1, om toe te laten de lijst van deze personen te raadplegen en na te kijken”.

(*6) Zie art. 6, § 2, lid 2 wet van 17 maart 2019. Zie tevens de *memorie van toelichting* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 176.

(*7) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 176-177.

aan zelfstandige consultants die als voornaamste bedrijfs- of beroepsactiviteit fiscaal advies geven, doch niet zijn ingeschreven als gecertificeerd belastingadviseur of die vallen onder een van de door artikel 5, § 1, lid 1 van de Wet opgesomde entiteiten.

Kortom, alle natuurlijke of rechtspersonen die fiscale hulp, bijstand of advies verlenen, zullen onderworpen zijn aan de antiwitwaswetgeving: zij die zijn ingeschreven in het openbaar register, zij die zijn ingeschreven op de aparte lijst in het openbaar register en zij die reeds als onderworpen entiteit worden beschouwd.

XX. De vrije beroepen

“26° de notarissen;

27° de gerechtsdeurwaarders;

28° de advocaten:

a) wanneer zij hun cliënt bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van verrichtingen in verband met:

i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedrijven;

ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;

iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;

iv) het organiseren van de inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;

v) de oprichting, de exploitatie of het beheer van fiducieën of trusts, vennootschappen, stichtingen of soortgelijke structuren;

b) of wanneer zij optreden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële verrichtingen of verrichtingen in onroerend goed;”

A. DE NOTARISSEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

41 De wet van 10 augustus 1998 heeft voor een uitbreiding van het personele toepassingsgebied gezorgd door bepaalde niet-financiële, vrije beroepen, zijnde de notarissen en gerechtsdeurwaarders, aan het lijstje van onderworpen entiteiten toe te voegen. (*1)

De toevoeging van dergelijke niet-financiële beroepen (*2) vond haar oorsprong in de werkzaamheden inzake de witwastypologieën, uitgevoerd door de FAG. De

(*1) Deze uitbreiding was in de overeenstemming met de aanbevelingen van de FAG, zie FATF, *International Standards on Combatting Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation*, FATF, Parijs, 2012-2019, 18, online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/.

(*2) Inclusief de advocaten, casino's, vastgoedmakelaars, handelaars in edelstenen en edele metalen en boekhouders.

werkzaamheden inzake deze typologieën hebben aangetoond dat deze beroepen nuttig zijn voor misdadigers bij het witwassen van hun geld, doordat zij toegang kunnen verlenen of vergemakkelijken tot verscheidene financiële diensten. (*1) Zo werden notarisrekeningen gebruikt om gelden te storten, die daarna gecrediteerd worden op de bankrekening van de cliënt door middel van een cheque. Vervolgens wordt het geld gedeeltelijk in contanten opgenomen en het saldo overgeheveld naar een rekening in het buitenland. (*2) Witwasoperaties bleven bijgevolg niet beperkt tot de financiële sector, andere niet-financiële beroepen, meer bepaald de juridische beroepen, waren eveneens kwetsbaar voor witwasoperaties. (*3)

Vroeger dienden deze categorieën louter de door de wet van 10 augustus 1998 expliciet bepaalde verplichtingen na te leven (“voor zover zij daarin uitdrukkelijk voorzien, zijn de bepalingen van deze wet eveneens van toepassing op de hierna vermelde personen”). (*4) De memorie van toelichting van de wet van 1998 gaf aan dat de verplichtingen voor deze personen die voorkomen enigszins beperkt moeten blijven, zodoende de hen opgelegde informatieplicht verenigbaar te maken met hun fundamentele verplichting om het beroepsgeheim na te leven. (*5) Zij waren derhalve niet verplicht de Cel op de hoogte te brengen van de verrichtingen waarvan zij wisten of vermoedden dat ze verband hielden met het witwassen van geld, maar alleen van feiten waarvan zij vaststelden dat zij verband hielden met het witwassen van geld of die bewijsmateriaal voor het witwassen van geld konden vormen. (*6) Bovendien werd deze beperking van de meldingsplicht van de notarissen en gerechtsdeurwaarders tot het versterkt vermoeden verantwoord door het feit dat deze beroepen reeds aan strikte deontologische regelen en aan verscheidene controlemaatregelen waren onderworpen. (*7) Echter, de Wet heeft daar verandering in gebracht en stelt dat deze entiteiten alle verplichtingen van de Wet dienen na te leven.

42 Ofschoon de Europese wetgever toelaat dat activiteitsgerelateerde beperkingen gelden voor “andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen”, zoals

(*1) FATF, *Annual Report 2000-2001*, Parijs, FATF, 22 juni 2001, 54 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/, 16; FATF, *Money laundering and terrorist financing vulnerabilities of legal professionals*, Parijs, FATF, juni 2013, 148 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/; FATF, *Guidance for a risk-based approach. Legal professionals*, Parijs, FATF, juni 2019, 97 p., online raadpleegbaar op www.fatf-gafi.org/.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, *Parl.St.* Kamer 1997-98, nr. 48-1335/001, 8.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 8.

(*4) Zie art. 3 wet van 10 augustus 1998 en art. 3 wet van 11 januari 1993.

(*5) Deze actoren zijn immers niet aan een louter civielrechtelijke discretieplicht zoals financiële instellingen onderhevig, maar moeten zich houden aan strafrechtelijk gesanctioneerd beroepsgeheim.

(*6) *MvT* bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, *Parl.St.* Kamer 1997-98, nr. 48-1335/001, 6.

(*7) *MvT* bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, *Parl.St.* Kamer 1997-98, nr. 48-1335/001, 7.

notarissen en gerechtsdeurwaarders (*1), heeft de Belgische wetgever geen beperkingen voorzien. Hiermee verschilt het toepasselijke regime voor notarissen en gerechtsdeurwaarders in belangrijke mate van datgene van advocaten. (*2)

B. DE ADVOCATEN

43 Het beroep van advocaat is eveneens gevoelig voor witwaspraktijken. (*3) Door de jaren heen kwam naar voren dat advocaten meer en meer betrokken waren in complexe witwasmechanismen. (*4) Met artikel 4 van de wet van 12 januari 2004 werden advocaten dan ook aan de antiwitwasverplichtingen onderworpen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling van de wetgever de advocaten, net zoals de gerechtsdeurwaarders en notarissen, reeds via de wet van 1998 te onderwerpen aan de antiwitwasbepalingen. De ministerraad heeft toen echter opgeworpen dat het beroep van advocaten gepaard gaat met het monopolie van het pleidooi, inzonderheid het beroepsgeheim met betrekking tot de rechten van de verdediging (*5), en dat dit voor bijzondere moeilijkheden zorgt voor het naleven van de antiwitwasverplichtingen. Dit betekende volgens de ministerraad dat indien men advocaten wou opnemen in de toepassing van de wet, er eerst een aantal aanpassingen moesten gebeuren met het oog op de bescherming van de waarborgen in verband met de eerbiediging van de fundamentele rechten. (*6) Om deze reden heeft de wetgever beslist om dit in een apart ontwerp

(*1) Zie art. 2(1), punt 3 AMLD-5 *et* considerans 9 AMLD-5:

“**Beoefenaren van juridische beroepen**, zoals gedefinieerd door de lidstaten, moeten onder deze Richtlijn vallen **wanneer** zij deelnemen aan financiële of vennootschapsrechtelijke transacties, ook wanneer zij belastingadvies verstrekken, waarbij het grootste risico bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaren worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen of terrorisme te financieren” (eigen benadrukking).

“**Notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen wanneer** zij deelnemen, hetzij door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie, hetzij door het verlenen van bijstand bij het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met:

- i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedrijven;
- ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;
- iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
- iv) het organiseren van de inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;
- v) de oprichting, de exploitatie of het beheer van trusts, vennootschappen, stichtingen of soortgelijke structuren;” (eigen benadrukking).

(*2) Zie hieromtrent, *infra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 28° van de Wet.

(*3) FATF, *FATF Report. Money laundering and terrorist financing vulnerabilities of legal professionals*, Parijs, FATF, juni 2013, 148 p., online raadpleegbaar op: www.fatf-gafi.org/; FATF, *Guidance for a risk-based approach. Legal professionals*, Parijs, FATF, juni 2019, 97 p., online raadpleegbaar op www.fatf-gafi.org/.

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 10.

(*5) Zie art. 440 Ger.W.: “Vóór alle gerechten, behoudens de uitzonderingen bij de wet bepaald, hebben alleen de advocaten het recht te pleiten (...)”.

(*6) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 15.

later op te nemen (*1), en is de wijziging er pas gekomen in 2004, dit naar aanleiding van de omzetting van de Richtlijn 2001/97/EG. (*2) In deze richtlijn werden de juridische beroepen aan het personele toepassingsgebied toegevoegd, waardoor de nationale wetgever verplicht werd om de juridische beroepen voor bepaalde activiteiten toe te voegen aan de onderworpen entiteiten. (*3)

44 In tegenstelling tot de notarissen en gerechtsdeurwaarders, heeft de Belgische wetgever ervoor gekozen om **niet alle activiteiten** van advocaten te onderwerpen aan de witwasbepalingen. De bepalingen van de Wet zijn enkel van toepassing op advocaten wanneer zij hun cliënt bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van verrichtingen in verband met de aan- of verkoop van onroerend goed of bedrijven, het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa, de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen, het organiseren van inbreng die nodig is voor de oprichting, de uitbating of het beheer van vennootschappen en/of de oprichting, uitbating of het beheer van fiducieën, trusts, vennootschappen, stichtingen of soortgelijke structuren. Daarnaast zal de Wet ook op hen van toepassing zijn indien zij optreden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële verrichtingen of verrichtingen in onroerend goed. (*4) Kort gezegd, zullen de advocaten enkel onderworpen zijn aan de plichten van het preventief stelsel wanneer zij hun cliënt helpen bij de voorbereiding of uitoefening van bepaalde door de Wet opgesomde financiële activiteiten of wanneer zij handelen in het kader van een financiële of vastgoedtransactie.

De verplichtingen van de Wet zijn aldus louter van toepassing op de advocaten wanneer zij handelen in een bepaald aantal materies die op limitatieve wijze zijn opgesomd en niet tot de kernactiviteit van het beroep van advocaat behoren. (*5) Dit gezien de

(*1) Verslag namens de Commissie bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en het wetsontwerp tot wijziging van artikel 327bis van het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, *Parl.St.* Kamer 1997-98, nr. 49-1335/4, 5.

(*2) Richtl. 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, *Pb.L.* 28 december 2001, afl. 344, 76. Hierna aangeduid als “**AML2-2**”. Deze richtlijn werd in de Belgische rechtsorde omgezet door de wet van 12 januari 2004.

(*3) Art. 1(2) van AML2-2: “Het volgende artikel wordt ingevoegd: Artikel 2bis: De lidstaten zien erop toe dat de in deze Richtlijn vastgestelde verplichtingen worden opgelegd aan de volgende instellingen: (...)”

5. notarissen en andere onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen wanneer zij deelnemen:

a) hetz door het b staan b het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met:

i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedr ven;

ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;

iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;

iv) het organiseren van inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;

v) de oprichting, exploitatie of het beheer van trusts, vennootschappen of soortgelike structuren;

b) hetz door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie;”

(*4) Zie art. 4 wet 12 januari 2004 alsook art. 5, § 1, lid 1, 28° van de huidige Wet.

(*5) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 28.

specifieke kenmerken die gepaard gaan met het beroep van advocaat. Meer bepaald de rol die de advocaat vervult, die onlosmakelijk verbonden is met de uitoefening van de rechten van de verdediging in rechtszaken, alsook zijn beroepsgeheim en plicht tot vertrouwelijkheid, zorgen ervoor dat een advocaat niet zomaar voor alle activiteiten aan alle verplichtingen van de Wet is onderworpen. AMLD-2 voorzag in diezelfde mogelijkheid voor andere juridische beroepen, zoals notarissen, bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs. De Belgische wetgever vond het echter niet aangewezen van deze mogelijkheid gebruik te maken, aangezien de situatie van deze beroepen niet vergelijkbaar was met deze van de advocaten. (*1) Immers, waar voor deze laatsten de moeilijkheden bestaan om uit te maken of hun handelingen louter een adviesverlening betreffen of juist met de verdediging in rechte te maken hebben, hebben de andere categorieën daar geen problemen mee, aangezien zij geen enkele opdracht van verdediging in rechte uitvoeren, aangezien alleen advocaten het recht hebben om te pleiten voor rechtbanken. (*2) (*3)

Bovendien stelt de wetgever dat wanneer advocaten hun kernactiviteiten uitoefenen, het niet aangewezen is om deze beroepsbeoefenaren voor deze activiteiten een verplichting op te leggen vermoedens van witwassen te melden. (*4) Er moet met andere woorden een vrijstelling voorzien worden op de regel dat zij verplicht zijn om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Artikel 53 van de Wet bepaalt bijgevolg dat in het geval een advocaat informatie van een van zijn cliënten ontvangt of over een van zijn cliënten verkrijgt wanneer hij de rechtspositie van deze cliënt bepaalt, dan wel die cliënt verdedigt of vertegenwoordigt in een geding, met inbegrip van het verlenen van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding, ongeacht of dergelijke informatie vóór, gedurende of na een dergelijk geding wordt ontvangen of verkregen, de advocaat niet verplicht is vermoedens van witwassen te melden. (*5) Op deze uitzondering bestaat er evenwel een andere uitzondering: de geheimhoudingsverplichting blijft in deze gevallen niet gelden wanneer de advocaat deelneemt aan witwasactiviteiten, het juridisch advies voor witwasdoeleinden wordt verstrekt, of de advocaat weet of redenen heeft om aan te nemen dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden. (*6)

(*1) Zie hieromtrent, *supra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 26° van de Wet.

(*2) Zie art. 440 Ger.W.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 17.

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 28.

(*5) Zie art. 53 van de Wet.

(*6) Overw. 17 van AMLD-2. Zie tevens art. 53 van de Wet.

45 Daarnaast stelde de AMLD-2 tevens dat het de lidstaten is toegestaan de balie of andere zelfregulerende instanties voor advocaten aan te wijzen als de instantie waaraan mogelijke witwasgevallen kunnen worden gemeld. In België hoeven de advocaten bij een vermoeden van witwassen dit vermoeden bijgevolg **niet aan de CFI** te melden, maar dienen zij de stafhouder van de orde waartoe zij behoren op de hoogte te brengen. (*1) (*2) Daarnaast hoeven zij niets te melden wanneer de inlichtingen verband houden met de bepaling van de rechtspositie van de cliënt of met een rechtsgeding. Ook hier bood de richtlijn de mogelijkheid om deze optie uit te breiden naar andere onafhankelijke juridische beroepen, zoals notarissen, echter heeft de Belgische wetgever daar geen gebruik van gemaakt daar de notarissen niet bevoegd zijn om hun cliënten in rechte te verdedigen. (*3)

46 Kortom, advocaten dienen pas de verplichtingen onder de Wet na te leven, en meer bepaald zich in het kader van welbepaalde activiteiten aan hun meldingsplicht te houden, voor zover de informatie niet is bekomen bij het bepalen van de rechtspositie van de cliënt of bij het verdedigen of vertegenwoordigen van de cliënt in een rechtsgeding, met inbegrip van het verlenen van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding. Daarnaast laat de wetgever toe de vermoedens die advocaten verkrijgen aan hun balie te melden, eerder dan aan de gebruikelijke antiwitwasinstanties. (*4) Door het invoeren van bovenstaande beperkingen werd het evenwicht behouden tussen het belang van het bestrijden van witwasmisdrijven en het belang om de eigenheid van de onafhankelijkheid die bestaat binnen de juridische beroepen ten volle te eerbiedigen. (*5)

47 De uitbreiding van het toepassingsgebied naar advocaten is evenwel niet zonder slag of stoot gekomen (*6), daar zij het onderwerp was van een arrest van het Grondwettelijk Hof. (*7) In dit arrest werd besloten een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie aangaande de verenigbaarheid van de invoeging van het beroep van

(*1) Art. 52 van de Wet.

(*2) Zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 18.

(*3) Art. 53 van de Wet.

(*4) Considerans 25 bij het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (*Pb.L.* 27 juni 2000, afl. 177, 14).

(*5) *MvT* bij het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 51-383/001, 16.

(*6) Zie tevens EHRM 6 december 2012, ECLI:CE:ECHR:2012:1206JUD001232311, Michaud/Frankrijk. In deze zaak werd de verplichting voor advocaten om in het kader van de antiwitwaswetgeving een melding te verrichten niet in strijd geacht met het recht op privacy, zoals gewaarborgd door artikel 8 EVRM.

(*7) GwH 13 juli 2005, nr. 126/2005.

advocaat in de antiwitwasbepalingen met het recht op een eerlijk proces, zoals gewaarborgd bij artikel 6 van het EVRM. Het Grondwettelijk Hof stelde de vraag dat als een advocaat wordt opgenomen in de personele werkingssfeer van de Wet, dit tot doel heeft deze personen te onderwerpen aan een meldingsverplichting en of deze plicht strijdig is met de waarborgen van de onafhankelijkheid van de advocaat en van het beroepsgeheim. (*1) Het Hof van Justitie heeft daarop ontkennend geantwoord. (*2) Het Hof haalde aan dat de informatie- en samenwerkingsplicht slechts geldt voor advocaten wanneer zij hun cliënt bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van bepaalde transacties van voornamelijk financiële aard of op het gebied van onroerend goed of wanneer zij in naam en voor rekening van hun cliënt optreden in het kader van financiële of onroerendgoedtransacties. Deze activiteiten houden in het algemeen geen verband met een rechtsgeding, en vallen dus buiten de werkingssfeer van het recht op een eerlijk proces. (*3)

In een daaropvolgend arrest van het Grondwettelijk Hof heeft het Hof tevens verduidelijkt dat artikel 2ter ingevoegd door de wet van 12 januari 2004 op een welbepaalde manier dient geïnterpreteerd te worden. Het Hof stelde dat de gegevens die de advocaat verneemt tijdens de uitoefening van de wezenlijke activiteiten van zijn beroep, namelijk het bepalen van de rechtspositie van de cliënt, het verdedigen of vertegenwoordigen in rechte van de cliënt en het verlenen van juridisch advies, **zelfs buiten elk rechtsgeding**, door het beroepsgeheim gedekt blijven en dus niet ter kennis kunnen worden gebracht van de overheden. Het Hof oordeelde dat enkel en alleen wanneer de advocaat een door de Wet opgesomde activiteit uitoefent, buiten zijn specifieke opdracht van verdediging of vertegenwoordiging in rechte en van het verlenen van juridisch advies, hij kan worden onderworpen aan de verplichting om de gegevens waarvan hij kennis heeft aan de overheden mee te delen. (*4) (*5) De gegevens die de advocaat aldus verneemt tijdens de uitoefening van de wezenlijke activiteiten van zijn beroep – met name: het bijstaan en het verdedigen in rechte van de cliënt, en het verlenen van juridisch advies, zelfs buiten elk rechtsgeding – ook in de materies die zijn opgesomd in het voormelde artikel 5, § 1, lid 1, 28° van de Wet, blijven door het beroepsgeheim gedekt. Er dient bovendien te worden opgemerkt dat het Grondwettelijk Hof het verlenen van juridisch advies op uitgebreide wijze interpreteert. Het Hof stelt immers dat juridisch advies ertoe strekt te informeren over de staat van de wetgeving die van toepassing is op zijn persoonlijke situatie of op de verrichting die hij overweegt, of hem te adviseren over de wijze waarop die verrichting binnen het wettelijk kader kan worden uitgevoerd. Het heeft altijd tot doel het de cliënt

(*1) GwH 13 juli 2005, nr. 126/2005, overw. A.3.2, 4.

(*2) HvJ (GK) 26 juni 2007, C-305/05, ECLI:EU:C:2007:383, *Ordre des barreaux francophones et germanophone e.a.*

(*3) HvJ (GK) 26 juni 2007, C-305/05, ECLI:EU:C:2007:383, *Ordre des barreaux francophones et germanophone e.a.*, overw. 33.

(*4) GwH 23 januari 2008, nr. 2008/10, overw. B.9.6., 23-24.

(*5) Voor een meer uitgebreidere toelichting hieromtrent, zie G. VAN GERVEN, "Het beroepsgeheim van de advocaat", *TPR* 2012, 1413-1506.

mogelijk te maken een rechtsgeding met betrekking tot die verrichting te vermijden. Dit betekent dat de gegevens die zijn verkregen of ontvangen wanneer de advocaat een dergelijk advies verstrekt tijdens de activiteiten die zijn opgesomd in de Wet, niet onder de verplichte mededeling aan de overheden vallen. (*1) (*2)

Kortom, louter wanneer de advocaat een door de Wet opgesomde activiteit uitoefent, die volledig buiten de wezenlijke activiteiten van zijn beroep valt, kan hij onderworpen worden aan de verplichting om de gegevens waarvan hij kennis heeft aan de overheden mee te delen.

XXI. Andere niet-financiële beroepen

A. DIENSTVERLENERS AAN VENNOOTSCHAPPEN

“29° de dienstenverleners aan vennootschappen bedoeld in artikel 3, 1°, van de wet van 29 maart 2018 tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen;”

48 De dienstverleners aan vennootschappen vormen een nieuwe categorie van onderworpen entiteiten. Deze wijziging is er pas na het invoeren van de AMLD-5 gekomen, ofschoon deze aanbieders reeds onder het toepassingsgebied van de Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (*3) vielen. (*4) Er werd toen door de Belgische wetgever geoordeeld dat een reglementering van deze beroepen geen zin had, daar alle activiteiten die door deze actoren worden uitgeoefend, hoofdzakelijk reeds werden uitgeoefend door advocaten en boekhoudkundige beroepen (en eventueel notarissen). Sindsdien is duidelijk gebleken dat er veel is veranderd en dat bepaalde diensten in België beroepsmatig geleverd worden door bedrijven die op Belgisch grondgebied gevestigd zijn, die niet onderhevig zijn aan de reglementering. (*5) De wet van 29 maart 2018 (*6) werd in het leven

(*1) GwH 23 januari 2008, nr. 2008/10, overw. B.9.5., 23.

(*2) Als we de uitspraak van het Grondwettelijk Hof volgen, zullen advocaten minder snel onder de Wet vallen.

(*3) *Pb.L.* 25 november 2005, afl. 309, 15, hierna aangeduid als “**AML-3**” (deze wet werd in de Belgische rechtsorde omgezet door de wet van 18 januari 2010 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en het Wetboek van Vennootschappen (*BS* 26 januari 2010)).

(*4) Zie art. 2(1), 3, c) AMLD-3. De Europese wetgever stelde dat de verscherpte controle in de financiële sector de witwassers en financiers van terrorisme ertoe heeft aangezet uit te kijken naar alternatieve methoden om de herkomst van de opbrengsten van misdrijven te verhelen en die als kanalen voor financiering van terrorisme kunnen worden gebruikt, waardoor het aan te bevelen was om de verplichtingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen en de financiering van terrorisme uit te breiden tot de aanbieders van trust- en bedrijfsdiensten (zie overweging 15 van diezelfde richtlijn).

(*5) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 47.

(*6) De wet van 29 maart 2018 tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen, *BS* 2 mei 2018 (hierna aangeduid als “**wet van 29 maart 2018**”).

geroepen om zowel een statuut te ontwikkelen voor deze dienstverleners (*1), alsook om hen te onderwerpen aan de antiwitwasreglementering. (*2)

49 De wet van 29 maart 2018 tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen omschrijft “dienstverleners aan vennootschappen” als “elke natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig een van de volgende diensten aan derden aanbiedt:

- deelnemen aan de aan- of verkoop van aandelen van een vennootschap (met uitzondering van deze van een beursgenoteerde vennootschap);
- een maatschappelijke zetel aan een onderneming, een rechtspersoon of een soortgelijke juridische constructie verschaffen;
- een bedrijfs-, administratief of correspondentieadres en andere daarmee samenhangende diensten verschaffen aan een onderneming, een rechtspersoon of een soortgelijke juridische constructie.”

Deze definitie van dienstenverleners aan vennootschappen, heeft de definitie van de richtlijn als uitgangspunt genomen. (*3) Echter, enkel een van de vijf activiteiten opgenomen in de definitie van de richtlijn, werd opgenomen in de Belgische wet. (*4) De andere activiteiten werden niet overgenomen, hetzij omdat ze niet beroepsmatig voor rekening van derden worden uitgeoefend in België (zoals bijvoorbeeld het oprichten van vennootschappen voor rekening van derden), hetzij omdat ze reeds gereguleerd zijn (zoals de activiteit van trustee (*5)). (*6)

(*1) Zo voorziet de wet in een registratieverplichting.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2898/001, 4-6.

(*3) Artikel 3, 7 van de AMLD-3 omschrijft aanbieders van trustdiensten of vennootschapsrechtelijke diensten als: “een persoon die als bedrijfsactiviteit een van de navolgende diensten aan derden aanbiedt:

- a) oprichten van vennootschappen of andere rechtspersonen;
- b) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als bestuurder of secretaris van een vennootschap, als vennoot in een maatschap of in een soortgelijke hoedanigheid met betrekking tot andere rechtspersonen;
- c) verschaffen van een statutaire zetel, bedrijfsadres, administratief of correspondentieadres en verlening van andere daarmee samenhangende diensten voor een vennootschap, een maatschap of andere rechtspersoon of juridische constructie;
- d) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als trustee van een express trust of van een soortgelijke juridische constructie;
- e) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als gevolmachtigd aandeelhouder voor een andere persoon waarbij het niet gaat om een op een gereguleerde markt genoteerde vennootschap die is onderworpen aan openbaarmakingsvereisten overeenkomstig het recht van de Unie, of aan gelijkwaardige internationale standaarden”.

(*4) Namelijk activiteit c): “het verschaffen van een statutaire zetel, bedrijfsadres, administratief of correspondentieadres en verlening van andere daarmee samenhangende diensten voor een vennootschap, een maatschap of andere rechtspersoon of juridische constructie”.

(*5) Ook al kent het Belgisch recht de juridische constructie van trustee niet, dat verhindert het niet dat de functie van trustee in België kan worden uitgeoefend in het kader van een trust naar buitenlands recht (zie *MvT* bij het wetsontwerp tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2898/001, 19). Het fiduciecontract is evenwel niet geregeld in het Belgisch recht, echter, België kent wel een activiteit die vergelijkbaar is met dergelijke contracten. Het gaat om het vermogensbeheer zoals bedoeld in de wet van 25 oktober 2016. De entiteiten die deze activiteit uitoefenen, zijn echter al onderworpen aan de antiwitwaswetgeving (zie hieromtrent, *supra*, onder art. 5, § 1, lid 1, 10° en 11° van de Wet).

(*6) Voor meer toelichting hieromtrent, zie *MvT* bij het wetsontwerp tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2898/001, 11 e.v.

De Wet herneemt in haar definitie wél de activiteit van domiciliëring van ondernemingen alsook de activiteit van het verschaffen van een bedrijfs-, administratief of correspondentieadres in combinatie met andere samenhangende diensten. Er moet worden opgemerkt dat AMLD-3 alleen de activiteit van domiciliëring lijkt te beogen indien die in combinatie met andere diensten uitgeoefend wordt. De Belgische wetgever besliste daar anders over en heeft tevens de ondernemingen die louter en alleen een maatschappelijke zetel verschaffen, onder het toepassingsgebied van de Wet geplaatst, dit gelet op de risico's verbonden aan dergelijke activiteiten. Daarnaast is de Wet gericht op de dienstverleners die een bedrijfs-, administratief of correspondentieadres verschaffen, voor zover ze ook andere samenhangende diensten verschaffen. Onder die diensten worden de diensten verstaan die een link hebben met het functioneren van de onderneming als juridische entiteit, zoals bijvoorbeeld juridische diensten of financiële adviezen. (*1) Ook de dienstverleners die deelnemen aan de aan- of verkoop van aandelen van een vennootschap voor rekening van derden en waarvan het beroep of de activiteit niet elders al onderworpen is aan de antiwitwaswetgeving vallen onder het toepassingsgebied. (*2) Hieronder vallen in het bijzonder de *due-diligence* opdrachten, alsook de diensten die worden verstrekt naar aanleiding van de aan- of verkoop van aandelen. (*3)

B. VASTGOEDMAKELAARS

“30° de vastgoedmakelaars bedoeld in artikel 2, 5° en 7°, van de wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar, die zijn ingeschreven op het tableau of op de lijst bedoeld in artikel 3 van dezelfde wet of het tableau of op de lijst bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 mei 2003 tot oprichting van de federale raden van landmeters-experten;”

50 Sinds de wet van 10 augustus 1998 vallen de vastgoedmakelaars onder het toepassingsgebied van de antiwitwasbepalingen. (*4) De Wet verwijst bij de omschrijving van deze categorie naar artikel 2, 5° en 7° van de wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar. (*5) Dit betekent dat onder vastgoedmakelaars zoals bedoeld door de Wet louter de bemiddelaars in vastgoed

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2898/001, 19.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp tot registratie van de dienstenverleners aan vennootschappen, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2898/001, 15.

(*3) G. GOYVAERTS en S. DEMEULENAERE, “Boek XII – Preventief luik van de antiwitwaswetgeving” in TIBERGHEN, *Handboek voor Fiscaal Recht 2019/2020*, Mechelen, Kluwer, 2020, (2575) 2592.

(*4) Zie art. 2, 17° wet van 10 augustus 1998 (“17° de vastgoedmakelaars bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 6 september 1993 tot bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van vastgoedmakelaar, die de beroepswerkzaamheden bedoeld in artikel 3, 1° van hetzelfde besluit uitoefenen”). Waar vroeger werd verwezen naar het koninklijk besluit van 6 september 1993, wordt er nu verwezen naar het koninklijk besluit van 11 februari 2013, daar deze wet momenteel de organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar regelt.

(*5) Wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar, *BS* 22 augustus 2013. Hierna aangeduid als “**wet van 11 februari 2013**”.

en de rentmeesters worden verstaan. De syndici vallen hier bijgevolg niet onder. Een syndicus is diegene die handelt in het kader van het beheer en behoud van de gemene delen van de gedwongen mede-eigendom van gebouwen of groepen van gebouwen in de zin van de artikelen 577-2 en volgende van het Burgerlijk Wetboek. (*1) Hoewel een syndicus vroeger wel als onderworpen entiteit werd beschouwd, heeft de wetgever beslist om deze actor aan het toepassingsgebied te onttrekken. Hiervoor zijn verschillende redenen voorhanden. Ten eerste was er geen enkel witwasgeval, gepleegd door syndici, vastgesteld. Daarnaast houdt het beheer van de algemene delen *a priori* geen risico in op het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, daar het geld bestemd voor onderhoud van de gemene delen door de mede-eigenaars gestort wordt op een gemeenschappelijke rekening waarvan de syndicus lasthebber is. Daarenboven overschrijdt het bedrag dat door elke mede-eigenaar wordt gestort en dat bestemd is om zijn deel in het onderhoud van de gemene delen te dekken zelden 500 EUR per maand. Het risico op financiering van terrorisme dat hiermee gepaard gaat, lijkt quasi onbestaande. (*2)

Enkel **rentmeesters en bemiddelaars** zoals gedefinieerd door de wet van 11 februari 2013 vallen onder de Wet. Een rentmeester wordt door de wet gedefinieerd als iemand die voor rekening van derden activiteiten, andere dan de activiteit als syndicus, ontwikkelt die betrekking hebben op het beheer van onroerende goederen of rechten. (*3) De rentmeesters, zijnde de beheerders van onroerende goederen en rechten, kunnen voor het beheer van privégoederen aanzienlijke huurgelden innen, alsook in het kader van dat beheer investeringsopdrachten ontvangen welke niet overeenstemmen met het profiel van de klant. Bij hun activiteiten bestaat er bijgevolg een veel groter risico op witwassen dan bij de syndicus die maar geringe sommen ontvangt van de mede-eigenaars. De opdracht van de syndicus is tevens beperkt tot het gebruik van de ontvangen sommen ten voordele van het onderhoud en de kosten van de mede-eigendom. (*4) De bemiddelaar is daarentegen iemand die voor rekening van derden bepalende bijstand verleent met het oog op het tot stand komen van een overeenkomst van verkoop, aankoop, ruil, verhuring of overdracht van onroerende goederen, onroerende rechten of handelsfondsen. (*5)

Met de wet van 20 juli 2020 werden de woorden “of op de lijst” toegevoegd. Deze wijziging beoogt te verduidelijken dat tevens de stagiairs-vastgoedmakelaars onderworpen

(*1) Art. 2, 6° wet van 11 februari 2013.

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 48-49.

(*3) Art. 2, 7° wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar.

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 48-49.

(*5) Art. 2, 5° wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar.

zijn aan het preventief antiwitwasdispositief. (*1) Waar voorheen de wet van 11 januari 1993 bepaalde dat zowel de vastgoedmakelaars ingeschreven op het “tableau” als de vastgoedmakelaar-stagiairs ingeschreven op de “lijst”, beide door het Instituut bijgehouden, onder de wet vielen, sprak de wet van 2017 louter over de personen die zijn ingeschreven in het “tableau”. De memorie van toelichting verduidelijkt hieromtrent dat het noch de bedoeling was van de FOD Economie, als controle-autoriteit van de vastgoedmakelaars, noch van het BIV, om enig onderscheid te maken tussen de vastgoedmakelaars ingeschreven op het tableau dan wel op de lijst van stagiairs, aangezien de stagiairs die als zelfstandige deze beroepsactiviteit uitoefenen, ook over hun eigen cliënteel kunnen beschikken. De BIV-stagiair kan immers naast zijn activiteiten in zijn stagekantoor, op voorwaarde van akkoord van zijn stage meester, ook eigen vastgoedmakelaarsactiviteiten ontplooiën. Om deze redenen heeft de wetgever besloten om de woorden “op de lijst” toe te voegen waardoor het nu duidelijk is dat tevens de stagiairs vallen onder de Wet.

51 Daarnaast vallen ook de **landmeters-experten** onder de Wet, die, zoals bepaald in artikel 3 van de wet van 11 mei 2003 (*2), zijn ingeschreven op het tableau of op de lijst bijgehouden door de Federale Raad van landmeters-experten. Dit artikel bepaalt dat de Federale Raad van landmeters-experten een tableau bijhoudt van de beroepsbeoefenaars die voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 2, 1° en artikel 2/1 van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert (*3) en die het beroep van landmeter-expert willen uitoefenen of de beroepstitel willen voeren. Zo dienen natuurlijke personen die het beroep van landmeter-expert willen uitoefenen of de beroepstitel willen voeren, bijvoorbeeld houder te zijn van bepaalde door de wet opgesomde diploma's, en een eed afgelegd te hebben.

De wetgever heeft er voor geopteerd om bij de landmeters ook de toevoeging “op de lijst” te plaatsen. Echter, artikel 4 van de wet van 11 mei 2003 bepaalt dat niemand in de hoedanigheid van zelfstandige in hoofd- of bijberoep, het beroep van landmeter-expert mag uitoefenen als hij niet is ingeschreven op het tableau, zonder toevoeging van een lijst. Waar het vroeger wel mogelijk was op basis van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 (*4) om als stagiair het beroep van landmeter-expert uit te oefenen na de inschrijving op de lijst van de stagiairs, vermeldt de wet van 11 mei 2003 die het hiervoor vermelde KB vervangt, niets meer over dergelijke stagiairs of over het feit

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 45.

(*2) Wet van 11 mei 2003 tot oprichting van de federale raden van landmeters-experten, *BS* 6 juni 2003. Hierna aangeduid als “**wet van 11 mei 2003**”.

(*3) Wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert, *BS* 6 juni 2003.

(*4) KB van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert, *BS* 7 maart 1995.

Zie art. 2, lid 1: “Niemand mag als zelfstandige, in hoofd- of bijberoep, het beroep van gezworen landmeter-expert uitoefenen (...), tenzij hij is ingeschreven op het tableau van de beoefenaars van het beroep of op de **lijst van de stagiairs** die door het Instituut bijgehouden worden (...)” (eigen benadrukking).

dat zij zich dienen in te schrijven op de lijst. Een dergelijke lijst van stagiairs bestaat dan ook niet meer. (*1)

C. HANDELAREN IN DIAMANT

“31° de handelaren in diamant bedoeld in artikel 169, § 3, van de programmawet van 2 augustus 2002;”

52 De diamanthandelaars blijven zonder wijziging onderworpen aan het wetgevend kader. Dit zijn de handelaren die verantwoordelijk zijn voor transacties van diamanten en het aanleggen van diamantvoorraden in ongezette en geslepen diamant, ruwe diamant, industriediamant, boart, synthetische diamant, diamantpoeder, voor zover deze goederen niet voor uitsluitend eigen gebruik bestemd zijn. (*2) Elke handelaar in diamanten gevestigd op het grondgebied van België is verplicht zich te registreren bij het Ministerie van Economische Zaken, alvorens de beroepsactiviteit van handelaar in diamanten uit te oefenen. Dit houdt in dat hij het bewijs moet leveren dat hij alle formaliteiten heeft vervuld om het beroep van handelaar uit te oefenen. (*3)

D. KUNST- EN ANTIEKHANDELAARS

“31°/1 de natuurlijke personen of rechtspersonen die kopen, verkopen of optreden als tussenpersoon in de handel van kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud, wanneer de verkoopprijs van een of een geheel van deze werken of goederen gelijk is aan of hoger is dan 10 000 euro en die overeenkomstig het zevende lid van deze paragraaf ingeschreven zijn bij de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie;

De tussenpersonen omvatten kunstgalerieën, veilinghuizen en organisatoren van beurzen en salons;

Wanneer de tussenpersoon een veilinghuis is, is de in het eerste lid bedoelde verkoopprijs de maximumschatting door het veilinghuis;

31°/2 de natuurlijke personen of rechtspersonen die eigenaar of beheerder zijn van entrepots, met inbegrip van douane-entrepots of in vrijhavens gelegen entrepots, die specifiek een opslagdienst aanbieden voor kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud en alleen voor dergelijke goederen en werken en die overeenkomstig het zevende lid van deze paragraaf ingeschreven zijn bij de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie;”

(*1) Na contact met de Federale Raad van landmeters-experten werd bevestigd dat een dergelijke lijst van stagiairs sinds de inwerkingtreding van de wet van 11 mei 2003 niet meer bestaat. Het valt dan ook aan te raden dat de wetgever deze vernieuwing weer aanpast.

(*2) Art. 169, § 1 programmawet van 2 augustus 2002 (BS 29 augustus 2002).

(*3) Art. 169, § 3 programmawet van 2 augustus 2002.

53 De kunsthandelaars werden sinds de wet van 20 juli 2020 toegevoegd aan de lijst van onderworpen entiteiten, dit met het oog op de omzetting van artikel 2(1), 3., i) van AMLD-5. (*1) Onder artikel 5, § 1, lid 1, 31/1° van de Wet vallen de personen die handelen in kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud, wanneer de verkoopprijs van een of een geheel van deze werken of goederen gelijk is aan of hoger is dan 10 000 EUR.

De memorie van toelichting verklaart dat “handelen” het aankopen en verkopen van goederen inhoudt. Deze aan- en verkopen dienen goederen te betreffen die ofwel als kunstwerken worden beschouwd (*2), ofwel als goederen van meer dan vijftig jaar oud kunnen gekwalificeerd worden. (*3) De redenen om niet louter de kunstwerken, maar ook andere goederen op te nemen in de Wet, zijn divers. De voorbereidende werken halen onder meer aan dat de oude goederen (*i.e.* goederen die ouder zijn dan 100 jaar, ook wel antiquiteiten of cultuurgooederen genaamd) in de Wet moeten worden opgenomen, aangezien sommige van die goederen (zoals zoölogische, botanische, archeologische voorwerpen, delen van monumenten die niet in hun geheel bewaard zijn gebleven, postzegels, archieven, muziekinstrumenten, enzovoort) geen kunstwerken zijn in de zin van artikel 4, 24/1° van de Wet, maar wel nog steeds een aanzienlijk witwasrisico en vooral een risico op financiering van terrorisme met zich meebrengen. Dit risico doet zich met name voor wanneer deze goederen aankomen in Europa na het voorwerp van een plundering te zijn geweest en gestolen te zijn in het Midden-Oosten. (*4) Zo is er bijvoorbeeld gebleken dat in de gebieden, die door de Islamitische Staat (hierna aangeduid als: “IS”) worden gecontroleerd, IS zijn deel bij de verkoop van geplunderde stukken opeist. Zo mochten de antiquiteiten die werden opgegraven in de door de IS bezette gebieden, pas verkocht worden met de toestemming van de IS en na heffing van een belasting op de verkoop. De internationale en de Europese autoriteiten twijfelen met andere woorden niet meer aan de aanwezigheid van het verband tussen de plunderingen van antiquiteiten en de financiering van organisaties zoals de IS. (*5) Daarnaast lichten de voorbereidende werken toe dat beurzen en galerijen waar goederen tussen de 50 en 100 jaar oud, zoals *art deco*, design- of vintagestukken, worden tentoongesteld en verkocht, steeds gepaard gaan met hoge prijzen alsook vaak gelinkt worden aan diverse abnormale of inbreukmakende praktijken. Zo kan een prijsaanduiding bijvoorbeeld vrijwel volledig ontbreken, worden de prijzen aan de geïnteresseerde bezoeker in dollar en niet in euro aangekondigd, wordt

(*1) De wetgever verwijst in de memorie van toelichting verkeerdelijk naar AMLD-4 in plaats van naar AMLD-5.

(*2) Zie hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2017, onder artikel 4, 24°/1 van de Wet.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 46-47.

(*4) De bewijzen van plunderingen van deze goederen, de handel erin in België en hun link met de financiering van het terrorisme worden door de memorie van toelichting uitgebreid uiteengezet. Zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 47-53.

(*5) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 51.

er niet aangegeven dat de werken in principe onder het volgrecht vallen, enzovoort. Al deze elementen scheppen bijgevolg gunstige voorwaarden voor diverse vormen van fraude, waaronder het witwassen van geld. (*1) Een persoon is dus onderworpen aan de Wet zodra hij ten minste één of een geheel van kunstwerken of goederen van meer dan 50 jaar oud te koop aanbiedt, waarvan de waarde 10 000 EUR of meer bedraagt. Indien een persoon louter (een geheel van) werken of goederen verkoopt waarvan de prijs lager is dan 10 000 EUR, zelfs als een koper ervoor kiest meerdere voorwerpen te kopen waarvan de totale waarde 10 000 EUR of meer bedraagt, valt hij niet onder de Wet. Deze verscheidene goederen of werken mogen evenwel geen geheel vormen en dienen zonder duidelijk verband aangekocht te worden, alvorens de tussenpersoon niet onder de Wet zou vallen. Handelaars en tussenpersonen kunnen zo op basis van de door hen gevraagde of geschatte (*2) prijzen gemakkelijk weten of zij al dan niet onder de wet vallen. (*3)

Deze bepalingen viseren twee soorten entiteiten: (i) de entiteiten die kunstwerken of goederen van meer dan vijftig jaar oud kopen of verkopen en (ii) de entiteiten die optreden als tussenpersoon bij de aankoop of verkoop van dergelijke goederen, met inbegrip van kunstgalerieën, veilinghuizen en organisatoren van beurzen en salons. (*4) De wet beschouwt de tussenpersonen tevens als onderworpen entiteiten, daar zij een belangrijke rol spelen bij de aan- en verkoop van kunstwerken en goederen van meer dan vijftig jaar oud. Deze tussenpersonen kiezen immers de exposanten die op de door hen georganiseerde beurzen en salons mogen staan. Daarnaast hebben steeds meer antiquairs en kunsthandelaars geen fysieke galerie meer, doch exposeren zij enkel nog maar op beurzen en salons. De identificatierol die door de organisatoren moet worden vervuld, is dan ook van het grootste belang. (*5)

54 Het toepassingsgebied *ratione personae* van de Wet wordt daarnaast aangevuld met natuurlijke personen of rechtspersonen die eigenaar of beheerder zijn van entrepots, al dan niet van de douane, waar kunstwerken of goederen van meer dan vijftig jaar oud worden opgeslagen. Onder deze entrepots worden eveneens de douane-entrepots en de in vrijhavens geleiden entrepots inbegrepen. Deze entrepots mogen louter als opslagplaats voor kunstwerken of roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud dienen, niet voor andere goederen of werken.

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 52-53.

(*2) Voor veilinghuizen is het criterium om te bepalen of de drempel van 10 000 EUR is bereikt, de prijs van de maximumschatting door het veilinghuis, en niet de uiteindelijke verkoopprijs.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 54.

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 55.

(*5) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 55-56.

De voorbereidende werken lichten tevens toe dat de vrijhavens worden toegevoegd aan het toepassingsgebied van de Wet om artikel 2(1), 3), j) van AMLD-5 (*1) om te zetten, hoewel er momenteel geen vrijhavens of vrije zones in België bestaan. (*2) Deze plaatsen brengen niet te onderschatten risico's met zich mee, gezien de waaier van diensten en activiteiten die door deze entrepots worden aangeboden, *i.e.* transport, behandeling, doorvoer, import-export, assemblage-demontage van tentoonstellingen en opslag van kunstwerken op korte tot lange termijn. Daarnaast zijn in deze opslagplaatsen archeologische voorwerpen, elementen van erfgoed, grote kunstwerken van zeer grote waarde (van zelfs meer dan 1 miljoen euro) waargenomen, waarbij sommige van deze plaatsen kunnen worden getraceerd, waardoor soms verdachte transacties in verband met het witwassen van geld of de handel in cultuurgoederen kunnen worden opgespoord. Ook zorgt de verspreiding van voorraden kunstwerken door galerieën en veilinghuizen over meerdere entrepots tegelijk ervoor dat de financiële waardering en de inschatting van het belang van hun voorraden door de verschillende inspectie- en controlediensten wordt bemoeilijkt. Tot slot zijn veel van deze entrepots niet in orde met de Kruispuntbank van Ondernemingen en verklaren sommige beheerders dat zij de aard van de goederen die door hun klanten in *self-storage* worden opgeslagen, niet precies kunnen bepalen. (*3)

Belangrijk te benadrukken is dat louter de entrepots die specifiek een opslagdienst aanbieden voor kunstwerken of goederen die meer dan vijftig jaar oud zijn, onder de Wet vallen. Dit betekent dat de “*allround*”-entrepots die af en toe dergelijke werken of goederen zouden opslaan, niet als onderworpen entiteit worden aanzien. Bovendien zijn de gespecialiseerde entrepots enkel onderworpen voor deze werken of goederen en niet voor de andere categorieën van goederen. In tegenstelling tot de kunst- en antiekhandelaars zal de Wet van toepassing zijn ongeacht de prijs van de goederen, dit gezien de hoge waarde van de opgeslagen werken of goederen. (*4)

E. BEWAKINGSONDERNEMINGEN

“32° de bewakingsondernemingen bedoeld in artikel 4 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, die bewakingsactiviteiten uitoefenen bedoeld in artikel 3, 3°, a), b) of c), van dezelfde wet;”

(*1) Er dient te worden opgemerkt dat de memorie van toelichting opnieuw verkeerdelijk verwijst naar AMLD-4 in plaats van naar AMLD-5.

(*2) Mochten dergelijke vrijhavens in de toekomst in België ontstaan, zullen zij bijgevolg automatisch onder de toepassing van de Wet vallen.

(*3) Voor een uitgebreide toelichting hieromtrent, zie *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 57-58.

(*4) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 58.

55 Elke onderneming die bewakingsactiviteiten aanbiedt of uitoefent, of zich als dusdanig bekend maakt, valt onder de witwasbepalingen, mits deze onderneming een van de volgende activiteiten uitoefent: (i) het toezicht houden en/of bescherming bieden bij het vervoer, geheel of gedeeltelijk op de openbare weg, van goederen, (ii) het vervoeren, geheel of gedeeltelijk op de openbare weg, van geld of van door de Koning andere bepaalde goederen die vanwege hun kostbare karakter of hun bijzondere aard aan bedreiging onderhevig zijn, (iii) het beheren van een geldtelcentrum. Bij deze drie activiteiten bestaat immers de mogelijkheid dat de waardentransporteur in contact komt met malafide personen en/of organisaties die geld wensen wit te wassen.

F. KANSSPELSECTOR

“33° de natuurlijke personen of rechtspersonen die één of meer kansspelen exploiteren, bedoeld in artikel van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, met uitsluiting van de natuurlijke of rechtspersonen bedoeld in de artikelen 3 en 3bis van dezelfde wet;”

56 Waar voorheen enkel de casino's verplichtingen hadden in het kader van de Wet, wordt het toepassingsgebied door AMLD-5 uitgebreid tot alle aanbieders van kansspelen, inclusief loterijspelen. De Wet is van toepassing op elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een of meer kansspelen exploiteert. **Kansspelen** zijn de spelen waarbij een ingebrachte inzet van om het even welke aard, hetzij het verlies van deze inzet door minstens een van de spelers, hetzij een winst van om het even welke aard voor minstens een der spelers, of inrichters van het spel tot gevolg heeft en waarbij het toeval een zelfs bijkomstig element is in het spelverloop, de aanduiding van de winnaar of de bepaling van de winstgrootte. (*1) **Exploiteren** wordt door de wet gedefinieerd als het in werking stellen of houden, installeren of instandhouden van een of meerdere kansspelen of kansspelinrichtingen. (*2)

Artikel 3 van de wet van 7 mei 1999 somt een aantal categorieën op die niet als kansspel worden beschouwd:

- de sportbeoefening;
- de spelen die aan de speler of gokker geen ander voordeel opleveren dan het recht om maximaal vijf keer gratis verder te spelen;

(*1) Art. 2, 1° wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (BS 30 december 1999). Hierna aangeduid als “**wet van 7 mei 1999**”. Zie tevens hieromtrent, commentaar bij artikel 4 van de wet van 18 september 2018, onder artikel 4, 36° van de Wet.

(*2) Art. 2, 2° wet van 7 mei 1999.

- de kaart- of gezelschapsspelen, uitgeoefend buiten de kansspelinrichtingen klasse I (*1) en II (*2), met uitzondering van kaart- of gezelschapsspelen, uitgeoefend in kansspelinrichtingen klasse III (*3) die gebruikmaken van een toestel;
- de spelen uitgebaat door pretparken of door kermisexploitanten naar aanleiding van kermissen, handelsbeurzen of andere beurzen onder soortgelijke omstandigheden;
- de spelen die occasioneel en maximaal vier keer per jaar worden ingericht door een plaatselijke vereniging ter gelegenheid van een bijzondere gebeurtenis of door een feitelijke vereniging met een sociaal of liefdadig doel of een vereniging zonder winstgevend oogmerk ten behoeve van een sociaal of liefdadig doel, en die slechts een zeer beperkte inzet vereisen en aan de speler of gokker slechts een materieel voordeel van geringe waarde kunnen opleveren.

Daarnaast worden sommige vormen van loterijen tevens niet beschouwd als kansspelen door de wet van 19 april 2002 (*4), waardoor zij eveneens buiten het toepassingsgebied van de Wet vallen. Het gaat om de volgende loterijen:

- de loterijen in de zin van de wet van 31 december 1851 (*5);
- de publiek aangeboden loterijen zoals bepaald in artikel 301 van het Strafwetboek;
- de aanleggers, ondernemers, beheerders, aangestelden of agenten van niet wettelijk toegelaten loterijen (art. 302 Sw.);
- zij die briefjes van niet wettelijk toegelaten loterijen plaatsen, venten of verspreiden, die door berichten, aankondigingen, aanplakbiljetten of door enig ander publiciteitsmiddel het bestaan van die loterijen doen kennen of de uitgifte van de loterijbriefjes bevorderen (art. 303 Sw.);
- de omroepers en de aanplakkers die de persoon doen kennen van wie zij de voormelde briefjes of geschriften gekregen hebben (art. 304 Sw.);
- de openbare loterijen en wedstrijden georganiseerd door de Nationale Loterij. (*6)

Alle natuurlijke of rechtspersonen die kansspelen exploiteren en die onder de wet van 7 mei 1999 vallen, zijn vergunningsplichtig bij de Kansspelcommissie. (*7) Dit betekent dat alle vergunningsplichtige exploitanten van kansspelen en kansspelinrichtingen worden beoogd door de Wet. Meer concreet gaat het over de instellingen die de volgende kansspelen exploiteren:

- de kansspelinrichtingen klasse I of casino's;

(*1) Met kansspelinrichtingen klasse I worden de casino's bedoeld (zie art. 28 wet 7 mei 1999).

(*2) Met kansspelinrichtingen klasse II worden de speelautomatenhallen bedoeld (zie art. 34 wet 7 mei 1999).

(*3) Met kansspelinrichtingen klasse III worden de drankgelegenheden bedoeld waarbij drank wordt verkocht voor gebruik ter plaatse en waarin maximaal twee automatische kansspelen en twee automatische kansspelen met verminderde inzet worden geëxploiteerd (zie art. 39 wet 7 mei 1999).

(*4) Zie art. 39 van de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij, (BS 4 mei 2002, hierna aangeduid als "**wet van 19 april 2002**") en art. 3bis van de wet van 7 mei 1999.

(*5) Deze wet werd echter gedeeltelijk opgeheven en vervangen door art. 301 tot 304 van het Strafwetboek.

(*6) Art. 3, § 1, eerste lid wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij (BS 4 mei 2002).

(*7) Art. 4 wet 7 mei 1999.

- de kansspelinrichtingen klasse II of speelautomatenhallen;
- de kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden;
- de vaste kansspelinrichtingen klasse IV of wedkantoren;
- de mobiele kansspelinrichtingen klasse IV of bookmakers.

Daarnaast vallen ook de dagbladhandelaars die weddenschappen aannemen, de renbanen die weddenschappen aannemen, de vergunninghouders die online kansspelen of weddenschappen aanbieden en uitbaten en de vergunninghouders die mediaspelen uitbaten. Tot slot worden de vergunninghouders die zich bezighouden met de verkoop, de verhuur, de leasing, de levering, de terbeschikkingstelling, de invoer, de uitvoer en de productie van kansspelen, de diensten inzake onderhoud, herstelling en uitrusting van kansspelen, doch enkel indien deze instaan voor het beheer van spelersaccounts en/of transacties in verband met online kansspelen, ook als onderworpen entiteiten beschouwd. (*1)

57 Er dient hierbij te worden opgemerkt dat artikel 5, § 2 van de Wet aan de Koning de optie geeft om bij koninklijk besluit bepaalde kansspelsectoren van het toepassingsgebied uit te sluiten. (*2) Met het koninklijk besluit van 30 januari 2019 (*3) werd gebruikgemaakt van de mogelijkheid om een vrijstelling in te voeren voor een aantal exploitanten uit de kansspelsector. Meer bepaald worden vergunninghouders C (“de kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden”), G1 (“de exploitatie van kansspelen in televisieprogramma’s”) en G2 (“de exploitatie van kansspelen via de media, andere dan die welke worden opgenomen in televisieprogramma’s”) uitgesloten van het toepassingsgebied van Boek II van de Wet.

XXII. Voetbalclubs en -makelaars

*“31°/3 de professionele topvoetbalclubs;
31°/4 de sportmakelaars in de voetbalsector;
31°/5 de VZW Koninklijke Belgische Voetbalbond;”*

58 Zoals reeds boven gesteld worden professionele topvoetbalclubs en sportmakelaars in de voetbalsector, zoals gedefinieerd in artikel 4 van de Wet, onderworpen aan de preventieve regelen van de antiwitwasregulering. De Koninklijke Belgische Voetbalbond als VZW dient zich tevens te houden aan deze regelen.

(*1) *MvT* bij het wetsontwerp tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2566/001, 52-53.

(*2) Voor meer toelichting hieromtrent, zie commentaar bij artikel 5, § 2-5 van de wet van 18 september 2017.

(*3) KB van 30 januari 2019 tot vrijstelling van de toepassing van Boek II van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten van de houders van de vergunning C, G1 en G2 zoals bepaald in artikel 25, punt 3, punt 8 en punt 9 van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, *BS* 8 februari 2019.

Dit betekent dat deze entiteiten, net zoals de financiële instellingen, de diamantairs, de vastgoedmakelaars, de fiscale adviseurs enzovoort, de personen waarmee ze zakenrelaties aangaan dienen te identificeren en ten aanzien van de zakelijke relatie een doorlopende waakzaamheid aan de dag dienen te leggen. Daarnaast moeten zij aan de CFI melden wanneer ze weten, vermoeden of redelijke gronden hebben om te vermoeden dat geldmiddelen en verrichtingen (of pogingen tot verrichtingen) verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme. (*1) Daarnaast zal de Voetbalbond een clearinghuis dienen op te zetten, waarbij informatie over alle spelerstransferoperaties en de daarmee gepaard gaande transacties wordt gecentraliseerd. Informatie betreffende de bedragen van alle commissies die door de clubs aan de agenten worden betaald, gaat immers naar deze entiteit, waardoor de Voetbalbond dus over een volledig overzicht van dergelijke transacties zal beschikken.

59 Teneinde deze nieuwe entiteiten afdoende tijd te geven in het nemen van de maatregelen die nodig zijn om aan de verplichtingen van de Wet te voldoen, voorziet de Wet in een uitgestelde inwerkingtreding. De wetgever wil hierdoor voldoende ruimte geven om deze vernieuwing alle kansen te geven. De voetbalclubs en Voetbalbond hebben tijd tot 17 juli 2021 om deze maatregelen te nemen. Deze inwerkingtreding kan door de Koning worden uitgesteld met zes maanden, als bijvoorbeeld een Europees initiatief is afgerond en een voortijdige inwerkingtreding contraproductief zou zijn. (*2) Dit betekent dat de clubs in theorie over achttien maanden de tijd beschikken om na te gaan op welke manier zij de regelen kunnen implementeren. (*3) De toepassing van de regelen op de sportmakelaars in de voetbalsector is tot op heden nog onbepaald, daar de Koning eerst zal moeten vaststellen dat er een samenwerkingsakkoord met de betrokken gewesten is gesloten. Dit samenwerkingsakkoord is noodzakelijk om een functionering van de toezichthouder in overeenstemming met de verordening te garanderen. (*4)

XXIII. Machtiging aan de Koning

60 Artikel 5, § 1 van de Wet wordt door de wet van 20 juli 2020 verder aangevuld met zeven leden.

(*1) *Amendement* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/007, 11.

(*2) *Amendement* (J. VANDENBROUCKE c.s.) bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/007, 11.

(*3) *Verslag van de tweede lezing* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/008, 7-8.

(*4) *Amendement* (J. VANDENBROUCKE c.s.) bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/007, 11.

Het eerste lid bepaalt dat de **Koning** de machtiging verkrijgt op grond waarvan hij, bij een ministerraad overlegd besluit en genomen na advies te hebben ingewonnen van de FSMA, het statuut voor **aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta, en van aanbieders van bewaarportemonnees** kan regelen. In dit statuut worden dan de voorwaarden voor de inschrijving van die aanbieders (*1), de voorwaarden voor de uitoefening van hun activiteiten alsook het toezicht waaraan zij zijn onderworpen, gedefinieerd. Volgens artikel 47 van AMLD-4 en artikel 1(29) van AMLD-5 dienen deze regels onder andere te vereisen dat de aanbieders over de noodzakelijke professionele betrouwbaarheid en de passende deskundigheid beschikken voor de uitoefening van hun activiteiten. Dit betekent dat de voorwaarden die de Koning vastlegt, dienen te eisen dat zij over de noodzakelijke professionele betrouwbaarheid en de passende deskundigheid beschikken voor de uitoefening van hun activiteiten.

Deze aanbieders dienen daarnaast te worden geregistreerd. De Koning zal de vorm, de voorwaarden en de inhoud van het inschrijvingsdossier voor registratie bepalen. De kandidaat-aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en de kandidaat-aanbieders van bewaarportemonnees dienen dit inschrijvingsdossier aan de FSMA voor te leggen. In dit dossier zullen onder meer alle informatie en documenten moeten worden opgenomen ter staving van de aanvraag, zoals het bewijs dat de betrokken aanbieders van de diensten en hun effectieve leiders over de noodzakelijke professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid beschikken voor de uitoefening van hun activiteiten. (*2) Naast deze vereisten kan de Koning ook additionele vereisten stellen om het in België vereiste statuut voor dergelijke aanbieders te versterken. (*3) De inschrijving van de vennootschap wordt bovendien geweigerd als de personen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, een al dan niet stemrechtverlenende deelneming van ten minste vijf procent in het kapitaal van de vennootschap bezitten, niet geschikt zijn gelet op de noodzaak van een gezond en voorzichtig beheer van de vennootschap. Tot slot kan de Koning bepalen dat de inschrijving wordt geweigerd, herroepen of geschorst wanneer de aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta, en van aanbieders van bewaarportemonnees niet voldoen aan voornoemde voorwaarden of aan de andere voorwaarden die hij bepaalt.

61 De andere leden geven tevens de machtiging aan de **Koning** om bij een in ministerraad overlegd besluit te bepalen welke de regels en voorwaarden zijn voor de inschrijving bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en

(*1) De Raad van State heeft in zijn Advies 67.013/2 van 12 maart 2020 bepaald dat de vrijheid van vestiging niet wordt aangetast door de verplichting tot inschrijving van deze nieuwe onderworpen entiteiten (voor meer informatie hieromtrent zie p. 35-36 van dit advies, alsook zie *MvT* p. 43-44).

(*2) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 41.

(*3) *MvT* bij het wetsontwerp houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-1324/001, 42.

Energie voor natuurlijke personen die optreden als **kunst- en antiekhandelaren en deze die eigenaar of beheerder zijn van entrepots**, zoals hierboven omschreven. Ook hier moeten de regels opgenomen in het KB vereisen dat deze entiteiten over de noodzakelijke professionele betrouwbaarheid beschikken voor de uitoefening van hun activiteiten. Meer bepaald mogen zij niet uit hun burgerlijke en politieke rechten zijn ontzet en niet failliet zijn verklaard zonder eerherstel te hebben gekregen. Ook mogen zij in België of in een andere lidstaat van de Europese Unie geen van de volgende straffen hebben opgelopen: (i) een criminele straf, (ii) een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van ten minste zes maanden voor een van de strafbare feiten vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen (*1) of (iii) een strafrechtelijke geldboete van minstens 2500 EUR, vóór toepassing van de opdecimen, wegens overtreding van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

(*1) BS 27 oktober 1934.

Hieronder vallen onder andere de volgende misdaden: valse munt; namaking of vervalsing van openbare effecten, aandelen, obligaties, rentebewijzen en bankbiljetten uitgegeven door de Schatkist, of bankbiljetten waarvan de uitgifte toegestaan is door of krachtens een wet; namaking of vervalsing van zegels, stempels, keurstempels en -merken; valsheid en gebruik van valsheid in geschriften; omkoping van openbare ambtenaren of knevelarij; diefstal, afpersing, verduistering of misbruik van vertrouwen enzovoort.